XI-21
REV. P.P.CINIKAS, MJC
4545 W. 63 ST.
CHICAGO, ILL. 60629
U.S.A.

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 8 (1047) 1970 VASARIO - FEBRUARY 19 • LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY • 941 DUNDAS ST. WEST, TORONTO 3, ONTARIO, CANADA • Tel. 368 - 6813

Tautinės parapijos

Dar ir dabar daugelio sąmonėje parapijos samprata yra miglota, primityvi. Vieniems ji yra kažkas siauro, varžančio, atgyvento (iš to ir posakis "parapiniai horizontai"), kitiems — šventovė, salė ir klebonija, kur gyvena kunigas, tretiems — tam tikra teritorija. **Kad parapija yra pirmoje eilėje religinė bendruomenė, kurios tikslas — dvasinė asmenų gerovė, nedaug kas tepabrėžia.** Net kunigai dažniausiai iškelia antraeilius parapijos elementus — pastatus, aukas, skolas, pareigas, ypač materialines, o parapija kaip dvasinė bendruomenė lieka kažkaip nepastebėta. Iš to kyla įvairūs nesusipratimai. Pirmiausia pradedama žiūrėti į parapijos vadovą-kleboną tik kaip į administratorių, tvarkantį medžiaginius ir forminius dalykus. Krikštai, jungtuvės, laidotuvės ir t.t. atliekami kaip ir kiekvienoje registracijos įstaigoje. Parapijietis savo priklausomybę parapijai jaučia daugiau iš forminės pusės — ten krikštytas, jos teritorijoj gyvena ir pan. Bet jis nejaučia dvasinio ryšio, jame nėra sąmonės, kad yra dvasinės-religinės bendruomenės narys. Galimas dalykas, kad ištisi šimtmečiai forminės priklausomybės, skaičiumi labai išaugusios parapijos, tapusios masinėmis, nualino bendruomeninę dvasią, kuri buvo gyva mažesniuose vienetuose. Antroji Vatikano santaryba atkreipė į tai dėmesį ir pabrėžė pirmoje eilėje dvasinį parapijos pobūdį, sakydama, kad "parapija egzistuoja tiktai sielų gerovei" (Dekretas apie vyskupus). Dėlto dabar stengiamasi atgaivinti parapiją kaip religinę bendruomenę, iškelti jos dvasinį pobūdį, steigti mažesnes parapijas, kad išnyktų masinis bevardiškumas ir biurokratiškumas.

* * *

Parapija kaip religinė bendruomenė apima visus tikinčiuosius su jų įvairiomis skirtybėmis, remdamasi bendru krikščioniškuoju tikėjimu. Krikščionybės pradžioje ji telkė tiktai bendro tikėjimo asmenis, gyvenančius įvairiose vietovėse. Vėliau, kai tikinčiųjų skaičius tiek pagausėjo, kad ištisos vietovės tapo krikščioniškomis, parapija — religinė bendruomenė ėmė organizuotis teritoriniu principu. Toji tradicija išliko iki mūsų laikų, nors pastaraisiais metais tas principas imamas kaikur kvestijonuoti. Naujaisiais laikais, ypač ryšium su tautinio prado iškilimu ir migracija, pradėtos steigti kalbinės — tautinės parapijos, nes daugelis tautinių grupių, brendusių skirtingose kultūrose, nebegalėjo tilpti į teritorinės parapijos rėmus. Daugiausia tokių parapijų atsirado Š. Amerikoje. Jos egzistuoja ir šiandieną, nors kaikurie to žemyno vyskupai laiko jas savotiškomis žaizdomis bendrame kūne. Dėlto steigti naujų tautinių parapijų neleidžia, išskyrus Kanadą. Mat, čia tebėra skelbiamas mozaikos principas, kur duodama vietos kiekvienai tautybei ir viso krašto mastu, o JAV-se pabrėžiamas tirpinančio katilo pradas. Visdėlto JAV-ių vyskupai, nors ir be entuziazmo, tautinėms parapijoms leidžia gyvuoti, juoba, kad ir popiežiaus Pijaus XII enciklika "Exul familia", ir Vatikano santaryba, ir pagaliau naujausia Vatikano instrukcija vyskupams primina rūpintis tautinių grupių-imigrantų sielovada. **Šioje instrukcijoje įsakmiai pabrėžta, kad imigrantai turi teisę išlaikyti savo kalbą bei savo kultūrą:** "Imigrantai atsineša savo mintijimo būdą, savo kalbą, savo kultūrą ir savo religiją. Visa tai sudaro vadinama dvasinį paveldėjimą savo minčių, savo tradicijų, kultūros, kuri pasiliks juose ir už tėvynės ribų. Su tuo reikia labai skaitytis. Šioje srityje nereikia laikyti paskutinėje vietoje imigrantų kalbos. Sava kalba jie išreiškia savo mentalitetą, mintijimo būdą, savos kultūros formas ir net savo dvasinio gyvenimo charakterį."

* * *

Iš to aiškiai matyti, kad vyriausias Katalikų Bendrijos autoritetas, paisydamas sielų gerovės, pasisako už tautinių grupių globą atskirų parapijų ir kitokiomis formomis. Jeigu jau tokios parapijos steigtinos, **tai jų paskirtis yra telkti atskirų tautybių žmones į religines bendruomenes tautinės kultūros pagrindu. Tuo būdu tokios parapijos tampa atitinkamų tautų gyvenimo dalimi, gyvena jos rūpesčiais ir negali būti antitautiniu veiksniu. Jeigu kuri tautinė parapija tampa nutautinimo veiksniu, yra kažkas netvarkoj, nes ji nebeatlieka savo pagrindinio uždavinio; užuot buvusi tautinės kultūros palaikytoja, ji tampa jos naikintoja panašiai kaip motina, kuri kankina savo vaikus, užuot juos globojusi.** Tai savotiškas išsigimimas, kuris yra didžiai apgailėtinas. Kad tautines mažumas stengiasi naikinti bei nutautinti imperialistinės valstybės, yra suprantama, bet kai to uždavinio imasi asmenys ar grupės religinės bendruomenės — parapijos vardu, visiškai nutolsta nuo savo misijos, t.y. nuo tautinės parapijos tikslo. Tasai nutolimas ateina iš klaidingai suprasto amerikietinio ar kitokio nacionalizmo, o ne iš krikščioniškos dvasios. Toks nacionalizams kituose mato pertempta tautiškuma, nes pats yra pertemptas ir nuslydęs nuo krikščioniškojo pašaukimo, kurio pagrindinis bruožas yra ne diktatūra, o tarnyba žmonėms, ypač savo tautiečiams. **Pr. G.**

KANADOS ĮVYKIAI

ETNINĖ SPAUDA SENATE

Informacijos bei spaudos problemas svarstantis senato komitetas davė žodį etninės spaudos atstovams. Pagrindinį rūpestį etninės spaudos redaktoriams ir leidėjams sudaro sumažėję federacinės valdžios skelbimai ir pašto paslaugų pabranginimas. Etninės Spaudos Federacijos sekr. V. Mauko priminė senatoriams, kad premjeras P. E. Trudeau buvo pažadėjęs skelbimams etniniuose laikraščiuose skirti metinę $115.000 sumą, bet skelbimų pagausėjimo lig šiol neteko pastebėti. Naujųjų Kanadiečių Agentūros pirm. L. W. Mokrzycki konstatavo, jog federacinė vyriausybė iš skelbimams skirtos $24 milijonų metinės sumos etninei spaudai skiria tik $64.000. V. Mauko teigimu, tai esanti didelė skriauda, nes Kanadoje 18 kalbų leidžiama 120 etniniu laikraščių, turinčiu beveik 3 milijonus skaitytojų. Etninės Spaudos Federacijos pirm. dr. J. M. Kirschbaum pritarė jo minčiai, nes federacinė vyriausybė į savo išdą surenka trijų milijonų etnininių grupių narių mokesčius, iš kurių 24 milijonai skiriami anglų ir prancūzų kalbomis leidžiamiems laikraščiams. Proporciniu požiūriu etninė spauda turėtų gauti daugiau nei $64.000.

Chedabucto įlanką prie Naujosios Škotijos užnuodijo ant Cerberio uolos užplaukęs tanklaivis "Arrow" su 3.800.000 galionų naftos. Laivas perlūžo į dvi dalis, kurių užpakalinė jau spėjo nuskęsti, kol Kanados susisiekimo ministerija jieškojo sėkmingiausio būdo naftai vandenyje sudeginti. Išsiliejusi nafta užteršė 11 mylių N. Škotijos pietinės pakrantės prie Canso miestelio. Laivo savininkas yra multimilijonierius Aristotelis Onassis. Dėl šykštumo jo laivų įgulos gauna menką atlyginimą, joms trūksta modernių navigacijos priemonių. Cerberio uola yra pažymėta jūrlapiuose. Nelaimė įvyko dėl kapitono neapdairumo arba jo menkos kvalifikacijos bei patirties.

Kainų ir pajamų komiteto Otavoje sušaukta pramonininkų ir prekybininkų konferencija priėmė federacinės vyriausybės reikalavimą sumažinti iki minimumo kainų kėlimą iki 1970 m. pabaigos. Kainų problemoms svarstyti bus sudarvta speciali pramonės ir prekybos atstovų komisija. Konferencijos dalyviai aštriai kritikavo darbo unijas, ignoruojančias infliacija ir reikalaujančias nepropocingai didelių atlyginimo pakėlimų

(Nukelta į 6-tą psl.)

Dail. M. Maksolli paveikslas, vaizduojantis Estijos kovas už savo nepriklausomybę 1918 metais. Jame matyti trijų kartų kariai: tėvas, sūnus ir vaikaitis. Laisvojo pasaulio estai savo 52-asias nepriklausomybės paskelbimo metines mini vasario 22 d. Estijos nepriklausomybė buvo paskelbta 1918 m. vasario 24 d.

Kanados ministeris apie Lietuvą

Užsienio reikalų ministeris Mitchell Sharp atsako į "Tėviškės Žiburių" klausimus

Ryšium su Vasario 16 šventė "TŽ" redakcija, norėdama patirti oficialų Kanados vyriausybės nusistatymą Lietuvos ir kitų Baltijos valstybių klausimu, pateikė užsienio reikalų ministeriui šiuos klausimus.

1. Jums, kaip Kanados užsienio reikalų ministeriui, neabejotinai yra žinomos Estijos, Latvijos ir Lietuvos problemos. Šios valstybės buvo okupuotos Sov. Sąjungos 1940 m. birželio 15 d. ir aneksuotos 1940 m. rugpjūčio 3 d. Kokia yra šiuo klausimu Kanados vyriausybės pozicija?

2. Kodėl ši tarptautinė problema niekad nebuvo iškelta Jungtinėse Tautose. Ar Kanados vyriausybė paremtų Baltijos valstybių bylą, jeigu ji būtų iškelta Jungtinėse Tautose?

3. Baltiečių kilmės kanadiečiai yra dėkingi Kanados vyriausybei už nepripažinimą jų kraštų okupacijos, įvykdytos Sov. Sąjungos. Šiuo metu dalis lietuvių, latvių ir estų (Kanados piliečių) šeiminiais bei asmeniniais motyvais vyksta į savo kilmės kraštus susitikti su savo artimaisiais. Kaip į tokias keliones žiūri Kanados vyriausybė? Ar ji tai laiko Baltijos kraštų okupacijos pripažinimo ženklu?

4. Kaikurie Kanados solistai koncertavo Vilniuje ir kitose Baltijos valstybių sostinėse. Ar tai reiškia, kad Kanados vyriausybė tuo būdu pripažįsta Baltijos valstybių okupaciją bei aneksiją?

5. Britanijos vyriausybė sutiko su sovietų pasiūlymu paimti teisėtų Baltijos vyriausybių deponuotas aukso atsargas prieš 1940 metus Britanijos banke ir jas panaudoti atlyginimui nuostolių britų piliečių, kurie neteko savo turto Baltijos valstybėse II D. karo metu. Ar Kanados vyriausybė šį Britanijos vyriausybės veiksmą laiko teisėtu.

Į šiuos klausimus atsakė laišku 1970. II. 6 Kanados užsienio reikalų ministeris Mitchell Sharp. Štai jo teksto vertimas.

Dėkoju Jums už laišką, rašytą 1970 m. sausio 20 d., kuriame pateikiate keletą klausimų apie Kanados vyriausybės nusistatymą Estijos, Latvijos ir Lietuvos klausimu.

Kanados vyriausybė, pilnai įvertindima **de facto** situaciją, visuomet reiškė savo atsisakymą pripažinti Estijos, Latvijos ir Lietuvos inkorporavimo į Sov. Sąjungą teisėtumą. Kai paskiri Kanados piliečiai lankosi tose srityse, jų veiksmai negali būti laikomi tokiais, kurie paliestų oficialią Kanados poziciją.

Jungtinėse Tautose Kanada visuomet gynė apsisprendimo principą. Aš nenumatau jokio pasikeitimo mūsų nusistatyme. Daugumai narių - valstybių neabejotinai yra žinomas istorinis vyksmas, liečiąs dabartinę Estijos, Latvijos ir Lietuvos būklę. Ši pastaroji buvo minėta pareiškimuose įvairiomis progomis. Formalus iškėlimas to klausimo Jungtinėse Tautose turėtų būti rūpestingai apsvarstytas, ką naudingo Jungtinės Tautos galėtų šiuo atveju padaryti ir ar Jungtinių Tautų svarstymas pagelbėtų tiems, kurie gyvena Estijoj, Latvijoj ir Lietuvoj.

Komentuoti Britanijos vyriausybės veiksmus ryšium su jos turimom aukso atsargom kitai vyriausybei būtų nekorektiška. Kiekviena vyriausybė galutinėje sąskaitoje turi būti atsakinga už savo veiksmus.

Tikiuosi, kad šie komentarai bus įdomūs Jūsų laikraščio skaitytojams. Šia proga siunčiu Jums ir Jūsų skaitytojams savo sveikinimus ir geriausius linkėjimus 1970 metams. (Pasirašė Mitchell Sharp).

Nebus nuolaidų Lietuvos klausimu

VLIKo pirm. dr. K. J. Valiūnas išskrido Europon, kur išbus apie 3 savaites, rūpindamasis Lietuvos laisvės ir kitais reikalais. Vasario 6 d., lydimas Lietuvos atstovo Vašingtone J. Kajecko, VLIKo pirmininkas lankėsi JAV Valstybės Departamente, kur buvo priimtas Baltijos kraštų skyriaus viršininko Barkley Ward. Pastarasis buvo painformuotas apie VLIKo paruoštą dokumentaciją Lietuvos reikalu ryšium su numatoma Europos saugumo konferencija ir JAV-S.S-gos pasitarimais Vienoj (tai tęsinys Helsinky pradėtos konferencijos 1969 m.). Valstybės Departamento pareigūnas pakartojo tradicinį JAV nusistatymą, būtent, kad jos nepripažįsta Baltijos kraštų okupacijos nei jų neteisėto įjungimo Sov. Sąjungon. Tai esąs principinis JAV užsienio politikos nusistatymas, dėl kurio nebūsią daromi jokie kompromisai.

VLIKas yra paruošęs dokumentų rinkinį apie Sov. Sąjungos ir hitlerinės Vokietijos sąmokslą paglemžti Baltijos ir kitas R. Europos kraštus. Rinkinį suredaguoti sutiko prof. dr. Bronius Kaslas-Kazlauskas.

Steigiamojo Lietuvos seimo 50 metų sukakčiai atžymėti VLIKas numato išleisti istorinio pobūdžio leidinį, kurį paruošti sutiko prof. dr. V. Sruogienė. Taipgi ruošiamas memorandumas, kurį pasirašys buvę steigiamojo seimo dar gyvi nariai.

VLIKo rūpesčiu atspausdintas okupuotos Lietuvos kunigų grupės laiškas Kremliui anglų kalba ir paskleistas įtakingesnių visuomenės veikėjų tarpe — Š. Amerikoje ir kitur. Be to, jo tekstas atspausdintas ELTOS biuleteniuose anglų ir vokiečių kalbomis.

Neleiskit užgesinti laisvės žiburio...

Vasario 16 Toronte • Visuomenės veikėjo A. J. Kasulaičio paskaita • Buvusio Kanados ministerio pirmininko žodis • Puiki meninė programa • Gausūs dalyviai • Spaudos atsiliepimai

Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo 52-ji sukaktis Toronto lietuvių buvo atžymėta visu iškilmingumu vasario 15 d. Sekmadienį prieš tai šią sukaktį atskirai paminėjo jaunimas, kuris gana gausiai dalyvavo ir bendrose iškilmėse. Šeštadieni, vasario 14, "Tėvynės prisiminimų" radijo programos vedėjas J. S. Simanavičius baltiečiu programos rėmuose iš Oakvillės stoties perdavė specialią programą anglų kalba. Joje buvo lietuviškos muzikos ir L. Švėgždaitės poemos anglų k. Lietuvos temomis. Sekmadienį visose trijose lietuvių šventovėse atlaikytos pamaldos, kuriose organizacijos dalyvavo su vėliavomis. Ypač įspūdingai atrodė žilagalviai savanoriai su savo vėliava, primenančia Lietuvos laisvės kovas.

A. J. Kasulaičio kalba

Po pietų Central Tech salėje dalyvavo apie 1500 tautiečių iškilmingoje akademijoje. Invokaciją skaitė ev. kun. A. Žilinskas, giesmę "Dieve, saugok mūs tėvynę", sukurtą S. Gailevičiaus, sugiedojo jungtinis choras, diriguojamas paties kompozitoriaus. Po apyl. pirm. L. Švėgždaitės ir KLB pirm. dr. S. Čepo įvadinių žodžių pagrindinę kalbą pasakė svečias iš Klevelando A. J. Kasulaitis. Jis dėstė savo mintis labai sugestyviai apie lietuvių tautos didybę ir asmeninę atsakomybę. Iš jo kalbos tryško ryžtas už Lietuvos laisvę, bekompromisinė išeivijos veikla ta linkme. Pasak jo, kova už Lietuvos laisvę yra visų bendra pastanga ir kartu asmeninė pareiga. Esa, mes niekad negalime užmiršti savo brolių aukos. Tūkstančiai jų žuvo kovose. Jie atidavė viską, netgi savo gyvybes. Belieka tęsti jų kovas iki laimėjimo.

Pertraukos metu Tautos Fondo atstovai surinko iš anksto išdalintus vokus su dalyvių aukomis. Jos bus paskelbtos atskirai.

Premjero laiškas

Antroje dalyje, kurion susirinko ir svečiai, įvadines kalbas pasakė apyl. pirm. L. Švėgždaitė ir KLB pirm. dr. S. Čepas angliškai. Sveikino: miesto burmistro vardu T. O'Donohue ir dr. S. Haidasz, federacinio parlamento narys, Kanados min. pirm. P. Trudeau vardu. Pastarasis savo laiške išreiškė sveikinimą ne tik Toronto, bet ir visiems Kanados lietuviams. Jame sakoma: "Mūsų bendras tikslas yra tokia visuomenė, kuri prievarta neprimeta visiems vienodo gyvenimo būdo, bet pripažįsta ir skatina, kad kiekviena grupė prisidėtų savo įnašu. Lietuvių kilmės kanadiečiai savo įnašais prisideda prie Kanados gyvenimo įvairumo ir jos praturtinimo. Mes laukiam jų pastangų

(Nukelta į 8 psl.)

Pasaulio įvykiai

ARTIMUOSIUS RYTUS Į NAUJO KARO PAVOJŲ ĮSTŪMĖ IZRAELIO

aviacijos Kairo priemiestyje subombarduotas metalo fabrikas, kuriame žuvo apie 70 darbininkų ir daugiau kaip 100 buvo sužeista. Du amerikiečių gamybos "Phantom" naikintuvai prieš šią įmonę panaudojo raketas, napalmą, uždelsto sprogimo bombas. Izraelio krašto apsaugos ministerio M. Dayan pranešimu, dėl incidento yra kaltas lakūnų neapsižiūrėjimas — taikinių sumaišymas. Per Raudonąjį Kryžių jis įspėjo egiptiečius, jog fabriko griuvėsiuose yra viena bomba, kuri sprogs po 24 valandų. Kairo gyventojai kėlė ovacijas miesto gatvėse pravažiavusiam prez. G. A. Nasseriui, jo svečiams — Libijos premjerui plk. M. Kadafi ir Sudano premjerui gen. mjr. G. el-Nimeiry, reikalaudami keršto veiksmų prieš Izraelį. Pastarasis per Kairo televiziją ragino arabų kraštus paskelbti visišką boikotą J. A. V-ėms ir jų piliečių interams arabų srityse. Vasario pabaigoj prez. R. Niksonas turi padaryti galutinį sprendimą lėktuvų pardavimo Izraeliui klausimu. Fabriko subombardavimas liudija, kad Izraeliui visiškai nerūpi J. A. V. diplomatinė pozicija. Izraelio vyriausybė, matyt, yra įsitikinusi, kad JAV žydai milijonieriai privers prez. R. Niksoną lėktuvus parduoti. Iš Kairo Maskvon išskrido Al Fatah arabų partizanų vadas Y. Arafatas su šešių patarėjų karine ir politine delegacija. Tai yra pirma oficiali Al Fatah partizanų kelionė į Sovietų Sąjungą. V. Vokietija, lig šiol palaikiusi glaudžius ryšius su Izraeliu, paskyrė keletą milijonų dolerių Egiptui Nilo augštupyje Izraelio aviacijos subombarduotiem tiltam atstatyti. Egiptas, Sirija, Alžerija ir Saudi Arabija nutraukė diplomatinius ryšius su V. Vokietija 1965 m., kai Bonna suteikė Izraeliui pilną diplomatinį pripažinimą. Vokiečiams rūpi santykių gerinimas su arabų kraštais, nes iš Libijos kasmet importuojama nevalytos naftos už $600 milijonų. Libijos dabartinis suartėjimas su Egiptu gali sustabdyti naftos eksportą V. Vokietijai. Bonnoje imama galvoti, jog jau atėjo laikas normalizuoti santykius su Izraeliu, t.y. atsisakyti lig šiol šiam kraštui praktikuotų lengvatų už žydams Hitlerio padarytas skriaudas.

PAKISTANIEČIAI JORDANIJOJ?

Beiruto laikraščio "Al Nahar" pranešimu Libane, Pakistanas Jordanijon atsiuntė pulką savo pėstininkų kovai prieš Izraelį. Nors Pakistanas nėra arabų kraštas, jį su arabais jungia ta pati mahometonų religija. Izraelio oficialūs pareigūnai Jungtinėse Tautos šią žinią paneigė. Jų teigimu, Pakistanas Jordanijoje turi vieną priešlėktuvinės artilerijos dalinį, 500 apmokymą atliekančių lakūnų ir tankistų. Jordanijos 55.000 vyrų kariuomenę remia jos teritorijon atsiųstų 12.000 irakiečių, 5.000 Sirijos ir 1.500 Saudi Arabijos karių.

PROPAGANDINĖ BAUSMĖ

Sovietų teismas nubaudė vieneriais metais koncentracinės stovyklos keturis italų, norvegų ir belgų jaunuolius, bandžiusius Leningrade ir Maskvoje reikalauti laisvės gen. P. Grigorenkai bei kitiems politiniams kaliniams. Nuteistieji italai Teresa Marinuzzi ir Valentino Tacchi jau grąžinti Italijon. Atrodo, panašaus likimo susilauks ir belgas su norvegu. Propagandinė bausmė turi aiškų tikslą atbaidyti užsieniečius nuo kitų panašaus pobūdžio demonstracijų Lenino šimtojo gimtadienio metais. Laisvuose kraštuose užsieniečių studentų įvykdytas atsišaukimų paskleidimas greičiausiai nesusilauktų jokios reakcijos. Kanadoje ir JAV viešuose susirinkimuose leidžiama kalbėti didžiausiems Maskvos garbintojams, o Sovietų Sąjungoje net paprastas laisvės reikalavimas politiniams kaliniams yra apšaukiamas chuliganizmu ir baudžiamas koncentracine stovykla.

PAŠALINO IDEOLOGĄ

Prancūzų kompartijos XIX kongresas iš centrinio komiteto narių pašalino filosofijos prof. Roger Garaudy, pagrindinį savo ideologą, siekusį komunizmo ir krikščionybės suartėjimo. Kompartijai atidaves 36 savo gyvenimo metus, R. Garaudy pradžioje buvo didelis Stalino gerbėjas. Ji sukrėtė N. Chrūščiovo atskleistas tikrasis kruvinojo Stalino veidas, sovietinė Čekoslovakijos invazija, kurią pasmerkė prancūzų komunistai. Nuo to laiko R. Garaudy užėmė antisovietinę liniją. Suartėjimą su krikščionybe paskatino popiežiaus Jono XXIII enciklika "Pacem ir terris". Paskutinėje savo knygoje "Didysis socializmo posūkis" R. Garaudy pažangos skleidėjais pasaulyje laiko ne tiek darbininkų klasę, kiek naują istorinį bloką, kurį sudaro intelektualai ir pramonės specialistai. Prancūzų kompartija pasirinko R. Garaudy pašalinimą, siekdama geresnių santykių su Sovietų Sąjunga ir finansinės paramos iš Maskvos.

ŠŪVIAI AERODROME

Trys arabų teroristai Miuncheno aerodrome apmėtė rankinėmis granatomis Izraelio orinio susisiekimo "El Al" bendrovės keleivinį autobusą ir restorane sėdėjusią keleivių grupę. Vokiečių policija du jordaniečius ir egiptietį suėmė tik po ilgoko susišaudymo. Atentate žuvo vienas keleivis, 11 buvo sužeista. Keleivių grupėje buvo filmų aktorius Asaf Dayan, Izraelio krašto apsaugos ministerio M. Dayan sūnus. Spauda jį paskelbė pagrindiniu taikiniu, tačiau vokiečių policija šią teoriją atmetė. Liudininkai vieną teroristą pastebėjo stovintį šalia A. Dayan. Jis aktoriu būtų galėjęs nušauti, jeigu būtų žinojęs jo tapatybę. A. Dayan atentato metu netgi nebuvo sužeistas. Beveik tuo pačiu metu Miunchene buvo padegta žydų senelių prieglauda. Gaisre žuvo 7 seneliai. Spėjama, jog ši nusikaltimą taipgi galėjo atlikti arabai. Žydai įtaria vokiečių studentus.

SUĖMĖ SOVIETŲ ŠNIPĄ

FBI agentai Seattle mieste, Vašingtono valstijoje, suėmė Jungtinių Tautų sekretoriate vertėju dirbusį Sovietų Sąjungos pilietį Aleksandrą Tichomirovą, mėginusį iš JAV aviacijos seržanto gauti slaptų duomenų apie amerikiečių raketas ir Ramiojo vandenyno pakrančių priešlėktuvinę apsaugą. Jį išdavė minėtasis seržantas. Keliavimas JAV yra suvaržytas visiems komunistinių kraštų diplomatams ir laikraštininkams, bet Jungtinių Tautų sekretoriato nariams šie suvaržymai netaikomi. Jie taip pat neturi diplomatinio imuniteto, kurio Kremlius dabar reikalauja savo suimtajam šnipui A. Tichomirovui. Praėjusioji savaitė buvo labai nesėkminga sovietų špionažui. Šveicarija ištrėmė sovietų ambasados pareigūnus N. Savine ir A. Sterlikov, o Italija — "Izvestijos" korespondentą L. Zamoiski ir sovietų karinio attache sekretorių V. Aleksandrov.

PRANCŪZŲ NAIKINTUVAI

Nespėjus nutilti triukšmui, kurį sukėlė Prancūzijos nutarimas parduoti "Mirage" naikintuvus Libijai, buvo paskelbta sutartis su Ispanija. Paryžius už $45 milijonus įsipareigojo parduoti Madridui apie 30 "Mirage-5" tipo naikintuvų. Šiuo metu Ispanija taipgi veda derybas ir su JAV dėl "Phantom" naikintuvų įsigijimo. Posūkis į Prancūziją turi tikslą gauti didesnį atlyginimą iš amerikiečių už jų karines bazes Ispanijos teritorijoje.

BRANGIOS TABLETĖS

Alsdorfe, V. Vokietijoje, 1968 m. pavasarį buvo pradėta byla prieš "Chemie - Gruenental" bendrovę, gaminusią "Thalidomide" tabletes, dėl kurių vartojimo keli tūkstančiai moterų pagimdė deformuotus kūdikius. Maratoninę bylą bendrovė nutarė užbaigti kompromisiniu siūlymu nukentėjusioms šeimoms skirti $27,3 milijono vertės markių. Atrodo, pasiūlymas bus priimtas, nes už jį jau pasisakė 1.200 šeimų, o V. Vokietijoje tokių nukentėjusių šeimų yra apie 2.000.

Tėviškės Žiburiai — lietuvių savaitraštis

Leidėjas: Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija "Žiburiai"
Redaktorius — k. dr. Pr. Gaidamavičius; redakcijos narys — V. Kastytis
Metinė prenumerata $6, pusmetinė — $3.50. Rėmėjo prenumerata $10
Skelbimai ruošiamam numeriui priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra.
Autorių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

The Lights of Homeland — Lithuanian Weekly

Publ. by Žiburiai (Canadian Lithuanian) R. Catholic Cultural Soc., Inc.
Subscription rates: $6 per year, $3.50 per 6 months. Deadline for advertisements — Thursday. Second class mail registration number 0509.

941 Dundas Street West, Toronto 140, Ont., Canada
Tel. 368 - 6813

VIENUOLĖS ŽODIS NEVIENUOLIAMS

SESUO MARIJA PALMIRA

Spaudoje pastebima straipsnių apie vienos ar kitos vienuolijos įsikūrimą, darbus, bet mažai užsimenama apie vienuolinio gyvenimo vidinę esmę, visos veiklos branduolį ir variklį. Šia proga norėčiau pasidalinti mintimis apie Nekaltai Pradėtosios Marijos seserų vienuoliją iš vidinės pusės.

Vienuolijos pirminis tikslas yra Dievo garbė pačioje vienuolijoje ir už jos ribų apaštalavimo darbuose. Vienuolija rūpinasi padėti savo nariams vis giliau pačiu, atrasti vis nuoširdesnį ir asmeniui savitą ryšį su Juo. Šis artumas su Viešpačiu, kaip šakelės su vynmedžiu, yra kiekvieno pakrikštytojo pareiga ir privilegija. Bet yra sielų, pašauktų artėti į Jį specialiu trijų įžadų vienuolinio gyvenimo keliu. Kodėl vieni yra pašaukti, o kiti ne? Į tą klausimą nebandysiu atsakyti. Čia atsakymą gali duoti tik pats Viešpats, kuris pasakė: "Ne jūs mane išsirinkote, bet aš jus išsirinkau." "Mes nejieškojome Jo, mes buvome jieškomi. Taip, kaip ne avis jieškojo ganytojo ir ne drachma moters" — sako A. Maceina knygoje "Dievo Avinėlis". Pašauktojo ar pašauktosios pareiga paklusti Kristaus balsui, juo sekti. Pašaukimas yra privilegija, įgalinanti artėti į Kristų, įaugti visu savo gyvenimu į pačią Vynmedžio šerdį, atrasti Jį kaip brangų perlą ir dalintis su kitais. Dalintis galima tik tuo, ką pats turi. Atrasti Kristų, Jį įsisavinti, Jo Evangeliją išmąstyti, kasdien tarsi sėstis su Juo prie vieno stalo, pajusti Jo taurumą. Anot A. Maceinos: "Žmogus tarsi sudreba giliausiose sielos gelmėse ir šūkteli savo nerime: "Aš nebučiuosiu Judo pabučiavimu, bet šauksiuos Tavęs kaip piktadaris šaukės Tavo dešinėje. Tai pati giliausia krikščionies su Kristumi išraiška. Tai pati giliausia vienuolinio gyvenimo esmė."

Dalintis Kristumi, tai dalintis pačiu didžiuoju turtu — daryti gera kitiems. Daryti gera Broliams yra įvairių formų bei progų. Tam tarnauja ir Matulaičio Namai, ir vienuolijos pastogėn atvykęs svetys, ir bendrabutis, ir nuoširdus laiškelis bendrabutietės tėveliams, ir stovyklos bei organizacijos, ir nemiegotos naktys, ir varginą posėdžiai, beplanuojant kaip geriau tarnauti kitiems, ir spausdintas žodis.

Yra dar viena sėkminga priemonė atrasti Kristų ir Juo dalintis — tai malda. Vienuolės iškeltos rankos maldai ir prigimtis, palenkta saikingai atgailai, nuoširdžiai ir rūpestingai atliekant pareigas, gali nešti nelauktų rezultatų kovoje prieš visuomenines negeroves. Senojo Testamento izraelitams kovojant su priešu, Mozė meldėsi į dangų iškeltomis rankomis. Kai tik Mozė nuvargęs nuleisdavo rankas, izraelitai atsidurdavo pavojuje. Kad nuvargęs Mozė nenuleistų rankų ir nenutrauktų maldos, du izraelitai prilaikė jo pakeltas rankas. Tokių maldai iškeltų rankų labai reikalinga ir mūsų kovojanti tauta, ir visas šiandieninis pasaulis. Vienuolynuose tų ištiestų rankų yra, bet reikia papildyti jų tęstinumą naujais pašaukimais. O tai padaryti yra lengviau dabar, kai daugelio vienuolijų, o kartu ir mūsų, durys atviros vyresnio amžiaus asmenims, kurie jaunystės audrose nepajėgė apsispręsti ta linkme.

Dažnai pagalvoju, kad pašaukimas į vienuolinį gyvenimą yra pašaukimas į didžią meno sritį — Dievo jieškojimą ir Jo atradimą. Šitoje kelionėje Jis sielą maitina kasdien nauju maistu ir džiugina kartais nelauktai atrastom vertybėm. Šis jieškojimas ir atradimas yra labai reikšmingas jieškančiam asmeniui, bet nemažiau naudingas ir visuomenei, iš kurios jis yra atėjęs ir kurion įaugęs savo kilme. Tik reikia, kad pašauktasis ar pašauktoji atsilieptų ir ateitų su visu savo laisvės pilnumu. Jei mes pavedame save Jo tarnybai ir vėl bandome atsitraukti, Kristaus plano realizavimas gali sustoti pusiaukelėje, nes be mūsų kojų ir rankų Jis negalės atlikti savo uždavinio pasaulio atpirkimo darbe. Rytoj iš mūsų tą uždavinį perims kiti, bet nebėkime palikę tuščias vietas ir nuvylę Kristų bei Jo Brolius.

Šias mintis noriu baigti savitos maldos žodžiais:

Kristau, mūsų Broli! Mes norime atsinaujinti Tavyje. Tu pasakei: "Ugnies atėjau siųsti į žemę ir ko gi norėčiau, jei ne to, kad ji degtų". Kristau, Tu esi ugnis, deganti, šildanti, gaivinanti. Mūsų širdys — laužavietės, kuriose Tu gali įžiebti savąją kibirkštį. Trokštame, kad ji išaugtų į liepsną, kuri jaukiai šildytų kiekvieną ir rusentų mūsų šeimų židiniuose, mūsų tautoje, Bažnyčioje. Kristau, Tu esi saulė, o mes rytas, kuriame Tu gali sušvisti pasauliui ir mūsų draugams.

Mes pavedam Tau savo lūpas, kad galėtum prabilti universitetuose, aikštėse, šeimose, jaunimo pobūviuose. Leisk mums būti Tavo kojomis, kad Tu galėtum vaikščioti mūsų gatvėse, šokių salėse, įstaigose, nes Tu iš ten esi dažnai išvaromas, o be Taves vysta dvasiniai žiedai, gęsta džiaugsmas.

Kristau, Tu pasakei: "Kur du ar trys mano vardu, ten ir aš esu". Mes tikim ir žinom, kad Tu esi su mumis, nes mes susirinkom kartu jieškoti Tavo tiesos, Tavo šviesos ir stiprybės. Pasilik su mumis, nes diena jau baigiasi ir artinasi naktis. Būk su mumis, kad ši diena mums sušvistų nauja šviesa, kad ši naktis mums būtų poilsis nuo vidinių įtampų, kurios mus paliečia darbovietėse šeimose, spaudoje, televizijoj ir filmuose. Būk su mumis, kad kiekvienas mūsų prasiskleistų nauju žiedu, nauja jėga, naujų žmogumi, keičiančiu save ir pasaulį Tavyje ir per Tave.

Absurdas laikyti jį humanistu

Kanados žurnalistas, gyvenęs Maskvoje, duoda atkirtį vadinantiems Leniną humanistu

Žymusis Kanados laikraštininkas Peter Worthington, "The Telegram" dienraščio nuolatinis bendradarbis, išbuvęs Maskvoje korespondentu bene dvejus metus, gana gerai pažįsta Sov. Sąjungos gyvenimo oficialią ir neoficialią pusę. Jis ir dabar gana dažnai parašo dokumentuotus straipsnius apie sovietinį gyvenimą. Štai "The St. Catharines Standard" sausio 28 d. laidoje paskelbė dėmesio vertą straipsnį "Lenin Has Become The Tool Of His Heirs". Čia pateikiame jo atpasakojimą.

Sovietų mitas

"Didžiausia nelaimė buvo jo gimimas... sekanti didžiausia nelaimė — jo mirtis." Taip sakė Churchillis apie Leniną.

Visos valstybės gerbia savo vadus įvairiomis progomis. Neatsilieka ir sovietai — jie mini šimtąjį Lenino gimtadienį. Pradžioje jie manė skirti jam vienerius metus, paskui sugalvojo pratęsti iki dvejų metų. Mat, sovietams Leninas yra tai, kas krikščionims Kristus. Lenino asmuo yra apipintas legendomis bei mitais. Jis nebėra žmogus. Propagandistai padarė jį panašių į Kristų — tiesiog sudievino. Laikraščiai bei žurnalai spausdina Lenino šeimininkės atsiminimus iš 1917 m., kur pasakojama apie Lenino dienas Kapri saloje ir Leningrade. Skelbiami galvosūkiai, susiję su Lenino gyvenimu, žadamos nemokamos kelionės užsieniečiams į Sov. Sąjungą.

Joks humanistas

Įvertinti Leniną objektyviai yra sunku. Tie, kurie kelia jį ant altoriaus, nenori nė girdėti apie jo ydas, o tie, kurie nekenčia jo bei jo pasaulėžiūros, nenori girdėti apie jį nieko gero.

Kad Leninas buvo revoliucijos genijus, tai tiesa; be jo bolševikai nebūtų išnaudoję rusų revoliucijos, kuri kilo spontaniškai ir nuvertė carą prieš 8 mėnesius. Bet taipgi tiesa, kad Leninas nebuvo humanistas. Tokiu jį pavadino sovietai ir netgi tą terminą įpiršo Jungtinių Tautų žmogaus teisių komisijai, kuri pagerbė Leniną kaip "žymų humanistą". Tai absurdas, žiūrint į dalyką visai nešališkomis akimis. Tiktai tie, kurie žiūri į tikrovę pro mito pridengtus debesis, gali įžiūrėti humanistą ten, kur jo nėra.

Gedulo metai

Leninas pirmasis įsteigė čeką ir pradėjo raudonąjį terorą. Vėliau ta institucija buvo pavadinta NKVD ir KGB, kuri ir dabar terorizuoja tautą. Leninas tą instituciją naudojo kaip priemonę, o Stalinas — kaip ginklą.

Jugoslavijos rašytojas Milovan Djilas, kuris buvo pašalintas iš valdžios ir netgi uždarytas kalėjime už savo raštus apie Staliną, taip sako apie Leniną: "Nė vienam žmogui nepavyko laimėti jo meilės, bet antra vertus, niekas netapo jo asmeninės neapykantos taikiniu... jo interesai niekad neperžengė politinių ir socialinių klausimų ribos"

Rusų Ortodoksų Bendrija Vakaruose, lyg ir atremdama Jungtinių Tautų minėtos komisijos mostą, 1970 metus paskelbė gedulo metais, o balandžio 22 (Lenino gimimo diena) — gedulo diena.

Sovietų šventasis

Maskvoje esantiems užsienio korespondentams Leninas yra neliečiamas, nes labai trapus. Jeigu jie pradėtų nagrinėti jo ydas, padarytų labai žmogišką figūrą. Pažymėtina, kad Leninas yra vienintelis revoliucijos "herojus", išvengęs suniekinimo ir valymo. Daugelis kitų veikėjų buvo suniekinti arba nužudyti. Jei sovietai leistų objektyvų Lenino įvertinimą visoje šalyje, atsitiktų kaip su siūlų kamuoliu — pradėjus atvynioti, dingtų visas mitas ir komunistinė sistema liktų be dievaičio.

Lenino dievinimą galite matyti jo muzėjuje Raudonojoj aikštėj. Daugybė milžiniškų Lenino statulų per eilę metų buvo pakeistos. Revoliucijos pradžioje darytos statulos vaizdavo Leniną kresną, raukšlėtą, truputį pilvotą, bet vėliau tas vaizdas buvo pakeistas į taurią, veriančią, iškilią figūrą. Patys rusai gana atsargiai primena tą skirtumą, jeigu pasitiki lankytoju.

Komunistų biblija

Lenino raštai komunistams — tai Šv. Raštas. Jo 50 tomų pilni visokios medžiagos ir gali būti panaudoti betkokiam tvirtinimui paremti. Jauni kovotojai dabartinėje Sov. Sąjungoje tuo ir naudojasi: puola sovietinę biurokratiją žodžiais to paties Lenino, kuris ją įsteigė ir kuri ilgainiui išėjo iš jo kontrolės.

Nežiūrint didelės pagarbos Leninui, ir jo raštai neišvengė cenzūros. Pvz. Sov. Sąjungoje niekur neminima, kad Lenino motina buvo vokietė, o tėvas — totorių kilmės (kalmukas), caro laikais tapęs kilminguoju. Taipgi veltui jieškotum didžiulėj Lenino bibliotekoj leidinio, kur būtų pvz. Lenino žodžiai, rašyti Sidney ir Beatrice Webb: "Tikrai, laisvė yra brangi — taip brangi, kad ją reikia apriboti". Be to, vis "surandami" nauji Lenino raštai, naudingi dabartinei valdžiai. Vienas britų komunistas, kurio pareiga buvo sukurti naujus "atradimus", pagaliau pasipiktino ir grįžo atgal į Londoną. Kai aš pats gyvenau Maskvoje ir parašiau straipsnį apie Lenino nuopelnus organizuojant raudonąjį terorą, buvau perspėtas, kad panašaus rašinio pakartojimas reikštų ištrėmimą.

Visko centre — jėga

Lenino pagrindinis credo — jėga, kurią reikia laimėti betkokia kaina. Tam geros visos priemonės, visi sąjungininkai, apgavystės, aukos, kad ir daugelio gyvybių. Tai sovietinės sistemos pagrindas, kurio šaknys glūdi leninizme (Stalino žodis). Tiesa, Leninas 1918 m. sakė: "Sovietinė jėga yra naujo tipo valstybė, kurioje nėra biurokratijos, nei policijos, nei pastovios kariuomenės". Deja, šiandieną Sov. Sąjunga turi didžiausią biurokratiją, plačiausią visame pasaulyje policijos tinklą ir gausiausią armiją.

Nors Leninas buvo jėgos šalininkas, tačiau kuklus žmogus — garbės nejieškojo. Jis labai nustebtų sumanymu saugoti kūną, apdėti vašku bei plastika ir išstatyti parodai.

Šiandieninė Rusija yra labiau panaši į Staliną nei į Leniną. Juk ūkinę kolektyvizaciją įvedė Stalinas, nepagailėjęs net 10.000.000 ūkininkų gyvybių, kaip jis pats gyrėsi Churchilliui. Taipgi Stalinas įsteigė didžiąją pramonę ant milijonų darbininkų ir tremtinių lavonų. Pagaliau Stalinas žudė žemės savininkus, opozicijos žmones, valė partiją, kariuomenę, išžudė liudininkus, kurie vykdė jo įsakymus. Taip, tai padarė Stalinas, bet Lenino vardu, to Lenino, kuris sudarė tokią sistemą.

Nieko be Lenino

Dabar Sov. Sąjunga yra savo tradicijų vergė. Vadai, norėdami ką nors pakeisti, turi įrodyti, kad to norėjo Leninas. Dėlto pastaruoju metu rasta įrodymų, kad Leninas buvo gimimų kontrolės, ekonominių reformų ir erdvių tyrinėjimo šalininkas.

P. Worthington baigia savo straipsnį šia pastraipa: "Nežiūrint klaidžiojimų, biurokratinio neišmanymo, oficialios didybės manijos, primityvaus sistemos despotizmo, — Sov. Sąjunga šiandiena yra antroji pasaulio galybė, sparčiai besivejanti JAV-es. Jos įtaka kitų šalių tautose lenktyniauja su vadinamo "laisvojo pasaulio" įtaka. Ir visa tai Sov. Sąjunga pasiekė žymia dalimi taktika ir strategija keisto, nuošalaus, apskaičiuojančio žmogaus - ikonos dėka, t. y. Vladimiro Iljičo Lenino, kuris mirė būdamas 54 m. amžiaus 1924 m. sausio 21 d."

Milašiaus kelionė Lietuvon

BR. MILAŠIUS

Rašytojo Oskaro Milašiaus giminaitis Bronius Milašius, gyvenąs Hamiltone, Ontario, čia pateikia savo atsiminimus apie rašytojo atsilankymą Žemaitijoje. Tada šių atsiminimų autorius buvo 11 ar 12 metų amžiaus, mokėsi trečiame rusiškos mokyklos skyriuje, lengvai suprato svečio ir savo tėvo pokalbius. Kadangi atsiminimai rašyti po ilgo laikotarpio, jų tikslumas gal ir nėra šimtaprocentinis. Red.

Tai buvo 1913 m. gavėnios pradžioj. Saulutei besileidžiant, sustojo vienkinkis vežimėlis prie mūsų kiemo vartų.

Iš vežimėlio išlipo viduramžis ponaitis miesčioniška apranga ir paklausė tėvelį:

— Ar čia gyvena Juozas Milašius, sūnus Jokūbo?

Tėvelis, papsendamas pypkutę ir pilstydamas šiltą vandenį į lovius gyvuliams atsigerti prie tvartų, atsakė:

— Adakavo parapijoj esame du Juozai Milašiai; aš — Pakeliuose, o antrasis — Petkaičiuose.

— Aš jieškau Jokūbo sūnaus, kilusio iš Šimkaičių, — atsiliepė ponaitis.

— Na, jeigu iš Šimkaičių, tai aš.

Pakeleivis ištiesė tėveliui savo dešinę:

— Aš esu Stepono sūnus Oskaras Milašius, Tamstos pusbrolis.

— Na, laimė ar nelaimė Tamstą atnešė čia?

— Visų pirma norėčiau sužinoti, ar galėsiu gauti pas mielą pusbrolį nakvynę. Jeigu galiu, tai atsilyginsiu vežikui ir paleisiu jį grįžti Skaudvilėn.

Tėvelis sutiko priimti. Tada pakeleivis įspaudė žydeliui į ranką kelis sidabrinius ir pasiėmęs iš vežimo savo lagaminą nunešė į seklyčia. Tėvelis paprašė svečią jaustis patogiai, pasilikti troboje sušilti, kol sugrįšias iš tvartų nuo vakarinės gyvulių apyvokos. Bet svečias mandagumo dėlei pasisakė noris pamatyti gyvulius ir paukščius, nes juos iš jaunystės labai mėgstąs.

Pasninko vakarienė

Svečias su tėveliu sugrįžo į trobą visai sutemus, abu geroje nuotaikoje šnekučiuodamiesi mums nesuprantama kalba. Mamytė jau laukė nekantriai su vakariene. Neprisimenu kuri pirmosios savaitės diena buvo, berods, penktadienis. Tik žinau, kad buvo sausas pasninkas. Visas šeimos prieauglis iš 7 asmenų ir trijų samdinių vakarieniavome virtuvėje, o tėvelis su svečiu — valgomąjame. Ant jų stalo buvo pieniškas maistas. Tėvelis, atsiprašęs svečią, atsinešė iš virtuvės avižinio kisieliaus, paskaninto kanapių aliejumi. Pasiaiškino svečiui, kad šeima laikosi senųjų krikščionių tradicijų, o svečią prašė valgyti pieniška maistą. Svečias, regėdamas ant stalo maisto skirtumą, griežtai atsisakė valgyti pieniška maistą, nes jis esąs irgi katalikas; pageidavo to paties maisto, kurį valgė visa šeima. Svečias paaiškino, kad gyvendamas ilgus metus Paryžiuje lankęs įvairias valgyklas ir jam nusibodęs miestiškas riebus maistas. Jis iš pradžių godžiai kabino avižinį kisielių, užsikąsdamas šilta bulve, bet vėliau pradėjo maišyti su šaukštu kisielių savo lėkštėje ir nuleidęs galvą šypsojosi. Mano sesutės, sėdėdamos šalia mamytės, verpė audiniams vilnas ir pastebėjo svečio naivumą. Vyresnioji kumštelėjo alkūne mamytei į šoną. Mamytė paklausė svečią:

— Turbūt ponaitis apsistatėte su vakariene?

Svečias raustelėjęs atsistojo, labai atsiprašė ir aiškinosi:

— Mano tėviškėje Gudijoj tokią avižinę košę valgydavome, bet būdavo paskaninta tirpintu sviestu bei žuvų aliejumi. Prancūzijoje kaikurie valstiečiai paukščius maitina avižine koše. Kadangi visi naminiai paukščiai ją mėgsta ir per trumpą laiką laiką nusipeni, todėl čia prie stalo bevalgydamas tą sotų maistą, prisiminiau anuos prancūzų paukščius. Pamaniau, kad ir aš galiu nutukti arba dar blogiau — turėti vargo su viduriais.

Tada tėvelis įsiterpė su savo anekdotu:

— Mes Žemaitijoje galime gerti taukus net ir su šaltu vandeniu — žemaičiams vidurių nepaleidžia. O jeigu kokiam ateiviui paleidžia, tai nėra ko nusiminti, nes žemaičiai turi praktišką patarimą — laižyk karštą akmenį ir tuoj viduriai susitvarkys.

Svečias pastebėjo, kad pusbrolis irgi su humoru. Taip ta tema ir baigėsi.

(Bus daugiau)

Oskaras Milašius (1877—1939), žymusis poetas ir diplomatas, rašęs prancūzų kalba (kairėje), savo darže Fontenebleau vietovėje prie Paryžiaus su savo bičiuliu rašytoju Jean Boschère

A † A

STASEI ŠUKAITIENEI

mirus, vyrą ANTANĄ ŠUKAITĮ, sesutę MARIJĄ RUDOKIENĘ, brolius POVILĄ ir JONĄ VAITKUS bei kitus artimuosius liūdesio dienomis giliai užjaučiame —

D. M. Bartuliai Eug. L. Klevai

MOHAWK
FURNITURE LTD.
PILNAS NAMŲ APSTATYMAS
ELEKTROS REIKMENYS • TELEVIZIJOS APARATAI
SKALBIMO MAŠINOS • VAIKŲ BALDAI
ĮVAIRŪS KILIMAI • ŠALDYTUVAI
VALGOMŲJŲ KAMBARIŲ APSTATYMAS IR KT.
TAISOME IR APTRAUKIAME KĖDES IR SOFAS
Nemokamas į namus pristatymas.
KRAUTUVĖS:
Vakaruose — 137 RONCESVALLES Ave. — Tel. 537 - 1442
Rytuose — 2448 DANFORTH Ave. — Tel. OX 9 - 4444
Krautuvės atidarytos nuo 9 valandos ryto iki 9 val. vakaro.

A † A

STASEI ŠUKAITIENEI

mirus, jos vyrui ANTANUI ŠUKAIČIUI, ilgamečiui "Talkos" kredito komiteto nariui, reiškia gilią užuojautą —

Hamiltono bankelio "Talkos" valdyba, komitetai ir tarnautojai

STASEI ŠUKAITIENEI

mirus, vyrą ANTANĄ ŠUKAITĮ ir kitus gimines gilaus liūdesio valandoje nuoširdžiai užjaučiame —

"Aukuras"

A † A

mylimai žmonai STASEI ŠUKAITIENEI mirus, jos liūdinčiam vyrui ANTANUI, giminėms ir artimiesiems reiškiame nuoširdžiausią užuojautą ir kartu liūdime —

M. I. Zurliai L. K. Meškauskai
S. J. Gimžauskai Ant. J. Mikšiai

Mielą ramovėną ANTANĄ ŠUKAITĮ, jo mylimai ŽMONAI mirus, nuoširdžiai užjaučia —

Lietuvių Karo Veteranų Sąjungos
"Ramovė" Hamiltono skyrius

A † A

mielai STASEI ŠUKAITIENEI mirus, jos vyrą ANTANĄ, brolius bei jų šeimas giliai užjaučiame ir šio didžio skausmo valandoje liūdime kartu su jumis —

K. J. Jagminai

A † A

SESUTEI Hamiltone mirus, — JONĄ VAITKŲ giliai užjaučiame —

P. Paškovičienė J. Petravičius
B. A. Vilkai

A † A

STASEI VAITKUTEI - ŠUKAITIENEI

mirus, jos vyrą, seserį ir brolius nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime —

J. Gailiūnienė O. Gailiūnaitė
E. ir F. Senkai

A † A

PRANUI BALSEVIČIUI

mirus, sūnui VYTAUTUI ir šeimai giliausia užuojauta —

R. N. ir V. Trečiokai

A † A

PRANUI BALSEVIČIUI mirus, jo sūnui VYTAUTUI bei jo šeimai nuoširdžią užuojautą reiškia —

Šlenių šeima

A † A

mylimam Tėveliui PRANUI BALSEVIČIUI mirus, jo sūnui VYTUI su šeima liūdesio valandose reiškiame gilią užuojautą —

J. P. Ivanauskai J. O. Leveriai

Plk. R. Liormonas ir šeima reiškia gilią užuojautą p-lei ELZEI JANKUTEI ir seserims jų broliui KRISTUPUI mirus

A † A

mylimai motinai ONAI APANAVIČIENEI mirus, jos dukrai BIRUTEI ZNOTINIENEI, vyrui dr. BRONIUI ir šeimai, sūnums ir jų šeimoms bei giminėms skausmo valandose reiškiame nuoširdžiausią užuojautą ir kartu liūdime —

Ant. ir J. Mikšiai

Viršuje. — "T. Žiburių" spaudos baliaus programos atlikėjai — Klevelando vyrų oktetas, apačioje — jo klausytojų dalis
Nuotr. S. Dabkaus

NUO KAUNO IKI VAŠINGTONO

Gražinos Gustaitytės-Krivickienės tyliai praėjusi sukaktis

Niekeno nepastebėta praėjo Gražinos Gustaitytės-Krivickienės 60 metų sukaktis. Gimusi 1908 m. birželio 23 d. Lietuvoj, Marijampolės aps., Mykolo ir Elzbietos Kubiliūtės-Gustaitienės šeimoje, Gražina buvo pirmoji naujagimė toje šeimoje. 1927 m. Kaune baigė "Aušros" gimnaziją, 1931 m. — Prancūzijoj, Grenobly, teisių fakulteto komercijos skyrių, 1949 m. Paryžiuje — Alliance Francaise studijas, gaudama diplomuotos prancūzų kalbos mokytojos teises.

Sugrįžo į nepriklausomą Lietuvą, kur buvo pakviesta finansų ministerijon techniška redaktore į pasaulį siuntinėjamo informacinio biuletenio "Les informations economiques de Lituanie". 1940-41 m. dėstė prancūzų kalbą Freiburg i. Br., V. Vokietijoj, prancūzų kalbos kursuose. 1948-50 m. prie okupacinės prancūzų valdžios Vokietijoj — socialinio skyriaus vedėja. 1948 m. Freibur i. Br. išleista jos parengta lietuviškų liaudies dainų knyga "Dainos", į kuria sudėta 90 jos mamytės dainuotų dainų, su paaiškinimais vokiečių k. Dail. V. Petravičiaus gausiai iliustruota. Knyga seniai išparduota. Šiuo metu "Draugas" rengia spaudai jos antrą lietuviškų dainų knygą apie Vilniaus dainas. Gr. Krivickienė yra "Draugo" korespondentė Vašingtone. Ji bendradarbiauja ir kitoje lietuvių spaudoje.

Gražina Gustaitytė nuo mažens pasižymėjo darbštumu ir visuomenine veikla. Būdama gimnazijoj, iš liaudies lūpų užrašė daug įvairios tautosakos: dainų, padavimų, pasakų, mįslių ir kt. Jų namuose lankydavosi įvairūs augštieji Lietuvos ir užsienio valstybių pareigūnai — Estijos, Vokietijos, Lenkijos ir kt. Būdama nepalaužiamų principų lietuvaitė, mokanti prancūzų kalbą, galėjo tinkamai informuoti kitataučius apie Lieuvą. Ji buvo viena geriausių lietuvių moterų raitininkių; Kaune turėjo trakėnų-arabų veislės puikų žirgą.

Vokietijoj ir JAV Gražina Gustaitytė - Krivickienė pažino gana daug įtakingų asmenų, su jais turėjo įdomių pasikalbėjimų, kurie dar niekur neskelbti. Būtų naudinga parengti pilnesnę atsiminimų knygą. Turime nedaug moterų, paskelbusių savo veiklos atsiminimus. Vertėtų juos parašyti ir Gražinai. Ž.

DISKUSINĖS MINTYS

J. KARPIS

Veikla ir srovinės įtakos

Lietuvių bendruomenė visuomet turėjo daug gerų savybių savo visuomeninę veiklą vesti konstruktyvia linkme. Tai aiškiai išryškėdavo, kai okupantai bandydavo lietuvių visuomeninei veiklai duoti sau palankesnę kryptį bei ją kitaip sutrukdyti ar net visai užgniaužti. Tuomet lietuviai mokėdavo vieningai parodyti savo tautinį sąmoningumą bei didelį ištikimumą bendriems siekiams.

Nepriklausomybės ir tuo pačiu laisvo veikimo atgavimas sutapo su dideliu srovinio judėjimo įkarščiu, kuris greitai pagavo to meto mūsų inteligentiją, visuomeninio veikimo aktyvą, miestų žmones ir dalį ūkininkų. Užtat srovinis judėjimas lietuvių tarpe reiškėsi karštligiškai. Ne be reikalo buvo sakoma, kad kai trys lietuviai sueina, penkios partijos atsiranda. Tuo buvo labai daug tiesos pasakyta. Dar daug kas atsimena, kiek daug neapykantos, pagiežos, melo, šmeižto buvo išliejama vieni kitiems per rinkiminę propagandą. Mūsų visuomenė susiskaldė į daugybę ideologinių, srovinių ir joms prijaučiančių grupių bei grupelių. Šitokioje dvasioje vyko visuomeninė veikla, tokioje aplinkoje augo ir brendo jaunimas.

Mūsų organizacijos

Su tokiomis nuotaikomis atsidūrėme ir tremtinių stovyklose. Nepalikome tų nuotaikų keldamiesi į tolimus užjūrius. Ir čia sulyginto gyvenimo sąlygos ir bendras tėvynės laisvės siekis nepajėgė ir nepajėgia išdildyti tarpusavių nesantaikų ar grupinio pirmavimo siekimų. Išeivijoje pakilęs bendruomenės daugumos entuziazmas veikti pasireiškė padidinimu organizacijų skaičiaus, kuris atnešė dar didesnį pasidalinimą ir išsibarstymą. Šalia čia jau veikusių organizacijų, atgaivintos beveik visos Lietuvoje buvusios ir dar pristeigta naujų vienetų, pradedant buvusių parapijiečių, profesijų bei vietovių būreliais ir baigiant partijomis popieriuje.

Tai nebuvo ir nėra darbo ir veikimo sričių pasidalinimas, bet tiktai norinčių vadovauti ambicijų tenkinimas. Įvyko vieningos valios reiškimo išskaidymas, visuomeninei veiklai skiriamų lėšų išbarstymas ir prarastas koordinuoto veikimo potencialas. Šiandieną jau daug tų organizacijų tėra ant popieriaus arba likvidacinėje stadijoje, o likusios, vis dar neatsisakydamos kovos dėl pirmavimo, bendruomenės daugumą daro vis daugiau apatišką visuomeninei veiklai. Didėjantis pasyvumas, mažėjantis duosnumas yra labai aiškūs ženklai daugumos nepritarimo visuomeninei veiklai. Šitokia tikrovė kelia susirūpinimą net pačioje pasyviausioje bendruomenės dalyje. Juo labiau turėtų pabusti atsakomybės pajautimas tų, kurie savo veikimu rašo mūsų bendruomenės istorijos lapus.

Spauda

Srovinis susiskaldymas negalėjo nepaliesti kito labai svarbaus visuomeninės veiklos faktoriaus — spaudos. Išeivijos spaudos dauguma yra srovinių sąjūdžių priklausomybėje. Vien dėlto spauda labai ilgai nepajėgė išeiti iš atviros ideologinės kovos, kuri dažnai išvirsdavo į asmeninius ginčus bei šmeižtus ir pasibaigdavo "priešo" suniekinimu, apšaukimu ir pasmerkimu. "Saviesiems" gi buvo nepagailima nepelnytos garbės, nuopelnų, panegirikos, išaugštinimo ir informavimo apie jų kiekvieną piršto pajudinimą. Virš 20 metų šitokia įkaitinta patirtis nepajėgė nutirpinti ledų nuo kaikurių spaudos darbuotojų sąžinės. Dar yra leidėjų, redaktorių ir jų talkininkų, kurie, jausdamiesi vadovaujančiais, balsiai šaukia ir kitaip galvojančius "sudoroja" ar jiems "burną užčiaupia". Vien dėlto negali ar bijo spaudoje pasirodyti nuoširdesnis ar atviresnis žodis, išsamesnis bei objektyvesnis minčių pasidalinimas. Negalima nematyti ir didelio pagerėjimo toje srityje, bet gyvenimas reikalauja ta kryptimi eiti dar greičiau ir tvirčiau, kad nepasiliktų pertoli nuo greitai kylančių reikalavimų.

Seniai laikas pribrendęs suprasti, kad nė vienam laikraščiui išeivijoje nėra lemta išsilaikyti esant betkurios srovės organu. Spausdinto lietuviško žodžio palaikytojai kaskart vis daugiau jieško tame žodyje gilesnės prasmės, augštesnio kultūrinio lygio, stipresnio dvasinio ugdymo ir aiškesnio žmogiškumo supratimo. Bendruomenės dauguma jau seniai laukia, kad spausdintas žodis pasidarytų stipresniu kultūrinės šviesos ir dvasinio ugdymo šaltiniu. Atrodo, jau labai laikas prašnekti bešališkai spaudai, kurioje visi bendri reikalai bei aktualijos nebūtų pristatomi iš srovinės perspektyvos, bet sprendžiami rimtu, kultūringu, išsamiu ir, svarbiausia, nuoširdžiu minčių pasidalinimu.

Mūsų partijos

Turėtų būti jau visai aišku visoms srovinėms grupėms, kad jos nepritampa, nesutampa ir nesiderina su čia veikiančiomis politinėmis grupėmis ir net su dabartinės Europos nebeatpažįstamai pasikeitusiomis jų tarptautinėmis ideologijomis. Todėl mūsų jaunimui jos visos nebesuprantamos ir visai nepriimtinos. Jos yra aiški kliūtis išvystyti vieningą, aktyvią tėvynės laisvinimo akciją. Nėra mažiausios vilties jas parsivežti atgal į išlaisvintą tėvynę. Tad šitokios tikrovės akivaizdoje pasidaro visiškai nebesuprantamas srovinių ambicijų nesitraukimas iš lietuvių išeivijos visuomeninės veiklos. Tautos tragedija ir jos išgyvenimo skaudi patirtis įpareigoja atsisakyti visų vienybę ardančių poveikių. Norėdami konkrečiau įsijungti į tėvynės laisvinimo frontą ir subręsti augštesniems uždaviniams, turime be jokios abejonės greičiau išlaisvinti savo visuomeninę veiklą nuo srovinių įtakų.

A † A

STASEI ŠUKAITIENEI - VAITKUTEI

mirus, vyrui ANTANUI, sesutei MARYTEI, broliams JONUI, POVILUI ir Lietuvoje gyvenančiam PETRUI liūdesio valandoje reiškiu gilią užuojautą —

J. Dubinskas

"T. Žiburių" spaudos baliaus stambieji laimikiai, praturtinę laiminguosius dalyvius. Iš kairės: dail. L. Urbono ir dail. A. Tamošaičio paveikslai, ant stalo — dail. Dagio skulptūra, "Nordmende" atstovo J. Tumosos rekorderis, A. Arštikaitienės meniškas kepsnys "Baravykai" ir kt. Nuotr. S. Dabkaus

GARSUS, GARSESNIS, GARSIAUSIAS

AL. GIMANTAS

Jis mokėsi garsioje X. Y. akademijoje. Ji baigė studijas labai garsioje N. N. kolegijoje. Jis gilino savąjį išsimokslinimą garsiausioje Z. Z. mokykloje, institute ir t. t. ir t. t. Dažnai, jei ne kasdien, skaitome savo spaudoje ar girdime iš pažįstamų lūpų, kad mūsų tautiečiai, jie patys ar jų prieauglis, nepasitenkina eilinėmis mokslo įstaigomis, eiliniais mokytojais, profesoriais, dėstytojais, bet visada ir visur lanko tiktai garsių, garsesnių ar garsiausių, iškiliausių asmenų paskaitas, mokosi pas juos, siekia mokslo viršūnių tik įžymiausiose mokslo įstaigose.

Ar tai tiesa? Gal tik dalinė, bet jokiu būdu ne visutinė. Sunku patikėti, kad visi mūsų tautiečiai turi sąlygas imti visa, kas geriausia, iškiliausia. Be abejonės, mums visiems būtų ir miela ir itin malonu tai girdėti, bet tikrovėje padėtis nėra jau tokia, kokią nurodo biografijos metmenys. Juk tokiu atveju tikrai galėtume save laikyti beveik genijų išeivija, kurios nariai itin yra iškilę mokslo, meno ir aplamai visame kultūros pasaulyje. Nebeliks eilinių, nors ir talentingų asmenų, kokių gyvenamoje aplinkoje matome šimtus.

Ir ką eiliniam skaitytojui duoda žinutė, kad, va, šitas solistas gilino savąjį meninį išprusimą pas žymų prof. Bakardi, ši dailininkė studijavo pas žinomą prof. Martini, anas klausė paskaitų pas garsųjį prof. Rossi. Jei kas gerai susipažinęs su ta ar kita sritimi, tas ir taip žinos, ar Bakardi, Martini, Rossi tikrai yra žymūs. Gi tiems, kurie toje plotmėje nedaug ką teišmano, vargiai ar tas priedelis "žymus", "žymiausias" ar "garsiausias" galės ką padėti. Jei mes patys stebėsime menininko kūrybą — paveikslą, dainavimą, instrumentinės muzikos koncertą, bus kur kas svarbiau įvertinti jo tą pasirodymą, negu lyginti, ar jis yra vertas tų visų "žymių, garsių, žymiausių" profesorių, jų mokytojų vardų. Be to, tuos epitetus skiriame tik svetimiems vardams, tuo tarpu patys savo asmenybėms, savo žymiems tautiečiams niekad neskiriame žymių, garsių, garsiausių vardų. Ar mes neturėjome dailės, muzikos, vokalinės ir instrumentinės, žymių, ryškių ir tikrai garsių mokytojų, profesorių? Kodėl jų neminime su tokiu patosu, nors turime savo tarpe visą eilę asmenų, kurie mokėsi, klausė, studijavo pas savo profesorius lietuviškose mokslo įstaigose. Argi tos visos institucijos, asmenys yra blogesni už svetimuosius vardus?

Kodėl ir iš kur toks menkavertiškumas, lyg ir žeminimas savųjų? Kodėl svetimieji gali būti garsūs, iškilūs, o savieji tėra eiliniai, kartais net dėmesio neverti? Jei, sakykime, mūsų solistas mokėsi pas K. Petrauską ar dailininkas -- pas Galdiką, nėra mažesnio išsilavinimo nei tas, kuris mokėsi pas kokį nors ten svetimąjį Manhataną ar Burboną. Kad ir ribotos mūsų išeivijos kultūrinės apraiškos, bet ir jos vaizdžiai byloja, jog kultūriniame pasaulyje nesame jau taip atsilike. Kaikuriose srityse galime drąsiai lygiuotis su tais visais garsiais kitataučių vardais. Trūksta tik savigarbos, didesnio pasitikėjimo savimi ir visu tuo, kas lietuviška.

Blogiausia, kad ir jaunoji karta mokoma save nuvertinti ir vertinti tik visa tai, kas ateina iš svetimųjų. Mokoma, žinoma, nesąmoningai, pavyzdžiais, kuriuos ji gali matyti savojoje aplinkoje. Tuo tarpu neseniai įvykes lietuvių mokslininku suvažiavimas aiškiai parodė, kad turime savo tarpe eilę iškilių mokslo ir kultūros asmenybių, kurie yra jau dabar palikę nemažą indėlį savo gyvenamojo krašto, o gal ir viso pasaulio moksliniame gyvenime. Neblogesnė padėtis ir taikomojo meno srityje. Turime irgi savų tikrai garsių asmenybių. Jie gal garsūs ir žinomi bei įvertinami svetimųjų, bet savųjų tarpe jie lyg ir negali lygintis su tomis svetimomis galūnėmis skambančiomis pavardėmis. Nenuosaiku. Nebent savieji turėtų iškeisti savąsias pavardes į svetimas, tuomet gal pradėtume ir juos laikyti garsiais, garsesniais, garsiausiais . . .

ONTARIO
PROVINCE OF OPPORTUNITY

Government Information

SAVIVALDYBIŲ DEPARTAMENTO PRANEŠIMAS

Ontario provincijos vyriausybė 1969 metais išmokėjo apie 125 milijonus dolerių palengvinti namų savininkų ir butų nuomininkų mokesčių naštai.

Ontario vyriausybės įvesta gyvenamųjų namų nuosavybės mokesčių sumažinimo sistema per ištisus dvejus metus padėjo teisingiau paskirstyti mokesčių naštą.

Aplamai, ji palengvino mokesčių naštą beveik visiems Ontario namų savininkams ir nuomininkams. Jinai ypač padėjo vyresnio amžiaus piliečiams ir kitiems asmenims, turintiems ribotas pajamas, kurie jau gali nesunkiai užsimokėti kylančius nuosavybių mokesčius.

Nors minėtoji sistema ateityje gali būti pakeista, vyriausybė yra pasiryžusi tęsti savo politiką, siekiančią didesnės lygybės nuosavybių mokesčiuose.

Dabartinė nuosavybių mokesčių sumažinimo sistema sklandžiau veikė 1969 nei 1968 metais, bet vis dar yra kaikurių sunkumų.

Vienas tokių sunkumų — kaip užtikrinti, kad butų nuomininkai, kurie persikelia metų eigoje, gautų mokesčių atskaitą. Pagal įstatymą, tai yra savininko ar jo įgaliotinio pareiga atiduoti tą mokesčių atskaitą, kurią gavo iš savivaldybės. Tačiau praktiniame gyvenime daugelis nuomininkų išsikelia nepalikę naujojo adreso. Tuo atveju savininkui yra labai sunku perduoti mokesčių atskaitą.

Savivaldybės departamento pašalpų skyrius išsprendė daugiau kaip 4500 ginčytinų atvejų tarp nuomininkų ir savininkų, atvejų, liečiančių 1968 metų mokesčių atskaitas. Kitaip tie atvejai būtų pasiekę teismus. Šis ginčo atvejų išsprendimas rodo kokį vertingą patarnavimą atlieka departamentas, tyliai dirbdamas bei siekdamas užtikrinti, kad užtarnautos pajamos atitektų jas užtarnavusiems asmenims.

The Hon. John Robarts
Prime Minister of Ontario

ANTANAS MACEINA

Interview vietoje

BAŽNYČIOS TRAGIKA

(Tęsinys iš pr. numerio)

Visa tai teikia pažangiajam sąjūdžiui drąsos reikalauti panaikinti celibato ryšį su kunigyste, leidžiant kunigauti ir vedusiam. Esą mūsų laikai nori turėti kunigą ne tiek kaip liturgą (kunigystė kaip šventimai), kiek kunigą kaip sielovadį (kunigystė kaip funkcija). Kunigas turįs eiti į žmones ir veikti tarp jų. Būdamas vedęs, jis sielovadines savo pareigas atliktų geriau, negu pasilikęs vienišas, nes pajėgtų geriau suprasti pasauliečių rūpesčius, vargus, sankirčius ir todėl galėtų geriau jiem padėti bei vadovauti. Pažangusis sąjūdis ima vis labiau kunigą suprasti kaip bendruomenės **seniūną** (presbyteros), todėl ir nori, kad šis seniūnas nebūtų atsitvėręs nuo bendruomenės celibatine siena. Argumentai visiškai įtikiną. Vedybos iš tikro įjungtų kunigą į jo vadovaujamą bendruomenę taip, kad jo gyvenimo būdas nieku nesiskirtų nuo pasauliškių gyvenimo būdo. Moterystė bei šeima pastatytų kunigą į tą pačią plotmę, kurioje esti visi vedusieji. Tačiau kaip tik šis įjungimas ir sužlugdytų tai, ko siekiama pačiu įjungimu, būtent: **kunigo galią būti sielovadžiu.** Užuot padariusios kunigą tikinčiųjų dvasios vadu, patarėju, guodėju, pagalbininku, vedybos padarytų ji tiktai liturgu. Užuot pabrėžusios bei išryškinusios funkcinę kunigystę, kunigų vedybos tiktai išryškintų šventimų kunigystę, t.y. sakramentinį jos pobūdį, kurio dabar taip nemėgsta pažangiųjų sąjūdis. Reikia tik stebėtis, kad šis kunigų vedybu atžvilgis niekieno lig šiol nebuvo svarstomas, tarsi visiškai nebūtų Rytų Bažnyčios, kurioje kunigai yra tiktai liturgai — kaip tik dėlto, kad yra vedę. Kodėl? Todėl, kad sielovadai reikia ne tik šventimų, bet ir augštesnės žmogiškosios vertės, keliančios pasitikėjimo tuose, kuriem norima vadovauti. Kunigas, kurio gyvenimo būdas yra toks pat, kaip ir mano, vargu ar gali vadovauti manai sielai. O kunigas, kurio gyvenimo būdas yra pažymėtas silpnybėmis ar net ydomis, iš viso negali vadovauti. Jis gali tik teikti sakramentus. Štai kaip šv. Povilas apibūdina vedusį dvasiški (vyskupa, bet tai tinka ir kunigui), tinkama vadovauti bendruomenei: "Vyskupas turi būti nepeiktinas, vienos moters vyras, blaivus, atsargus, rimtas, padorus, svetmylys, tinkąs mokyti, ne girtuoklis, ne mušeika, bet romus, nebarningas, negodus, geras savo namų viršininkas, laikąs vaikus klusnume ir visokioje skaistybėje. Nes jei kas nemoka valdyti savų namų, kaip jis rūpinsis Dievo Bažnyčia?" (1 Tim. 3, 2-5). Jeigu pirmoji šių savybių pusė (3, 2-3) liečia daugiau **asmeninį** dvasiškio charakterį ir priklauso nuo jo paties, tai antroji pusė (3, 4-4) yra **šeiminio** pobūdžio ir priklauso nuo visos šeiminės bendruomenės: nuo žmonos ir vaikų. Būti geru savo namų viršininku ir laikyti savo vaikus "visokioje skaistybėje" yra daugiašalis dalykas, priklausąs ne tik nuo tėvo, bet ir nuo motinas, ir nuo vaikų charakterio, ir nuo aplinkos, ir nuo mokyklos, ir galop nuo laiko dvasios, kuria šeima kvėpuoja. Šiuo atžvilgiu kunigų šeimos nė kiek nesiskirtų nuo visų kitų šeimų, nes nei jų žmonos būtų šventosios iš anksto, nei jų vaikai gimtų šventi. Gerų kunigiškų šeimų būtų taip lygiai maža, kaip jų maža ir tarp pasauliškių. Todėl šv. Povilo numatytas priekaištas, "jei kas nemoka valdyti savų namų, kaip jis rūpinsis Dievo Bažnyčia", būtų kartojamas nuolatos. O šis priekaištas, padarytas kunigo atžvilgiu, kaip tik ir pakirstų jų sielovados darbą. Kunigas, kurio duktė susilaukia neteisėto kūdikio arba valkiojasi su vyrais; kunigas, kurio žmona liežuvauja ir kelia vaidų kaimynystėje; kunigas, kurio žmona persiskiria su juo ar ji pameta kito vyro dėlei, — šitoks kunigas gali būti **liturgas**, nes tam pašvestas, bet jis negali būti **sielovadis**. Net jo pamokslai gali būti tik grynai dogmatiški, nes kiekvienas moralinis pamokymas tuojau sukeltu klausytojuose neigiamo atoveikio: "Pasižiūrėk pats į save ir į savo namus!" Štai ko neisisamonina tie, kurie mano, esą celibato panaikinimas suartintų kunigą su žmonėmis. Taip, vedybos kunigą iš tikro suartintų, tačiau kaip lygu su lygiais, bet ne kaip sielovadį su vadovaujamaisiais. O manyti, kad kunigų šeimos būtų kažkokios šventos išimtys, reiškia sirgti iliuzijomis.

* * *

Prie šio pavyzdžio stabtelėjau todėl, kad jis gana ryškiai atskleidžia aną vidinę kiekvienos bažnytinės srities tragiką. Tiek celibatas, tiek moterystė yra juk didžios religinės vertybės. Bet kai jų atsisakoma kitos vertybės dėlei, sunaikinama pati ši vertybė: celibatas sunaikina nepasidalinimą bei rūpestį Viešpaties dalykais, moterystė sunaikina sielovadą, kurios reikalui kunigai turėtų būti vedę. Be abejonės, ši Bažnyčios tragika nėra būtinybė graikiška prasme kaip kažkokio likimo sprendimas, nuo kurio niekas negali pabėgti. Tai tragika krikščioniška prasme, nes kiekviename žmoguje gyvena "nuodėmės įstatymas", priešinąsis "proto įstatymui" ir padaras, kad gera norėti mum visiem lengva, tačiau gėrį vykdyti mum be galo sunku (plg. Rom. 7, 18-23). Mumyse "gyvenanti nuodėmė" (7, 17) apkreipia žmogaus siekius priešinga linkme. Tai ir yra krikščioniškosios tragikos esmė. Štai kodėl visos reformos, kurios šios tragikos neregi arba jos nepaiso, pasiekia priešingų rezultatų. Šiandien tiesiog nejauku stebėti, kaip lengvapėdiškai kalbama apie Bažnyčios atsinaujinimą po II Vatikano Susirinkimo, tarsi jau būtume įžengę į patį tiesos kelią, ir tarsi praėjusieji amžiai, kurie dabar taip niekinami, nebūtų atsinaujinimo skelbę ir į savo veiklos sėkmę tikėję. Tiek dabar taip ujama vad. "konstantiniškoji epocha", tiek Vakarų Bažnyčios virtimas valstybe Viduriniais amžiais, tiek antiprotestantiškasis sąjūdis naujaisiais laikais, tiek I Vatikano Susirinkimas, tiek galop laikotarpis nuo Leono XIII ligi Pijaus XII buvo pergyvenami kaip Bažnyčios atgimimo tarpsniai. Žiūrint tačiau atgal, visi jie mum dabar atrodo buvę nesėkmingi ir net nelaimingi. Kodėl tad turėtu kitaip būti ir su mūsų amžiumi, kuris taip išdidžiai skelbiasi duosias Bažnyčiai naują pavidalą? Kad "ateities Bažnyčia" bus **kitokia**, negu ji yra buvusi seniau, aišku savaime. Tačiau kaip naivu tikėti, kad ji būsianti **geresnė!**

Tolimesniuose skirsniuose kaip tik ir norėčiau kritiškai pasvarstyti tris, mano pažiūra, dabartiniam Bažnyčios sąjūdžiui būdingus bruožus, būtent: 1. Bažnyčios **šiandienėjimą**, 2. Bažnyčios **demokratėjimą** ir 3. Bažnyčios **tautėjimą**. Man atrodo, kad šiais trimis bruožais išsisemia Bažnyčios posūkis po II Vatikano Susirinkimo. Tačiau kaip tik šiuose bruožuose ir atsiskleidžia aukščiau minėta vidinė Bažnyčios tragika.

2. Bažnyčios šiandienėjimo tragika

Dabartinė bažnytinio gyvenimo linkmė prasidėjo popiežiaus Jono XXIII kalba, kuria jis 1962 m. spalio 11 d. atidarė II Vatikano Susirinkimą. Šioje kalboje, kaip kun. V. Zakaras, apibūdindamas Bažnyčios visuotinius susirinkimus, teisingai pastebi, "labiausiai visiems įstrigo mintis, išreikšta vienu itališku žodžiu 'aggiornamento'" (II Vat. Susirinkimo dokumentai, III t., 224 p.). Šis žodis greitai virto tarptautiniu. Jo prasmė yra ta, kad reikia "Bažnyčios mokymą, santvarką ir veikimą patobulinti tokiu būdu, kad jis tiktų šių laikų žmogui, gyvenančiam pasikeitusiame pasaulyje" (t.p.). Todėl šis žodis paprastai ir yra verčiamas terminais "pritaikymas" arba "prisitaikymas". Tačiau šie vertiniai tikros "aggiornamento" minties neišreiškia, nes jie pažemina Bažnyčią, tarsi ji vaikytųsi pasaulio ir prie jo taikintųsi. Jie taip pat neatskleidžia nė Bažnyčios kritinio nusistatymo pasaulio atžvilgiu, nes pritaikinti arba prisitaikinti reiškia tik prisiimti, kas Bažnyčiai ir po II Vatikano Susirinkimo yra svetima.

Laiminga yra mūsų kalba, kad ji leidžia mums susikurti naujadarą, tiksliai išreiškiantį "aggiornamento" mintį, būtent: **"šiandienėjimas"**. Kaip iš žodžio "kasdiena" esame pasidarę žodį "kasdienėjimas", "kasdienėti", taip lygiai iš žodžio "šiandiena" galime pasidaryti "šiandienėti", "šiandienėjimas". Šio naujadaro prasmė yra: **virsti šiandieniniu;** gyventi ne vakardiena, ne rytdiena, bet **šiandiena.** Kas gyvena vakardiena, yra atsilikėlis; kas gyvena rytdiena, yra svajotojas. Bažnyčia neturinti būti nei atsilikėlė, t. y. prisirišusi prie praeities lyčių, nei svajotoja, t.y. žvelgti į nežinomą ateitį. **Ji turinti būti šiandieninė,** t.y. gyventi dabartinio žmogaus rūpesčiais, kalbėti jo kalba, svarstyti jo klausimus. Tai kaip tik ir išreiškė popiežius Jonas XXIII žodžiu "aggiornamento". Ir tai kaip tik išreiškia lietuviškas naujadaras "šiandienėjimas". Todėl ašen ir norėčiau kalbėti ne apie Bažnyčios prisitaikymą, bet apie Bažnyčios šiandienėjimą, apie jos buvimą bei tapimą **šiandienine.**

Bažnyčios šiandienėjimas yra dabar pati didžiausia visų mūsų pastanga. Kaip šį šiandienėjimą įsivaizdavo popiežius Jonas XXIII ir kaip jis būtų jį vykdęs, niekados nebesužinosime. Šiandienėjimo autoriaus mintis ir norai yra nutilę amžiam. Tačiau tie, kurie šiandienėjimą dabar vykdo, mėgina ištęsti jo apimtį labai plačiai: net ligi Evangelijos peraiškinimo, net ligi dogmų performulavimo, net ligi Bažnyčios sąrangos pertvarkymo, net ligi sakramentų perprasminimo. Šių pastangų pagrindas yra tai, kad dabarties žmogus viso to nebesuprantąs ir nebepergyvenąs. Reikia tad visa tai išreikšti šiandienine kalba taip, kad ji pasiektų dabartinio žmogaus širdį ir ją iš naujo uždegtų krikščioniškajai tiesai. Kadangi žodis "substancija" chemijoje dabar reiškia visai ką kita, negu seniau scholastinėje filosofijoje; kadangi sąvokos "substancija" moderninė filosofija iš viso nebepažįsta, todėl reikia duonos ir vyno perkeitimą į Kristaus Kūną bei Kraują vadinti ne "transsubstanciacija", bet kaip nors kitaip (olandų teologai siūlo "transsignifikaciją" arba "transfinalizaciją"). Kadangi sąvoka "asmuo" moderniame mąstyme (maždaug nuo M. Schelerio) reiškia žmogaus veiksmų centrą (Aktzentrum) arba bendros prigimties suindividualinimą, todėl reikia apie Švč. Trejybę kalbėti ne kaip apie tris Asmenis vienoje prigimtyje, bet kaip nors kitaip. Pvz. K. Rahneris siūlo vietoje trys asmenys sakyti trys "subsistencijos būdai" (Subsistenzweise). Tai tik pavyzdžiai. Tačiau tokiu pasiūlų šiandien esama begalės, ir jie apima, kaip sakyta, visą krikščioniškojo gyvenimo plotmę — nuo Švč. Trejybės ligi Komunijos priėmimo. Jie mum visiem yra tiek žinomi, kad konkrečiai apie juos kalbėti bei juos vertinti nėra reikalo. Geriau yra pasiklausti jų prasmės ir įžvelgti jų tragiką (Bus daugiau)

PAVERGTOJE TĖVYNĖJE

J. MIKUCKIS AIŠKINASI

"Literatūros ir Meno" redakcija sausio 31 d. laidoje beveik visą puslapį paskyrė Juozo Mikuckio eilėraščiams ir jo ... "išpažinčiai", kuri buvo atidėliojama kone dvejus metus. J. Mikuckis skelbiasi prieš 28 metus iš Lietuvos išvykęs į ginklų kalvę Vokietiją. Karo pabaigoje į ją prigužėjo lietuvių, kuriuos J. Mikuckis pašaipiai vadina "svastikos šalininkai", reakcinės dvasininkijos atstovais, kabutėse rašomais tarėjais ir ministeriais. Tokių pabėgėlių idėjos J. Mikuckiui atrodė svetimos, nors jis pats bėgimu į nacių Vokietiją juos buvo pralenkęs keletu metu. Pasak J. Mikuckio, stovyklose tada gimė VLIKai, VLAKai, BDP ir juodoji spauda, pranašaujanti pasaulinį karą prieš Sovietų Sąjungą. Iš Vokietijos stovyklų pabėgėliai į JAV nusivežė VLIKą, pradėtą organizuoti PLB, o ten rado ALTą, Lietuvos atstovo Vašingtone žadeikio įsteigtą Lietuvai Laisvinti Komitetą, kurio pirmininku, mikuckiškai tariant, buvo paskirtas "suktas" diplomatas Vaclovas Sidzikauskas. Tos visos "reakcingos nacionalistinės" organizacijos ėmė rinkti pinigus ir žadėti greitą Lietuvos išvadavimą. J. Mikuckiui netgi atrodo, kad jos "Voice of America" radijo laidų dėka Lietuvoje sukėlė "brolžudišką kovą". Jeigu J. Mikuckis į Hitlerio Vokietiją būtų pasitraukęs ne 1940 m., bet 1944 m. rudenį kartu su didžiąja pabėgėlių dalimi, pasirinkusia kelią į laisvuosius Vakarus, brolžudiškos kovos pradininkus jam būtų išryškinę trėmimai į Sibirą, Pravieniškės, Červenė, enkavedistų grįžimas Lietuvon. Suvertęs kaltę dėl partizaninio karo "reakcingom nacionalistinėm organizacijom", J. Mikuckis teisinasi: "Amerikos žemėje likau Lietuvos piliečiu ir galėjau plačiau pasireikšti pažangioje lietuvių spaudoje. Savyje ugdžiau tikslą ir mintį greičiau pasiekti brangios tėvynės krantus. Nesutikau su jokiais planais, nukreiptais prieš Tarybų Lietuvą, nesiangažavau į jokias buržuazines organizacijas..." Grįžimo minties ugdymas, matyt, vyko vėžlio žingsniu, nes į "Aleksandrą Puškiną" Montrealio uoste J. Mikuckis įlipo tik 1968 m. balandžio 29 d. O tada pasibaigė abejonės: "Galingas laivas Atlanto platybėse atrodė skiedrelė, bet aš jaučiausiai jaukiai ir ramiai tarybinės vėliavos paunksmėje..." Redakcijos teigimu, J. Mikuckis pats pasisiūlė parašyti šį rašinį "Kai gyvenimo vingius menu..." ir duoti keletą eilėraščių. Galbūt tada tikrosios rašinio minties tenka ieškoti pvz. tokiame jo eilėraščio posme: "Ne man azalijos raudonos, — / Raudonų man nesiųsk gėlių, / Kai vargšui trūksta kąsnio duonos, / Gėlėm grožėtis negaliu!" Matyt, senatvės veikiamas J. Mikuckis savo patriotizmą iškeitė į tarnavimą okupacinei Sov. Sąjungos valdžiai.

VAIKŲ PEDAGOGĖ

Po ilgos ligos sausio 28 d. Kaune mirė Marija Nemeikšaitė, 83 metų amžiaus. Velionė buvo veikli visuomenininkė, pedagogė, priešmokyklinio vaikų auklėjimo pionierė bei organizatorė. 1923 m. Berlyne baigusi Froebelio augštuosius vaikų darželių vadovių kursus, organizavo vaikų darželius, ruošė jiems vedėjas, vadovavo pedagoginėms radijo valandėlėms, redagavo "Motinos ir Vaiko", "Vyturėlio" žurnalus. M. Nemeikšaitė taipgi priklausė Motinos ir vaiko muzėjaus steigėjų gretoms, buvo Lietuvos Vaiko draugijos iniciatorė bei ilgametė pirmininkė.

NAUJA LAIDA

Lietuvos žemės ūkio akademija Kaune įteikė diplomus 138 agronomams, 36 agronomam s. ekonomistams ir 52 miškų ūkio inžinieriams. Juos sveikino rektorius docentas Z. Urbonas, agronomijos, žemės ūkio akademijos ir miškų ūkio fakultetų dekanai — P. Svetika, docentas K. Jasiūnas ir P. Džiaukštas, dėstytojų vardu — prof. dr. J. Ciparis. Dėstytojams ir profesūrai už akademijoje įgytas žinias studijas baigusiųjų vardu dėkojo agronomas J. Žalys, miškų ūkio inž. J. Jurelionis ir agronomas-ekonomistas J. Baršauskas.

ŽUVO DRĄSUS LIETUVIS

Maskvinio augščiausiojo sovieto prezidiumo pirm. N. Podgornas ir sekr. M. Georgadze š. m. sausio 30 d. įsaku paskyrė Raudonosios žvaigždės ordiną sovietų kariuomenėje tarnavusiam eiliniui Vladui Rimkui. Deja, ordinas tegalėjo būti įteiktas jo tėvams, nes V. Rimkus žuvo 1969 m. lapkričio 2 d. Rygos įlankos pakrante praūžusiame uragane, gelbėdamas Dauguvos žiočių saloje potvynio ištiktus gyventojus. Pagalbon jis atėjo kaip šarvuoto plaukiojančio transporterio vairuotojas. Oficialiame pranešime skelbiama: "Savo mašina Vladas išvežė į saugią vietą apie 30 moterų ir vaikų. Eilinio reiso metu šarvuotas transporteris atsitrenkė į vandens apsemtą vamzdį. Į mašiną prapliupo vanduo. Reikėjo gelbėti žmones, ir jaunuolis puolė į ledinį vandenį. Rizikuodamas savo gyvybe, jis plaukdamas iš skęstančios mašinos ištraukė į krantą joje buvusias moteris ir vaikus. Pamatęs upėje skęstančią mergaitę, Vladas vėl pasiaukojamai puolė padėti, tačiau, netekęs jėgų, jis neįstengė atsispirti srovei ir nuskendo."

PASŲ ĮTEIKIMAS

Kompartija vis pačiau ima skleisti naują tradiciją — pasų įteikimo šventes šešiolikmečiams, kai jie oficialiai priimami į Sovietų Sąjungos piliečių gretas. Vilniaus miesto Tarybų rajono vidaus reikalų skyriaus pasų stalo viršininko V. Duškino pranešimu, tokia šventė neseniai įvyko Vilniaus geležinkeliečių rūmuose, kur sovietinius pasus 150 vaikinų ir merginų įteikė revoliucinio judėjimo dalyvis Š. Demba, pasų skyriaus pareigūnai E. Korbačinskaja ir A. Lysovas. Pasų gavėjus sveikino XVIII vid. mokyklos pijonieriai, koncertą surengė "Jaunystės" cirko kolektyvas. Jiems taipgi buvo surengta parodėlė "Aš Tarybų Sąjungos pilietis". Apie Lietuvą — nė žodžio. Ją, matyt, nustelbia "plačioji tėvynė". Išeiviją prieš Kalėdas maskvinio žurnalo "Ogoniok" puslapiuose piktai puolęs vilniškės kompartijos centrinio komiteto sekr. Algirdas Ferensas pasigardžiuodamas citavo vilkaviškiečio moksleivio rašinį: "Mano tėvynė — tai besiplakančių į Nidos kopas Baltijos bangų šnaresys ir tyli merginų sutartinė Ukrainos kaime, spindinčios Pamiro viršukalnės, tai Rusijos peizažas Levitano drobėse... plėšinių krašto kviečių laukų masyvai, visomis saulės varsomis spindinti moldaviškų vynuogių kekė". Paskelbtam rašinių apie tėvynę konkursui šią išmone buvo atsiuntęs Vilkaviškio S. Nėries vid. mokyklos moksleivis Algis Siaurusaitis. Taigi, tėvynė — Sovietų Sąjunga, o Lietuva — tik jos dalis. Tai tokią "tiesą" skleidžia Lietuvos kompartijos pareigūnai, vykdą Sov. Sąjungos imperialistinę politiką okupuotoje Lietuvoje.

ELEKTRIFIKUOTAS TRALAS

Klaipėdos žvejybos bazės vidutinis traleris "Sestroreckas", vadovaujamas kpt. Boriso Poliuškovo, Baltijos dugno žuvis pradėjo gaudyti elektrifikuotu tralu. Kadangi keliant žuvis į laivą iš paprasto tralo išsprunka apie 60% laimikio, dabar valkšna pasunkės 40—60%. Sutinkant naująjį žūklės būdą, kalbama apie Lietuvos žvejybos laivyno istorijos naują puslapį, nors bandomasis laivas turi rusišką pavadinimą ir rusą kapitoną. Pagrindinis elektrifikuoto tralo bandymas bus atliktas Šiaurės jūroje.

V. Kst.

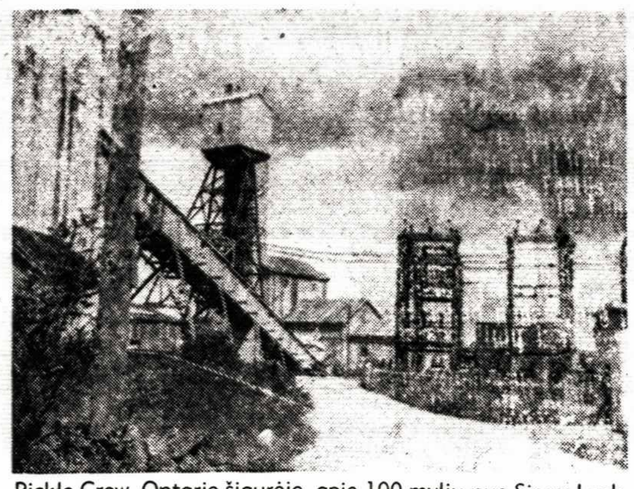

Pickle Crow, Ontario šiaurėje, apie 100 mylių nuo Sioux Lookout. Tenykštėse aukso kasyklose naujieji ateiviai pradėjo dirbti 1947 m. Per jas perėjo kelios grupės

HAMILTON, ONT.

ATEITININKŲ SENDRAUGIŲ skyriaus susirinkime vasario 8 d. diskutuota tema — "Mišrios šeimos". Nutarta suruošti Pr. Baltuonio šaknų skulptūros darbų parodą. Išrinktas atstovas į ateitininkų kongresą Čikagoje — B. Juozapavičienė. Taip pat nutarta suruošti a. a. prezidento A. Stulginskio minėjimą. Aptarti artėjančios metinės šventės ir tradicinio kartūnų baliaus reikalai. Po susirinkimo visus namų šeimininkai J. A. Gedrimai pavaišino kavute.

MOKSLEIVIŲ ATEITININKŲ susirinkimas įvyks vasario 22 d., sekmadienį, 2 v. p. p., Jaunimo Centre. Dalyvaus MAS centro valdyba ir praves diskusijas. Visi nariai prašomi dalyvauti.

EKSKURSIJĄ Į OTAVĄ rengia moksleiviai ateitininkai kovo 21 — 23 d. d. Kreiptis į kuopos pirm. D. Juozapavičiūtę ar globėją J. Pleinį.

Šv. KAZIMIERO MINĖJIMAS įvyks kovo 1, sekmadienį. 10 v. pamaldos, kuriose jaunimas dalyvauja organizuotai; 4 v. p. p. akademija Jaunimo Centre. Programoje — paskaita ir meninė dalis, kurią atliks jaunimas. Meninėje dalyje pirmą kartą pasirodys jaunimo choras, vadovaujamas sol. V. Verikaičio. Minėjimą organizuoja ateitininkai.

BIBLIOTEKA atidaryta šį sekmadienį, vasario 22, po 10 ir 11 v. pamaldų. Norį pasiimti knygų skaitymui prašomi užeiti į bibliotekos kambarį parapijos salėje. **J. P.**

STUDENTAI ATEITININKAI nuoširdžiai dėkoja mons. dr. J. Tadarauskui ir kun. J. Gaudzei už parodytą nuoširdumą ir pritarimą mūsų veiklai. Jų patarimai ir pagalba mums, studentams ateitininkams, davė daugiau energijos tolimesnei veiklai ir ryžto dirbti ateitininkų organizacijoje.

Studentai ateitininkai

ORGANIZACIJŲ ATSTOVŲ posėdis su apyl. valdyba įvyko vasario 4 d. parapijos salėje. Be apylinkės valdybos pirm. A. Juozapavičiaus pranešimo apie nuveiktus darbus, pagrindinis šio posėdžio klausimas buvo naujos apyl. valdybos išrinkimas, nes į šauktus du visuotinius susirinkimus hamiltoniečiai visiškai nereagavo. Apsvarsčius padėtį, susidarė dvi nuomonės: 1. rinkti apyl. tarybą, panašiai kaip Toronte, ir 2. pasilikti prie dabartinės apylinkės valdybos rinkimų sistemos. Balsuojant už pirmąjį pasiūlymą pasisakė 4 atstovai, už rinkimą sena tvarka — 14, 1 susilaikė. Naujai valdybai išrinkti nutarta sudaryti 3 asmenų rinkiminę k-ją, vėliau kooptuojant prie jos dar 2 atstovus. Išrinkti — E. Kybartienė, P. Kanopa ir P. Masys. Posėdyje dalyvavo: šaulių kuopos — P. Kanopa, kat. moterų — E. Kybartienė, skautams remti d-jos — A. Paukštys, T. Fondo — A. Patamsis, sporto klubo — A. Grajauskas, bankelio "Talka" — J. Bulionis, Ramovės — A. Ruzgys, socialdemokratų — K. Lukoševičius, ateitininkų — P. Masys, AV parapijos — J. Kšivickis, šeštad. mokyklos — J. Mikšys, krašto tarybos atstovai — L. Skripkutė, G. Breichmanas ir K. Baronas, apyl. valdybos — A. Juozapavičius, A. Kaušpėda, K. Žukauskas.

IŠ KAUKIŲ BALIAUS paliko vien tik skambi iškaba, nes skautų rėmėjų būrelio rengtame vakare, nors dalyvavo pilna Jaunimo Centro salė hamiltoniečių ir svečių iš tolimesnių vietovių, buvo tik... 3 kaukės.

ATKREIPIAME DĖMESĮ į R. Denninger dviejų krautuvių skelbimą šiame skyriuje. Savininkai prašo priminti, kad jų parduodami maisto gaminiai yra daugiausia importuojami iš Europos, o mėsos gaminiai — iš savo nuosavo ūkio ir skerdyklos.

HAMILTONO ESTAI savo nepriklausomybės šventės minėjimą rengia sekmadienį, vasario 22, Royal Connaught viešbučio salėje 2 v.p.p. Kviečia atsilankyti ir lietuvius.

KUN. L. VĖŽELIS, OFM lankėsi Hamiltone, laikė Mišias ir pasakė jaunimui pritaikytus pamokslus. Jau 12 metų jis darbuojasi P. Korėjoj kaip misijonierius — seminarijos ir parapijos įsteigėjas. **K. B.**

Advokatas
EUGENIJUS KRONAS,
B. Sc., B. C. L.
32 James St. So.,
Royal Bank Building,
suite 614,
tel. 522-8781
Hamilton, Ontario

Šviežia mėsa — Dešros — Skanumynai
R. Denninger Limited
HAMILTON — ONTARIO — CANADA
284-288 KING STREET EAST — 528-8468
740 UPPER JAMES STREET — 389-4113
Nemokama autoaikštė prie abiejų krautuvių

KNIGHT RADIO & TELEVISION
SALES & SERVICE
168 Locke St. S., Hamilton, Ont.
Tel. 522-5028
ATSTOVAUJAM PHILIPS, WESTINGHOUSE & ZENITH BENDROVĖMS
Savininkas Algis (AL) Pilypaitis

LONDON, ONT.

SPORTININKŲ ŠOKIŲ VAKARAS, atšaukus numatytas Kanados apygardos krepšinio pirmenybes, šiemet buvo mažiau gausus. Be to, **prisidėjo ir blogas oras. Buvo pasiųsta didesnio skaičiaus dalyvių iš** Delhi ir Rodney. Visdėlto vakaras praėjo geroje nuotaikoje, juoba, kad dalyvavo didokas būrys vyresnio amžiaus jaunimo, nežiūrint universitete vykstančio žiemos savaitgalio. Baliaus karalaite išrinkta londoniškė L. Keraitė, o princese — torontiškė D. Puodžiukaitė. Buvo pagerbtas atsilankęs J. Metras, plačiai žinomas V. O. universiteto sporto vyr. vadovas, užbaigęs 35 metų karjerą. Praeitų metų karalaitė Žebertavičiūtė, lydima J. Puodžiuko, jam įteikė knygą "Lithuanians in Canada". Metras atsidėkojo ją pašokdindamas. Po to ji uždėjo karūną naujajai karalaitei. Karūną įnešė užpraeitų metų karalaitė R. Bliskytė, lydima E. Puodžiuko, o juostą užrišo J. Metras. Karūnavimas baigtas valsu naujosios karalaitės ir jos palydovo S. Dragūnevičiaus. Vakare dalyvavo net keli universiteto profesoriai su žmonomis, jų tarpe teisių fakulteto dekanas ir jo pavaduotojas. Jie labai stebėjosi, kad lietuviškas jaunimas randa bendrą kalbą su senimu ir **kartu linksminasi. Pas kanadiečius, sako, to jau nebėra.** Buvo ir viena viešnia iš Lietuvos. Vakaro programai sklandžiai vadovavo A. E. Pocius. Rengėjai dėkoja: visiems blogo oro nepabijojusiems; įteikusiems fantus, dovanas ar darbu prisidėjusiems; ypač nuoširdus ačiū klebonui kun. B. Pacevičiui, D. P. Judickams ir p. X. už dovanas karalaitei, taip pat ir J. Petruliui. Nuoširdi padėka L. Eimantui, V. Gudeliui, J. Lukšai, S. Navickui, J. Aušrotui, P. Blažiui, P. Jokšai, A. Kudirkai, P. Butkienei, A. Pocienei, A. ir B. Eimantams, Daniliūnienei ir klubo nariams, paskyrusiems nemaža laiko, kad šokių vakaras pavyktų. Tai nebuvo tradicinis sportininkų didysis balius. Jis šiemet nerengiamas dėl rudenį Londone įvykstančios Lietuvių Dienos.

G. MAČIENĖ IR BALAISIENĖ gydosi Šv. Juozapo ligoninėje. Pirmoji, darbšti katalikių moterų sk. valdybos narė, šiomis dienomis grįžta namo. P. Styga ilgesnį laiką gydęsis toje ligoninėje, jau grįžo namo.

P. p. JAKUBAIČIAI apsigyveno Londono apylinkėse. Kanadon atvyko iš Anglijos ir sustojo West Lorne Kojelaičių tabako ūkyje. Čia apsigyveno tėveliai ir du sūnūs, o dukra Londone studijuoja pirmus metus gamtos mokslus Vakarų Ontario universitete. Ji jau spėjo įsijungti liet. veiklon — dalyvauja "Baltijos" ansamblyje. Gražiai kalba lietuviškai. Jie jau užsisakė ir "Tėv. Žiburius". Linkime laimingai įsikurti. **D. E.**

"BALTIJA" DELHI KOLONIJOJE per Vasario 16 minėjimą atliko meninę programą. Salė buvo pilnutėlė. Ypatingai džiugu, kad jaunimas taip gausiai dalyvavo. Kadangi Delhi choras irgi dalyvavo, tai kartu su Londono jaunimu sudarė didelį ir gražų būrį. Gerai nuskambėjo bendras Londono ir Delhi choras, kuris padainavo "Ko liūdi sesele", "Tu giruže" ir "Kaip puikūs slėniai". "Baltijos" šokėjai atliko 11 šokių. Didžiausią įspūdį paliko vaidybinis šokis "Našlė" ir lyrinis — "Rezginėlė". "Našlėje" solo vaidmenis atliko Remigija Bliskytė ir Eugenijus Bliskis, o "Rezginėlėje" — Remigija Bliskytė ir Edis Puodžiukas. Pasibaigus koncertui, "Baltijos" ansamblio pranešėja padėkojo šeimininkams už kvietimą ir pakvietė visus į "Baltijos" šokių vakarą, kuris įvyks balandžio 4 d., 8 v. v., Centennial salėje, Londone. Delhi atstovas padėkojo programą atlikusiam jaunimui ir "Baltijos" vadovams — kun. B. Pacevičiui, D. ir M. Chainauskams. **B. K.**

St. Catharines, Ont.

VASARIO 16 MINĖJIMAS prasidėjo iškilmingu vėliavų išrikiavimu gražiai paruoštoje scenoje. Dalyvavo visų organizacijų vėliavos. Paskaitą skaitė KLB krašto valdybos pirm. dr. S. Čepas. Jis įdomiai surišo istorinius Lietuvos įvykius su šių laikų lietuvių bendruomeniniu gyvenimu. Po to sekė buv. prezidento Aleksandro Stulginskio pagerbimas. Šalia papuošto Vyčio buvo atidengtas didelis prezidento portretas, papuoštas gėlėmis. Šalia jo stovėjo garbės sargyba, sudaryta iš jaunimo atstovų. Suglaustą pranešimą apie šio didžio lietuvio gyvenimą padarė S. Šetkus.

Meninę programą atliko Hamiltono "Aukuro" aktoriai. Istorines ištraukas skaitė p. Žilvitienė, K. Bungarda ir E. Kudabienė, kuri tai progai paruošė montažą. K. Bungarda pavaizdavo karalių Mindaugą. Šventė baigta pasilinksminimu. Dalyvavo mūsų apylinkės lietuviai ir didelis būrys iš Niagara Falls. **Kor.**

Niagaros pusiasalis

SKAUTŲ RĖMĖJAI vasario 22, sekmadienį, tuoj po pamaldų Tėvų pranciškonų salėje šaukia susirinkimą, kuriame bus renkama valdyba. Jau yra keletas kandidatų iš St. Catharines, Wellando, Niagara Falls ir Port Colborne. Numatoma padidinti valdybą. Jos uždavinys bus surengti Jonines birželio 27 d. Parengiamieji darbai jau atlikti: gauta Legijono salė. Londono "Baltijos" ansamblis, V. Babecko orkestras. Su kitais dar tariamasi. Norima surengti plataus masto šventę su turtinga bei įdomia programa. **Kor.**

EDMONTON, Alta.

VASARIO 16 minėjimas, surengtas bendromis Lietuvių Bendruomenės ir L. Namų valdybos pajėgomis, įvyko vasario 7 d. L. Namuose. Susirinko gausus būrys tautiečių. Minėjimą atidarė ir programai vadovavo J. Popikaitis. Paskaitą skaitė A. Dudaravičius, pateikdamas gražių minčių apie santykius su mūsų broliais ir sesėmis lietuviais tėvynėje už geležinės uždangos ir su tremties likimo draugais — latviais ir estais išeivijoj. Meninėje dalyje buvo suvaidintas vieno veiksmo vaizdelis "Subatvakaris Lietuvos kaime", vadovaujant veikliai mūsų kolonijos narei E. Karosienei. Scenai dekoracijas nupiešė L. Kasperiūnas. Gražiai vaidino Edmontono lietuvių scenos mėgėjų grupė ir sulaukė gausių publikos plojimų. Po programos buvo bendra vakarienė ir šokiai, grojant geram orkestrui. Pertraukos metu buvo renkamos aukos Tautos Fondui. Surinkta $162. Minėjime dalyvavo nemažas skaičius Edmontono latvių ir estų, taip pat lietuvių, gyvenančių tolimesnėse Albertos vietovėse.

Kadangi lietuvių parapijos kapelionas kun. Iz. Grigaitis išvykęs į JAV atostogų, bendrų lietuviškų pamaldų nebuvo. Kun. Grigaitis sugrįš kovo 8 d. **J. P.**

OSHAWA, ONT.

NAUJAI PERRINKTOJI OMMK "Ešerys" valdyba 1970 m. pasiskirstė pareigomis: pirm. P. Juodvalkis, vicepirm. J. Dundzys, sekr. A. Lukošius, ižd. A. Želvys, pareng. vadovas J. Sankovas.

Sekantis parengimas — žiemos rogučių iškyla numatoma kovo pradžioje p. Pniausko ūkio šlaituose.

Sekr. A. Lukošius

"TŽ" spaudos baliuje: nusipirksiu daug loterijos bilietų — gal laimėsiu bent vieną iš tiek daug vertingų laimikių

HAMILTONO LIETUVIŲ KREDITO
KOOPERATYVAS "TALKA"
21 Main St. East, kamb. 203, tel. 528-0511

Darbo valandos:
pirmadieniais 9.30 — 5 v. p.p.
antradieniais 9.30 — 5 v. p.p.
trečiadieniais 9.30 — 5 v. p.p.
ketvirtadieniais 9.30 — 5 v. p.p.
penktadieniais 9.30 — 8 val. vak.
šeštadieniais 9.00 — 1 v. p.p.
Liepos ir Rugpjūčio mėn. šeštadieniais "Talka" uždaryta.

Mokame už:
depozitus 5%
šėrus ir sutaupas 6½%
už vienų metų terminuotus indėlius 8%
Duodame:
asmenines paskolas iš 10%
nekiln. turto paskolas iš 9%

Nemokama gyvybės ir asm. paskolų draudа. Nemokamas pilnas čekių patarnavimas. Parduodame "American Travelers" čekius. Užtikrintas indėlių saugumas. Kapitalas — virš $1.850.000.

LIETUVIAI PASAULYJE

J. A. Valstybės

JAV LB CENTRO VALDYBA, paskatinta sėkmingai praėjusio mokslo ir kūrybos simpoziumo, svarsto galimybę suorganizuoti panašaus pobūdžio lietuvių jaunimo simpoziumą. Šiuo klausimu pirmiausia planuojama susipažinti su jaunimo ir visuomenės nuotaikomis, laukiama patarimų iš LB padalinių, nes simpoziumui surengti reikės lėšų.

ARTURO HENEO OSARIO, JAV didžiulės prekybos bendrovės TRW atstovas P. Amerikai, garsios kolumbiečių šeimos galva, pritaria "Grandinėlės" kelionei į Kolumbiją. TRW bendrovės eksporto skyriaus pareigūnas Vytautas Staškus sudarė progą "Grandinėlės" vadovui Liudui Sagiui susitikti su šiuo žymiu kolumbiečiu. A. H. Osario nuomone, "Grandinėlės" gastrolės sudomintų Kolumbijos gyventojus ir laimėtų naujų draugų Lietuvai. "Grandinėlės" koncertą Bogotoje jis patarė rengti operos rūmuose, pakviesti Kolumbijos prezidentą bei kitus augštuosius pareigūnus. Šiuo klausimu A. H. Osario žadėjo tartis su išvykos iniciatorium kun. Tamošiūnu ir jam surasti įtakingų asmenų tokiam užmojui įvykdyti.

JONIŠKIO GIMNAZIJOS penkiasdešimtmetis bus atžymėtas Čikagoje gegužės 30 d. joniškiečių suvažiavimu, jų koncertine programa, literatūros vakaru ir meno paroda. Suvažiavimo dalyviai prašomi registruotis pas Teodorą Gaškaitę-Lapinskienę, 4540 So. Francisco Ave., Chicago, Ill. 60632, USA. Gimnazijos buvęs mokytojas Juozas Masilionis (4632 So. Keating Ave., Chicago, Ill. 60632, USA) prašo atsiliepti visus joniškiečius menininkus, o gimnazijos mokinius suteikti žinių gimnazijos veiklos apžvalgai.

SOVIETŲ REDAKTORIŲ ekskursiją Vašingtone sutikęs Illinois senatorius Charles Percy jiems priminė, jog Sovietų Sąjungos ir JAV santykius galėtų pagerinti kompartijos pakeistas elgesys tautybių atžvilgiu. G. Zimanui ir kitiems redaktoriams senatorius ypač pabrėžė Lietuvai daromas skriaudas. Jo patarimas buvo sutiktas visiška tyla.

LIUDAS JAROŠEKAS Rockforde, Ill., atžymėjo amžiaus penkiasdešimtmetį. Sukaktuvininkas išgarsėjo 1939 m. suorganizuotu studentų kvartetu, dainavusiu lietuvių liaudies dainas ir estradinės muzikos kūrinius koncertų salėse ir Kauno radiofone. Pokario metais L. Jarošeko kvartetas koncertavo Vokietijoje, 1958-59 m. buvo atgaivintas JAV. Susilpnėjusi vadovo sveikata ir dviejų bendradarbių mirtis kvartetą nutildė. Dirbdamas Barber-Colman bendrovės inžinerijos skyriuje, L. Jarošekas laisvalaikius skiria Rockfordo lietuvių chorui ir taipgi vadovauja mišriam gudų chorui.

TARPTAUTINĖJE MUGĖJE Mičigano universitete Ann Arbor lietuvių dailės parodėlę surengė studentai M. Norušytė, Mačiūnaitė, Š. Lišauskas, Vytautas ir Mindaugas Kutkai. Koncertinės programos dviejuose spektakliuose dalyvavo Galinos Gobienės vadovaujama tautinių šokių grupė "Šilainė".

ANTANAS V. SAULAITIS, SJ, prieš metus įšventintas kunigu, planuoja porai metų vykti į Braziliją ir ten dirbti su lietuvių jaunimu, studijuodamas jaunimo religinio ugdymo problemas universitete.

Argentina

PIJUS GUDELEVIČIUS, MIC, "Laiko" administratorius, atžymėjo vienuoliško gyvenimo keturiasdešimtmetį. Neseniai jį ištiko nelaimė — užgriuvęs pernešamas šaldytuvas įlaužė koją, kurią teko sugipsuoti. Sukaktuvininkas gydosi dr. Adamino, kaulų specialisto, priežiūroje.

INŽ. PETRAS BAČKIS, Chrysler automobilių gamyklos projektavimo ir braižymo skyriaus vadovas, du kartus į savaitę šią specialybę dėsto La Platos universiteto industrinės braižybos mokykloje.

SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ Argentinoje VI skyriaus pastangų dėka Kordobos savivaldybė Oncativo gatvei davė Lithuania vardą. Šiuo metu jau ruošiamasi jos oficialioms krikštynoms.

BERISSO NEMUNO DRAUGIJA sausio 9-11 d.d. gražiame Palo Blanco miške prie La Platos surengė stovyklą, kurioje dalyvavo Argentinos Lietuvių Centro ir Susivienijimo Lietuvių Argentinoje jaunimas. Čia jų laukė palapinės, valtys ir žuvavimo įrankiai, bet dalį jaunimo atbaidė kelią stovyklon užliejęs La Platos vanduo.

P. SAULIS, "Argentinos Lietuvių Balso" lituanistiniame archyve radęs "Gabijos" choro 1924 m. Bostone išleistą Miko Petrausko operą "Eglė žalčių karalienė", siūlo muzikams suruošti šios operos spektaklį Buenos Aires, kur yra net keturi lietuvių chorai ir trys prityrę dirigentai — Vaclovas Rymavičius, Ignas Andrijauskas, Ignas Valantinavičius.

Austrija

PETRAS ŠVAMBARIS, veterinarijos gydytojas, mirė sausio 8 d. Vienoje. Velionis, gimęs 1899 m. prie Šiaulių, yra buvęs Lietuvos kariuomenės pulkininku leitenantu, Kauno veterinarijos akademijos klinikos direktorium; 1941 m. pasitraukė Austrijon, kur buvo baigęs mokslus, ir vertėsi veterinarijos gydytojo praktika.

Vokietija

ERDMONO SIMONAIČIO antkapio atidengimo iškilmės Huetenfeldo kapinėse — vasario 21 d. Šia proga Romuvoje rengiamas ir Vasario 16 minėjimas, kuriame pagrindinį žodį tars Vokietijos federacinio parlamento narys prof. dr. Schachtschabel. Muzikinę programą atliks "Baltijos" kvartetas iš Nordrhein-Westfalijos, styginis kvartetas iš Mannheimo ir Vasario 16 gimnazijos mokinių choras.

SAARBRUECKENE LEIDŽIAMAS mėnraštis "Stimme der Freiheit" paskelbė prof. dr. Z. Ivinskio dviejų dalių straipsnį apie nepriklausomą Lietuvą — "Das unabhaengige Litauen 1918-40" ir dr. P. Karvelio rašinį apie mirusį Lietuvos prezidentą a.a. A. Stulginskį. Įdėtas ir VLIKo pirm. dr. K. J. Valiūno sveikinimas. Mėnraštis taipgi informavo savo skaitytojus apie vysk. A. Deksnio paskyrimą Europos lietuvių sielovadai. Rašiniai ir pranešimai buvo iliustruoti A. Stulginskio, vysk. A. Deksnio viešnagės Vasario 16 gimnazijoje ir šios mokslo institucijos naujojo pastato nuotraukomis. Atskiri puslapiai duoti ir keliom kitom tautybėm.

Lenkija

LENKŲ STATISTIKOS DUOMENIMIS, Suvalkų ir Seinų apskrityse yra apie 10.000 lietuvių. Suvalkų apskrityje yra 4 lietuviški kaimai, Seinų — 34, Galdapės — 4. Pačioje Lenkijoje lietuvių yra apie 4.000, daugiausia ten repatrijavusių po II D. karo. Seinų apskritis turi 54 lietuvius mokytojus, kurių žymiausias yra Punsko gimnazijos steigėjas magistras Jonas Stoskeliūnas. Lietuvių kalbos mokosi dvidešimtyje mokyklų 738 mokiniai.

LIETUVIŲ JUNGTIMI Lenkijoje rūpinasi Lietuvių visuomeninės kultūros draugija, Varšuvoje leidžianti neperiodinį "Aušros" laikraštį. Jį norima padaryti periodiniu, bet lig šiol atitinkamos lenkų įstaigos nesutiko duoti leidimo. Paskutiniuose "Aušros" numeriuose vis daugiau vietos skiriama Lietuvai. Atrodo, laukiama, kad spaudimą Varšuvai padarytų vilniškė kompartija, nevaržanti lenkų spaudos Vilniuje.

Prancūzija

ANTANAS LIUTKUS, Lietuvos pasiuntinybės sekretorius Paryžiuje, mirė vasario 9 d. Gimęs 1906 m. Leckavoj, Mažeikių apskr. Gimnaziją baigė Mažeikiuose 1927 m., Vytauto D. universiteto teisių fakultetą — 1931 m. Užsienio reikalų ministerijoj tarnavo nuo 1933 m. Lietuvos pasiuntinybės Paryžiuje attaché paskirtas 1936 m., II sekretor. ir prekybos skyriaus vedėju — 1938 m. Po II D. karo velionis gana plačiai reiškėsi kaip dailininkas.

SUDBURY, ONT.

VASARIO 16 MINĖJIMAS, surengtas apylinkės valdybos, buvo pradėtas Tautos himnu. Įžanginį žodį tarė pirm. St. Tolvaiša, paskaitą skaitė J. Staškus. Paskaitos santrauką perskaitė ir angliškai. Taipgi perskaitė Kanados min. pirmininkui rezoliuciją mūsų tautos išlaisvinimo reikalu. Susirinkusieji rezoliucijas priėmė vienbalsiai. Minėjime dalyvavo ir sveikinimo kalbas pasakė ukrainiečių, latvių ir estų atstovai, o taip pat ir miesto burmistras J. Fabbro su žmona. Eilėraščius pasakė šeštadieninės mokyklos mokiniai: A. Albrechtaitė, R. Kusinskytė, G. Poderytė, T. Stankutė, V. Stepšys ir P. Tolvaiša. D. Remeikytė puikiai atliko melo-deklamaciją. D. Remeikytė, Z. Griškonytė ir D. Kusinskytė padainavo lietuviškų dainų, pritariant akordeonu. A. Kusinskio mišrus choras padainavo 4 dainas. Šokiams grojo orkestras ir veikė bufetas. Loterijoj laimė nusišypsojo A. Kručienei, A. Rukšiui ir V. Gudrūnui. Be valdybos, prie parengimo daug prisidėjo A. Pranskūnienė. Jai padėkos ženklan buvo viešai įteikta valdybos skirta dovana jos gimtadienio proga.

Prie parengimo daug prisidėjo ir Petras Jutelis su A. Gataučiu. Sekmadienį buvo atlaikytos pamaldos už tėvynę. Pamaldas užprašė apylinkės valdyba.

ĮKURTUVĖS. M. ir J. Kriaučeliūnų iniciatyva, padedant A. ir M. Pranskūnams, buvo suruoštos įkurtuvės L. ir A. Baltučiams, kurie įsigijo gražius ir erdvius namus. L. A. Baltučiai yra aktyvūs lietuviai, pilnai įsijungę į visuomeninį ir religinį mūsų bendruomenės gyvenimą. Vienas jų sūnus šiemet baigs Toronto universitetą, o antrasis pradės. Sveikinimo kalbas pasakė A. Jasiūnas, St. Krivickas ir K. Poderis. Buvo sugiedota "Ilgiausių metų" ir įteikta vertinga dovana.

Sudburiškis

Jei "EGLUTĘ" užsakysi, Vaikui džiaugsmą padarysi — Skaitant nuotykius Pupučio, Valandos pavirs minutėm.

Šemerys ir jo "Granata krūtinėj"

ED. ŠULAITIS

"Vagos" leidykla Vilniuje 1969 m. pabaigoje išleido 6.000 tiražu Salio Šemerio 120 psl. poezijos rinktinę "Granata krūtinėje". Tokiu būdu šis dvidešimtojo šimtmečio trečiojo dešimtmečio laikotarpyje savo modernumu sužibėjęs poetas vėl grįžo iš nežinios, nes pokario metais apie Šemerį buvo ištikimai tylima.

Su šiuo poetu yra tekę praleisti nemažai laiko gimtuose Kybartuose, kur jis vokiečių okupacijos laikais dėstė lietuvių kalbą. Paskutiniais metais prieš pasitraukimą iš tėvynės S. Šemerys, tuomet oficialiai vadinamas Šmerausku, buvo mūsų V klasės auklėtoju — labai griežtas ir neatlaidus. Atsimenu, už vieno mokinio padarytą šunybę jis net pusę mokinių (kas antrą pagal sąrašą) pašalino iš mokyklos, nes žinodami nusikaltėlio pavardę savo draugo neišdavė. Tuomet teko eiti su kelių mokinių delegacija pas auklėtoją prašyti pasigailėjimo.

Su Šemeriu paskutinį kartą teko susitikti 1944 m. vasarą prieš pasitraukiant iš tėvynės. Vokiečiams prireikus apkasų kasėjų, Kybartuose jie sugaudė būrį jaunų ir senų. Tuomet vežime į darbo vietą prie Marijampolės pamačiau ir Šemerį. Nuvažiavus jau buvo vėlyvas vakaras, ir klojime ruošėmės ilsėtis. Aš miegoti nesiruošiau ir tą nakti iškeliavau pėsčias 40 kilometrų atgal į namus. Prieš eidamas pakalbinau Šemerį palaikyti draugystę. Jis gi atsakė: "Žinai, jeigu jau ponai mus atvežė, nesipriešinsiu. O nuo likimo nepabėgsi". Taip iškeliavau vienas.

Netrukus Marijampolę užėmė raudonoji armija: nepadėjo nė Šemerio bei jo draugų kasti apkasai. Tačiau Šemerys paspruko ir buvo išvežtas į Vokietiją, kur dirbo technikiniu braižytoju viename fabrike. Raudoniesiems ir ten artėjant, toliau trauktis nepavyko — pakliuvo į sovietinės armijos rankas ir buvo grąžintas Lietuvon. Nežinoma kokią "atgailą" Šemerys turėjo atlikti už "nusikaltimą" — pasitraukimą iš Lietuvos. Jis savo autobiografijoje pasitenkina tik kukliomis pastabomis:

Grįžęs į Klaipėdą, toliau dirbau mokytojo darbą, o laisvu laiku neužmiršdavau buriavimo ir literatūros. Nuo 1957 m. vasaros — pensininkas, dirbu vien savo mėgstamąjį literatūrinį darbą.

Įdomus yra kitas jo prisipažinimas knygoje paskelbtoje autobiografijoje:

Hitleriui okupavus Klaipėdos kraštą, išsikrausčiau į Vilkaviškį ir mokytojavau gimnazijoj. Čia pergyvenau 1940 m. įvykius, kurie padarė didžiausią pervartą mano pasaulėžiūroje. Iki tol aš buvau grynojo meno šalininkas, o dabar mano sieloje atsirado spraga. Pradėjau abejoti savo estetinių pažiūrų teisingumu.

Nors ir pradėjęs jau tada abejoti, Šemerys, atrodo, liko ištikimas savo pažiūroms: nestojo į propagandinę tarnybą, jo nesimatė spaudos puslapiuose ir sovietinių rašytojų eilėse. Net ir minint jo 70 m. amžiaus sukaktį 1968 m., apie tai nerašė okup. Lietuvos spauda. Tik žurnalas "Švyturys" 1968 m. gegužės mėn. nr. priešpaskutiniame puslapyje, šalia visokių įvairybių, minėjo Šemerį (ten jis vadinamas vien tik Šmerausku), neužsimindamas, jog jis yra poetas, minintis savo amžiaus sukaktį. Įdėjo ir nuotrauką su Klaipėdos kraštotyros muzėjaus darbuotojomis, pažymėdamas:

Klaipėdietis Salys Šmerauskas per daugelį metų savo žmonos tėviškėje, Kastyčiuose (Šilutės rajonas) sukaupė nemažą buities muziejų. Dėmesį patraukia skalbimo mašina, naudota šio šimtmečio pradžioje, invalidų vežimėlis, XIX ir XX amžiaus pradžios namų apyvokos daiktai. Neseniai S. Šmerauskas visa tai padovanojo Klaipėdos kraštotyros muziejui. Kartu jis padovanojo ir du šimtus retų knygų lietuvių, vokiečių, rusų, prancūzų, lotynų ir kitomis kalbomis.

S. Šemerio poezijos rinktinėje dauguma eilių paimta iš jo dviejų knygelių: "Granata krūtinėj" (išl. 1924 m.) ir "Liepsnosvaidis širdims deginti" (išl. 1926). Vienas skyrelis duotas į tuos rinkinius nepatekusiems eilėraščiams, tačiau ir jų dauguma parašyti nepriklausomybės metais. Iš paskutinio dešimtmečio tebėra tik du — vienas sukurtas 1958, kitas — 1968 m., nors jis nuo 1957 m. dirba "vien tik savo mėgstamąjį literatūrinį darbą".

Knygos aplanke yra kalbama apie pačią S. Šemerio kūrybą ir paaiškinama, kodėl ji pristatoma šių dienų skaitytojui:

S. Šemerio kūryba priklauso eksperimentinės poezijos rūšiai, kurios pirmosios apraiškos Lietuvoje pasirodė "Keturių vėjų" sąjūdžio laikotarpiu. Aktyviai figūravę literatūrinių kovų arenoje, plačiai ir karštai komentuoti kritikos, S. Šemerio eilėraščiai suvaidino tam tikrą vaidmenį kaip šokiruojantis naujovės pareiškimas, vienaip ar kitaip padėjo bręsti lietuvių poezijai netgi neigiamomis savo eksperimentų išdavomis. S. Šemerio deklaruotas antiromantinis nusiteikimas, grubus, kartais net drastiškas žodžio statymas, poetinės kalbos "demetaforizacija", ryškiai pademonstruota įdomiausioje jo knygutėje "Granata krūtinėj", šiandien vėl rūpi jauniems lietuvių lyrikams, ir šis leidinys gali pasitarnauti naudingu didaktiniu pamokymu nūdienos eksperimentams.

Gaila, jog S. Šemerio poezijos rinktinėje pašykštėta daugiau poeto naujos kūrybos. Šiandien poetas jau išbaltintas sidabrinių plaukų, tačiau su gyvu ir duriančiu žvilgsniu. Rodos, dar tebematau augštą figūrą, linguojančią Kybartų gimnazijos koridoriumi ir pralinksmėjančią, kai mokinys savo darbą pateikia eiliuota forma . . .

KAI ŠAKNYS IR KELMAI PRAKALBA

Dailininko Prano Baltuonio medžio šaknų skulptūrų paroda Toronte ir kituose Šiaurės Amerikos miestuose

DAIL. DAGYS

Kiekvienas laikotarpis, kiekvienas kraštas, kiekvienos aplinkybės suformuoja žmogų, kuris turi suprasti, pastebėti, surasti tai, kas vertinga jo aplinkoje. Pranas Baltuonis tai surado ir pasidarė savitų dailininku. Jei jis nebūtų apsigyvenęs dabartinėje Kanadoje, kurioje šiuo metu kertami miškai ir iš podirvio verčiamos jų šaknys, vargu ar jis būtų tapęs dailininku. Juk jaunystėje tos kūrybinės ugnies savyje nejautė ir nesimokė jokioje meno akademijoje. Gal ir gerai, kad taip įvyko. Jei būtų buvę kitaip, būtų tapęs dailininku, kaip ir mes visi, paisančiu dėsnių ir taisyklių. O dabar jo rankos drąsiai daro visa, ką tik joms sako jo laisvai lakiojanti vaizduotė ir pinanti savus vaizdus iš gamtos miriop pasiųstosios augmenijos.

Dail. B. Baltuonio darbščiose rankose pražūčiai pasmerkti medžių kelmai bei jų kerotosios šaknys atgyja prasmingam naujam gyvenimui.

Dail. Baltuonio darbų pobūdis pabai įvairus. Vieni grakštūs ir žaismingi, kiti romantiškai svajingi, treti dramiški ir neramūs, ketvirti pavargusiai sunkūs ir grubūs. Taip pat ir iš tų šaknų "išauginta" gyvūnija yra labai įvairi ir vis naujai atkreipianti žiūrovo dėmesį. Čia rasi vabzdžius, šliužus, įvairius vaikščiojančius ar skrajojančius paukščius, ramius ir nerviškus gyvulius ir įvairius žmones — romanų, dramų, herojus ir eilinius individus, besigrumiančius su savuoju likimu.

Vieni tų darbų bandyta atlikti realiau (nors realizmas yra labai kietas riešutas ir ilgai nesiduos meniškai perkandamas), kiti vos primena kūnų formas arba yra smarkokai deformuoti. O kaikurie medžių kelmai dail. Baltuoniui leido pasirodyti visišku modernistu — iš jų išėjo paprasti abstraktai, nors tokių darbų parodoje nedaug tebuvo.

Atrodo, dail. Baltuonis yra pašauktas teikti gyvenimą tai medžiagai, kuri likimo buvo išmesta sutrūnyti.

Čikagos lietuvių operos spaudos konferencijai pasibaigus sausio 24 d. Healthy Food-Bičiūnienės restorane dalinasi įspūdžiais: dirigentas Vytautas Marijošius, stovi operos valdybos pirm. Kazys Skaisgirys ir chormeisteris Alfonsas Gečas. Nuotr. G. Bičiūnaitės

Atsiųsta paminėti

Juozas Švaistas, ŠAUNUS PENKETUKAS. Pasakos, iliustruotos dail. Zitos Sodeikienės. 78 psl. kietuse viršeliuose. Kaina $3. Tiražas 1.000 egz. JAV LB Kultūros Fondo leidinys nr. 38. Prie knygos išleidimo $500 prisidėjo JAV Lietuvių Fondas. Spaudos darbus atliko M. Morkūno spaustuvė Čikagoje 1969 m.

Vincas Žemaitis, LIUBLINO UNIJOS SUKAKTIES PARAŠTĖJE. Santykiai su mūsų kaimynais lenkais 1569-1969. Atspaudas iš "Naujienų" 1969 m. gruodžio 1-15 d. d. atkarpos. 84 psl. minkštuose viršeliuose. Kaina $1.50. Išleido 1970 m. Lietuvių Literatūros Draugija, 1739 So. Halsted St., Chicago 8, Ill., USA.

Akiračiai nr. 9(13), 1969 m. spalis. Atviro žodžio mėnraštis. Adresas: 6821 So. Maplewood Ave., Chicago, Ill. 60620, USA.

Lietuvių Dienos nr. 1, 1970 m. sausis. Mėnesisinis žurnalas. Adresas: 4364 Sunset Blvd., Hollywood, Cal. 90029, USA.

AUKOK TAUTOS FONDUI – PRISIMINK SAVO PAVERGTUS BROLIUS

LIETUVOS KANKINIŲ KOPLYČIA

ŠV. PETRO BAZILIKOJE ROMOJE,

garsiausioje pasaulio vietoje,

jau baigiama įrengti.

KIEKVIENAM LIETUVIUI, BRANGINANČIAM SAVO TAUTOS KANKINIŲ ATMINIMĄ, DERA BŪTI ŠIO PAMINKLO KŪRĖJŲ TARPE.

Šių metų liepos 7 dieną koplyčia bus dedikuota.

Savo auką atsiųskite prieš koplyčios dedikaciją.

Rašykite: LITHUANIAN MARTYRS' CHAPEL FUND, 2701, E. 68 St. Chicago, Ill. 60629, USA

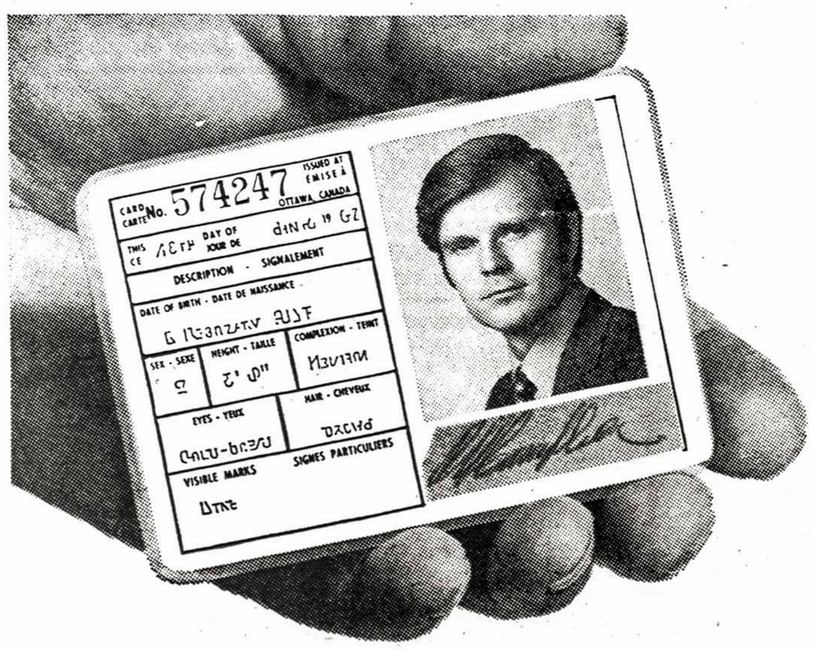

"Tapau Kanados piliečiu savo pasirinkimu!"

"Nereikėjo čia gimti, kad galėčiau jausti pasididžiavimą bei pasitenkinimą Kanados pilietybe."

"Kai gavau savo pasirinktosios šalies pilietybę, žinojau, kad turiu teisę pilnai dalyvauti šio didelio laisvės ir galimybių krašto ateities kūrime."

"Kanados vėliava dabar yra mano vėliava, ir aš džiaugiuosi tikra galimybių ir pareigų lygybe kartu su visais, kuriems ji plevėsuoja."

Ar turite teisę į privilegijas ir ar esate pasiruošęs priimti Kanados piliečio pareigas? Pasiteiraukite artimiausiame Kanados pilietybės teisme. Jie pasiruošę Jums padėti šiose vietovėse: Halifakse, Monktone, Montrealyje, Otavoje, Sudbury, Toronte, Hamiltone, St. Catharines, Kitchenery, Londone, Windsore, Winnipege, Reginoj, Saskatoone, Kalgary, Edmontone ir Vankuveryje. Taip pat galite rašyti: Registrar of Canadian Citizenship, Secretary of State Department, Ottawa.

GOVERNMENT OF CANADA

PRANESAMA APIE NAUJĄ GYDOMĄJĄ MEDŽIAGĄ

sutraukiančią hemorojus

Tai yra ypatinga gydomoji medžiaga irodžiusi galią sutraukti hemorojus ir pataisyti sugadintus audinius.

Pagarsėjęs tyrimų institutas atradęs nepaprastą gydomąją medžiagą, sugebančią sutraukti hemorojus be skausmo. Ji per kelias minutes sumažina niežėjimą ir nepatogumus bei pagreitina uždegimo pažeistų audinių gijimą.

Visais tyrimo atvejais švelnėjant skausmams, įvykdavo hemorojų susitraukimas.

Tačiau visų svarbiausia — rezultatai būdavo tokį nuostabūs, kad šis pagerėjimas tęsdavosi daugelį mėnesių.

To buvo pasiekta naudojant gydomąją medžiagą (Bio-Dyne), kuri greitai padeda užgyti pažeistoms celėms ir sužadina naujų audinių augimą.

Dabar Bio-Dyne galima gauti tepalo bei lazdelės formose "Preparation H" vardu. Prašykite visose vaistinėse. Pinigai bus grąžinti, jei nebūsite patenkinti.

DABAR, 1970 METAIS, DOVANŲ PAŽYMĖJIMAI Į LIETUVĄ

YRA GERIAUSIA DOVANA

PILNAI GARANTUOTA

DIDŽIAUSIAS PASIRINKIMAS

LABAI PRIEINAMOS KAINOS

PRAŠYKITE MŪSŲ NEMOKAMO KATALOGO

ir pamatysite kodėl

DOVANŲ PAŽYMĖJIMAI YRA GERIAUSIA DOVANA

INTERTRADE EXPRESS CORP.

125 East 23-rd St., New York, N.Y. 10010, USA.

PRAŠYKITE NEMOKAMŲ KATALOGŲ

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

SOL. ALDONOS STEMPUŽIENĖS dainų ir operų arijų rečitalį Čikagos Jaunimo Centre surengė ateitininkų meno draugija "Šatrija". Koncertą pradėjusi Mocarto "Aleliuja", keturiomis italų klasiko Monteverdi dainomis, solistė perėjo į Donizetti, Rossini, Ponchielli, Verdi operų pasaulį. Lietuviškajai programos daliai atstovavo K. V. Banaičio, Vl. Jakubėno kancertuose dažnai girdimos dainos, J. Švedo trys maro posmai iš K. Bradūno poemos "Maras" ir Lietuvoje gyvenančio V. Montvilos trys rugiapjūtės dainos. Viešniai iš Klevelando akompanavo čikagietis kompozitorius Darius Lapinskas.

DAIL. ALEKSANDRA KAŠUSIŪLYTAS kandidatu Niujorko Guggenheim meno muzėjaus 1970 m. stipendijai. Išplaukimą į platesnius vandenis liudija jo dalyvavimas dėmesio vertose parodose: Niujorko Whitney Museum of American Art, Bostono Whatsono galerijoje, Niujorko Visual Arts Gallery ir po Ameriką keliaujančioje parodoje, kurią surengė Niujorko modernaus meno muzėjus. K. Zapkus tapybą yra studijavęs Čikagos meno institute, magistro laipsnį gavęs Syracuse universitete, tobulinęsis Paryžiuje — L'Ecole des Beaux Arts et Architecture ir Sorbonos universitete. Šiuo metu jis dėsto tapybą ir meno istoriją Niujorko universitete.

DDAIL. ALEKSANDRA KAŠUBIENĖ Niujorko Contemporary Crafts muzėjaus taikomojo meno parodoje yra išstačiusi savo kūrinį "Walk-in-form", savotišką kambarį su nailoninėm sienom, grindų pakilimu ir specialiu apšvietimu. Paroda truks iki kovo 8 d.

RUMUNIJOS MOKSLŲ AKADEMIJA yra i š l e i d u s i mokslininko Doru Todericiu veikalą "Preistoria rachetei moderne. Manuscrisul de la Sibiu" ("Įvadas į moderniųjų raketų istoriją. Sibiu rankraščiai"). Šiame leidinyje nemaža vietos skiriama 1650 m. Amsterdame išleistai K. Simonavičiaus knygai "Didysis artilerijos menas" ir aplamai raketinės technikos laimėjimams XVII š. Lietuvoje. Doru Todericiu pateikia K. Simonavičiaus teksto ištraukas, jo knygos titulinio puslapio ir pagrindinių iliustracijų nuotraukas.

LONDONO LIETUVIŲ KULTŪROS KLUBAS Britanijoje išleido Kipro Petrausko 8 dainų ir 7 operų arijų ilgo grojimo plokštelę. Seniejį įrašai buvo restauruoti moderniausiomis dabartinės technikos priemonėmis. Plokštelė susilaukė palankaus britų muzikos kritikų įvertinimo. Beveik tuo pačiu metu Rygos "Melodija" yra išleidusi Vilniaus plokštelių studijos restauruotą K. Petrausko įdainavimų albumą. Taigi, velionis tenoras buvo pagerbtas net dviem jo įdainavimų leidiniais. Londone išleista plokštelė už JAV $7 gaunama: Lithuanian Arts Club (R. Baublys), 55 Ringmer Ave., London S. W. 6, Britain.

KOVENTRIO DAILININKŲ SĄJUNGOS 47-toje metinėje parodoje Britanijoje dalyvavo ten gyvenanti lietuvaitė dailininkė Genovaitė Grigarevičiūtė-Johnston su dviem tapybos darbais — "Gintaro legenda" ir "The Leam" gamtovaizdžiu. Iš 1.800 parodai pristatytų kūrinių buvo atrinkti 136 tapybos darbai. Keramikai, skulptūrai ir drožiniams atstovavo 20 kūrinių.

POETĖ ZENTA TENISONAITĖ-HELLEMANS Antverpene, Belgijoje, nusiuntė žurnalo "De Bladen voor Poezie" redaktoriui kun. Van Fraechem 10 į flamų kalbą išverstų mūsų poetų modernių eilėračių. Žurnalo kasmet išleidžiama dešimt numerių, kurie yra skiriami kurios nors tautos moderniajai poezijai. Red. kun. Van Fraechem, pasitaręs su kitais redakcijos nariais, paprašė Z. Tenisonaitę parūpinti daugiau vertimų ir pažadėjo gegužės ar birželio numerį skirti lietuvių poetų kūrybai. Z. Tenisonaitė pasiūlymą yra priėmusi. Be lietuvių poetų eilėraščių, šiame numeryje taipgi bus paskelbta ir mūsų kritikų rašinių apie lietuvių poeziją. Tai pirmas mūsų poetų pristatymas flamų kalba.

ALOYZO BARONO 18 novelių rinkinys "Išdžiūvusi lanka" jau laužomas "Draugo" spaustuvėje Čikagoje. Viršelį jam kuria Kazys Veselka. Noveles išleis Lietuviškos Knygos Klubas.

LILIJOS ŠUKYTĖS, Metropolitan operos solistės, koncertas Čikagos Orchestra Hall salėje, turėjęs įvykti kovo 1 d., atidėtas balandžio 5 d. 7 v. v. Priežastis — solistės susirgimas gripu. "Dirvos" pranešimu, L. Šukytė Niujorke ruošiasi pagrindiniam Violetos vaidmeniui G. Verdi "Traviotoje".

FILOSOFIJOS DR. J. P. LOCHER skaito paskaitas apie baltiečių kalbas ir literatūrą Neuchatal universitete Šveicarijoje, kur yra profesoriavęs M. Niedermann. Berno kontono vyriausybė dabar jį paskyrė privatdocentu baltiečių kalboms bei literatūrai Berno universitete. Baltiečių kursą jis dėstys abiejuose universitetuose.

JAV LB KULTŪROS FONDO pranešimu, "Gimtoji Kalba" nebus atgaivinta, nes nepavyko jai rasti redaktoriaus. Komplektų sudarymu bei kitais klausimais prašoma rašyti J. Šlajui, 4004 So. Talman Ave., Chicago, Ill. 60632, USA.

OKUPUOTOJ LIETUVOJ

VILNIAUS TELEVIZIJOS TEATRAS naujametinei premjerai pasirinko dano H. K. Anderseno pasaką "Mergaitė su degtukais". Scenarijų paruošė R. Mikalauskaitė, spektaklį režisavo Irena Bučienė, pasikvietusi talkon kauniečių pantomimos grupę, jaunąjį kompoz. G. Kuprevičių ir dail. V. Gatavynaitę. Pagrindinį degtukus siūlančios mergaitės vaidmenį sukūrė J. Kavaliauskaitė.

IŠ SĖKMINGŲ GASTROLIŲ MASKVOJE grįžo Vilniaus operos ir baleto teatras. Dėmesio centre buvo pirmasis lietuvių operos kolektyvo pasirodymas Maskvos didžiajame teatre, kur lig šiol yra tekę dainuoti tik paskiriems lietuviams solistams — Kiprui Petrauskui 1911 m., Aleksandrai Staškevičiūtei ir Antanui Kučingiui 1940 m., Virgilijui Noreikai pokario metais. Didžiojo teatro scenon buvo nuvežtos trys operos — G. Verdi "Rigoletto", V. Paltanavičiaus "Kryžkelėje" ir V. Laurušo "Paklydę paukščiai". Iš jų, be abejonės, stipriausia buvo A. Rudaičio režisuota G. Verdi opera "Rigoletto". Tai liudija net du šios operos spektakliai, kai tuo tarpu V. Paltanavičiaus ir V. Laurušo kūriniams su ideologiniu pamušalu buvo skirta tik po vieną spektaklį. Hercogą abiejose "Rigoletto" spektakliuose dainavo Virgilijus Noreika, lėktuvu sugrįžęs iš Paryžiaus, kur jam teko atlikti lyrinį Vladimiro vaidmenį Maskvos didžiojo teatro gastroliniame A. Borodino "Kunigaikščio Igorio" spektaklyje "Grand Opera" scenoje, dalyvauti koncertuose. Džildą abiejuose "Rigoletto" spektakliuose dainavo rusė Vilniaus operos teatro sol. Elena Čiudakova, Monteronę — Vaclovas Daunoras, Sparafučilę — iš Sverdlovsko operos Vilniun susigrąžintas tremtinio sūnus Vincas Kuprys ir H. Zabulėnas, Madleną — jaunosios dainininkės B. Almonaitytė ir N. Ambrozaitytė. Sunkiausią Rigoletto vaidmenį sukūrė baritonai Kostas Šilgalis ir Eduardas Kaniava. "Kryžkelėje" ir "Paklydusiuose paukščiuose", be jau minėtų dainininkų, dalyvavo Marija Aleškevičiūtė, Elena Saulevičiūtė, Rimantas Siparis, Valentinas Adamkevičius. J. Indros baletas "Audronė" ir A. Rubinšteino opera "Demonas" turėjo tenkintis Kremliaus suvažiavimų rūmų scena, kur taipgi buvo surengtas ir baigminis koncertas. Šiose gastrolėse pagrindinis krūvis teko dirigentui Rimui Geniušui ir beveik visose operose dainavusiam Virgilijui Noreikai.

ADOMAS MAČIULIS, Lietuvos Mokslų Akademijos fizikinių-techninių energetikos problemų instituto vyr. mokslinis bendradarbis, Maskvos D. Mendelejevo chemijos-technologijos instituto mokslinėje taryboje sėkmingai apgynė chemijos doktorato disertaciją "Polimerų modifikavimas, siekiant padidinti jų atsparumą irimui ekstremalinėmis sąlygomis". Dr. A. Mačiulis yra pirmasis polimerų specialistas Lietuvoje, susidomėjęs oro, šviesos, mechaninių jėgų poveikiu plastmasės irimui.

VENGRŲ XX AMŽIAUS POEZIJOS antologiją ruošiasi išleisti "Vaga". Jon bus įtraukti penki vengrų poetai — Endrė Adis, Atila Jožefas, Miklošas Radnotis, Šandoras Verešas ir Laslo Nadis, kurių eilėraščius lietuvių kalbon verčia poetai Alfonsas Maldonis, Justinas Marcinkevičius, Algimantas Baltakis, Vladas Šimkus ir Sigitas Geda.

MOKSLŲ AKADEMIJOS lietuvių kalbos ir literatūros institutas išleido "Literatūros ir kalbos" X tomą, kuriame pagrindinis dėmesys skiriamas lietuvių literatūros ryšiams bei sąveikoms su kaimyninių tautų literatūromis. Lig šiol išleisti tomai turi 5450 puslapių ir yra tapę vienu svarbiausių lituanistinės medžiagos šaltinių. Juose skelbiami kalbotyros, literatūros mokslo, folkloristikos darbai, monografijos, studijos, pranešimai, apžvalgos, archyvinė medžiaga ir mokslinės recenzijos. Skaitytojas šiuose tomuose ras vertingų duomenų apie rašytojus K. Donelaitį, J. Janonį, S. Nėrį, A. Vienuolį, Lazdynų Pelėdą, tautosakininką A. Jušką, kalbininkus J. Jablonskį ir K. Būgą, vestuvines liaudies dainas, balades, priešdėlėtų veiksmažodžių, įvardžiuotinių būdvardžių vartoseną dabartinėje lietuvių kalboje. Sekančius tomus numatoma skirti Žemaitei, tautosakos tyrinėtojams, dabartinės literatūros nagrinėjimo aktualiesiems klausimams. "Literatūros ir kalbos" vyr. redaktorius — akademikas K. Korsakas, jo pagrindiniai bendradarbiai — K. Doveika, J. Lankutis, J. Petronis ir M. Grigaitytė.

GAUSIŲ LANKYTOJŲ 1969 m. Anykščiuose susilaukė A. Žukausko-Vienuolio muzėjumi paverstas namas, vysk. A. Baranausko klėtelė, J. Biliūno muzėjus Niūronyse ir L. Didžiulienės-Žmonos namas-muzėjus Griežionėlėse. Šiuos muzėjus aplankė 1384 ekskursijų 40.398 dalyviai.

LEOPOLDAS DIGRYS, žymiausias lietuvis vargonininkas, surengė vargonų muzikos koncertą Maskvos filharmonijos P. Čaikovskio koncertinėje salėje. Programon jis buvo įtraukęs J. S. Bacho keturias choralines fantazijas, preliudą ir fugą a-moll, tokatą ir fugą d-moll, C. Francko preliudą, fugą ir variaciją, čekų kompozitoriaus P. Ebeno "Keturias laudas".

V Kst.

MANN MARTEL

REALTOR

2320 Bloor St. W. Tel. RO 2-8255

BABY POINT, $28.500 prašoma kaina už šį atskirą 4 kambarių vienaaugštį (bungalow). Privatus įvažiavimas ir garažas. Gražus kiemas. Vandeniu-alyva šildomas.
GRENADIER POND, 6 kambarių, atskiras, mūrinis (bungalow) namas. Privatus įvažiavimas, gražus kiemas, moderni virtuvė, įrengtas rūsys. Viena skola. Prašoma kaina — $29.900. Tuojau galima užimti.
BLOOR — JANE, $10.000 įmokėkėti, 7 dideli kambariai, atskiras mūrinis 2-jų augštų namas su privačiu įvažiavimu ir garažu. Arti požeminio ir krautuvių. Viena skola.
BATHURST — LAWRENCE, 8 butų pastatas su balkonais geram nuomojimo rajone. Metinės pajamos — $16.300. Garažas ir elektriniai įrengimai. Viena skola su didesniu įmokėjimu. Arti krautuvių ir susisiekimo.
BLOOR — CLENDENAN, $7.500 įmokėti, 6 kambarių mūrinis namas. Garažas ir įvažiavimas. Įrengtas rūsys. Labai švariai sutvarkytas namas, kilimai, moderni virtuvė. Tuojau galima užimti.
ROYAL YORK — NORSEMAN, 6 kambariai — 3 miegamieji. Atskiras mūrinis (bungalow) namas su privačiu įvažiavimu. Pilnai įrengtas rūsys su patogumais Viena skola 8%.
HIGH PARK, $10.000 įmokėti, atskiras mūrinis 3-jų butų namas su garažu ir privačiu įvažiavimu. 4 kambariai su vonia pirmam augšte. Viena skola. Vandeniu-alyva šildomas. Arti parko ir susisiekimo.
BLOOR — WILLARD, $11.000 įmokėti, atskiras mūrinis 7 kambarių namas. 2 garažai ir įvažiavimas. 2 modernias virtuvės, 2 prausyklos, dideli kambariai. Pilnai įrengtas rūsys.

Reikalingi namai pardavimui.

B. SAKALAS

Darbo telef. RO. 2-8255 Namų telef. 766-8479

P.S. Jeigu kartais nerastumėte šiame skelbime sau tinkamo namo ar biznio, tuojau skambinkite mums pasiteiraudami ką mes turime naujo, nes mes gauname kas dieną naujų nuosavybių.

PRISIKĖLIMO PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 COLLEGE ST., TORONTO 4, TEL. 532-3400

KASOS VALANDOS:
Pirm. 10 - 1.30 ir 4.30 - 7
Antr. 10 - 1.30
Treč. uždaryta
Ketv. 10 - 1.30 ir 4.30 - 7
Penkt. 10 - 1.30 ir 4.30 - 8
Šešt. 9 - 12
Sekm. 9.30 - 1

MOKA:
už term. indėlius 3 metams 8%
už term. indėlius 2 metams 7½%
už term. indėlius 1 metams 6¾%
už depozitus-čekių s-tas 5½%
už šėrus numatoma 6%

IMA:
už asmenines paskolas 9%
už nekiln. turto paskolas 8½%

Nemokamas visų narių gyvybės draudimas pagal santaupų dydį iki $2000 ir asmeninių paskolų — iki $5000. Pilna čekių sistema padeda atlikti finansines operacijas. Parduodame American Express kelionių čekius ir pinigines perlaidas.
MŪSŲ TIKSLAS — NE PELNAS, BET SĄŽININGAS PATARNAVIMAS LIETUVIAMS.

PROGRESS

REAL ESTATE LTD.

REALTOR

1072 Bloor Str. W. Tel. 534-9286

NEW TORONTO—27TH ST., tik $4.000 įmokėti už gražų vienaaugštį (bungalow); 6 kambariai — trys miegamieji. Naujai atremontuotas ir išdekoruotas. Naujas šildymas alyva. Privatus įvažiavimas, garažas; sklypas 50 x 212; prašo tik $26.500.
RONCESVALLES — DUNDAS, žuvų ir delikatesų prekyba. Vienintelė šios rūšies krautuvė visame rajone. Nepaprastai pelningas verslas. Geri įrengimai. Savininkas pageidauja lietuvio pirkėjo. Prašoma kaina $5.500.
BLOOR — INDIAN RD., testamentinis pardavimas. Trys atskiri butai per tris augštus. Namas gerame stovyje. Idealus nuomojimui, arti susisiekimo ir krautuvių. Įmokėti apie $15.000; viena atvira skola išmokėjimui.
HIGH PARK AVE. — ANNETTE, atskiras, gražių plytų, 8 kambariai per du augštus, 2 modernios virtuvės, privatus įvažiavimas. Įmokėti apie $15.000. Atvira skola iš 8% išmokėjimui.
RONCESVALLES — MARMADUKE, arti krautuvių ir susisiekimo, 10 kambarių, mūrinis, atskiras. 5 kambariai pirmame augšte, dvi prausyklos, dvigubas garažas. Įmokėti apie $15.000; namas be skolų.

S. JOKUBAITIS

REIKALINGI NAMAI PARDAVIMUI.
Tel. 534-9286 — namų: 537-2869

AL. GARBENS

REAL ESTATE

Kanados, Ontario ir Toronto Real Estate Boards narys.

1611 Bloor St. W. Toronto, Ont.

Telefonai: LE. 6-2738, LE. 6-2664

Vakarais — HU. 9-1543

Reikalingas patyręs, lietuviškai kalbantis

Real Estate agentas,

vyras ar moteris, nevyresnis kaip 45 metų amžiaus, turįs provincinį leidimą ir automobilį, sąžiningas, gero vardo. Smulkesnių informacijų teirautis pas brokerį

A. GARBENĮ.

Extra Realty Ltd.

(NAUJAS ADRESAS)

758 DOVERCOURT RD., TORONTO 4. TEL. LE 1-1161

RUNNYMEDE — ANNETTE, $6,000.00 įmokėti; mūrinis, atskiras, 9 didelių kambarių namas, 3 mod. virtuvės, garažas, geros pajamos; kaina $32,000.
AVENUE RD. — EGLINTON, $12,000.00 įmokėti, mūrinis, atskiras, 4 butų pastatas, butas po 5 kambarius, 4 rūsiai ir skalbyklos, 4 mūro garažai, prie geriausio susisiekimo ir prekybos centrų. Prašoma kaina $78,000.00.
BATHURST — LAWRENCE, $24,000.00 įmokėti, mūrinis, atskiras, su balkonais, 6 butų moderniausias pastatas, už 6 kambarių butą nuoma $230.00 ir už 5 kambarių — $180.00 į mėnesį; 6 mūriniai garažai, privatus įvažiavimas — priekis 75 pėdos pločio.
ST. CLAIR — BATHURST, $15,000.00 įmokėti, mūrinis, atskiras, geltonų plytų, priekis tikrų akmenų, visi butai po 5 kambarius, privatus įvažiavimas. 9 metu senumo. Prašoma $95.900.00.
BLOOR — DOVERCOURT RD., $8,000 įmokėti, mūrinis, 8 kambarių per 3 augštus, 2 garažai, prie pat požeminio susisiekimo, geras pajamų namas.

Geri pirkiniai. Skubiai teiraukitės.

J. KUDABA

Toronto Real Estate Boards narys.

LE 1-1161, namų 783-2105

Ateitininkų žinios

Vasario 20, penktadienį, 7.30 v., jaunimui kalbės garsus kalbėtojas Jean Vanier tema "Hooked by a vision". Vieta — Holy Name par. salė (Danforth ir Gough gt.). Vyr. moksleiviai ir studentai neturėtų praleisti progos ten dalyvauti.

Vasario 22, sekmadienį, 2 v., įvyks jaun. būrelių susirinkimai. Mergaitės renkasi L. V. Namuose, berniukai — Prisikėlimo par. patalpose. Baigsis 3.30 v. Tėvai prašomi laukti parapijos raštinėje.

Vyr. moksleiviai, kurie šį pavasarį rengiasi duoti įžodį, prašomi susirinkti šį šeštadienį, vasario 21 d., 3 v., ateitininkų kambaryje.

Studentų susirinkimas įvyks vasario 22, sekmadienį, 6 v., ateitininkų kambaryje. Tema — "Tautiškumo principo samprata".

Prasideda studentų rengimasis įžodžiui. Pradedant vasario 28 d., kiekvieną šeštadienį, 3 v., ateitininkų kambaryje bus studentams paskaitos. Vasario 28 d. — ateitininkų istorija, principai ir jų suderinimas, kovo 7 d. — De Chardin ir kristocentrinis žmogus, kovo 14 — Vatikano santaryba ir ateitininkų pasaulėžiūra (2 atskiros temos), kovo 21 — ateitininkijos misija, įžodžio reikšmė. Iki vasario 28 d. — pirmo susirinkimo visi studentai prašomi susipažinti su knygom: "Ateitininkų vadovu" ir "Ateitininkų ideologija".

Skautų veikla

• Vasario 12 d. "Šatrijos" ir "Rambyno" tuntų vadovų posėdyje aptarti kovo 1 d. Prisikėlimo salėse rengiamos Kaziuko mugės reikalai. Atidarymas — po 10 v. Mišių, kuriose skautai-tės dalyvauja organizuotai. Draugininkai iki vasario 21 d. praneša ps. P. Reginai, kiek kuriai draugovei reikės riestainių (baronkų). Tėvų komitetas mugės metu rūpinsis svečių vaišinimu lietuviškais patiekalais. Skautams-tėms bus verdamos dešrelės. Tuntų vadovybė ir tėvų komitetas jau iš anksto kviečia visus į tradicinę Kaziuko mugę.

• LSS korespondencinis suvažiavimas pasibaigė. Jis subūrė vadovusves, kurie pasisakė įvairiais klausimais ir išrinko naują vadovybę trejiem metam. Seserijos vyr. skautininke išrinkta s. L. Milukienė, pavaduotoja s. S. Subatienė; brolijos vyr. skautininku — v. s. Molis, pavaduotoju s. Č. Kiliulis; ASS pirmininku s. fil. L. Grinius, pavaduotoja s. fil. S. Gedgaudienė. Kanados rajono vadu išrinktas s. K. Batūra. Į LSS garbės teismą išrinkti v. s. Br. Kviklys, v. s. S. Kairys ir v. s. Č. Senkevičius. (Išrinktieji į LSS tarybą jau buvo "TŽ" skelbti). Vasario 15 d. Čikagoje įvyko vyriausių skautininkų pareigų perdavimo sueiga. Sėkmės naujiems pareigūnams lietuviškos skautybės kelyje!

• Kanadiečių skautų organizuojama obuolių diena įvyks balandžio 25 d.

• Lietuvos nepriklausomybės atstatymo 52-jų metinių šventės programoje dalyvavo "Šatrijos" ir "Rambyno" tuntų liaudies instrumentalistų grupė, vadovaujama v. s. S. Kairio. **Č. S.**

MargisDrugStore

JOHN V. MARGIS, Phm.B.

408 Roncesvalles Ave. Tel. LE. 5-1944

Jeigu jums reikia vaistų pagal receptus ar kitų kasdieninio reikalingumo daiktų, paskambinkite, parašykite ar patys asmeniškai užeikite į MARGIS DRUG STORE. Jei jūs turite bet kokią problemą, paskambinkite mums, mes pasiryžę jums padėti geriausiai.

MES TURIME DAUGYBĘ EUROPIETIŠKŲ MIŠINIŲ, KAIP TREJOS DEVYNERIOS, RAMUNĖLĖS, ZUBRAŽOLĖ, "C" TERMOMETRAI IR KT.

GREITAS MOTORIZUOTAS PRISTATYMAS NEMOKAMAI VISĄ DIENĄ. NESIVARŽYKITE PASKAMBINTI

TEL. LE. 5-1944

RYAN & ODETTE

LAIDOTUVIŲ NAMAI

Telefonas LE 2-5965

1498 DUNDAS ST. WEST, TORONTO, ONTARIO

• MODERNIAI ĮRENGTI • VĖSINIMO SISTEMA •
• RŪPESTINGAS PATARNAVIMAS • PATOGI VIETA •

Lawrence G. Odette
Morley D. Hogle
Directors

H. KEITH LIMITED REALTOR

SWANSEA RAJONE NAUJI NAMAI

Atidaryta kiekvieną savaitgalį nuo 2 – 5 v. p. p.

GERAI PASTATYTI, 8-NIŲ DIDELIŲ KAMBARIŲ 2 AUGŠTŲ NAMAI SU VIENU IR PUSE GARAŽO, 3 PRAUSYKLOM IR DAUGYBE KITŲ PRIEDŲ. VAŽIUOTI SOUTH KINGSWAY IR PASUKTI Į WORTHINGTON CR. IR ŽIŪRĖKITE KEITH IŠKABU

Al. Kupitis, tel. 239-3581

F. SENKUS REAL ESTATE

1997 Dundas St. W. . Tel. 533-4414

KANADOS ĮVYKIAI

(Atkelta iš 1 psl.)

darbininkams. Unijų vadai, kurių didžioji pusė įsakymus gauna iš tarptautinių unijų centrų JAV, konferencijos dalyvių įsipareigojimus pavadino farsu. Jie ir toliau žada kovoti už savo narių gerovę. Infliacija didžiųjų unijų nariams nesudaro jokio pavojaus, nes jų atlyginimų didinimas gerokai prašoka infliacijos mažinamą dolerio vertę. Kenčia apie 80% dirbančių kanadiečių, kurių interesų negina jokios unijos.

Radijo ir televizijos komitetas pasiūlė padidinti kanadiškas televizijos programas iki 60% ir jas transliuoti vakarais, kai televizijos stotys susilaukia daugiausia žiūrovų. Lig šiol buvo laikomasi taisyklės, jog 40% vakarinių programų turi būti kanadiškos, o kitu laiku 45% programos gali būti importuojama iš užsienio. Kritikai "patriotinį" komiteto reikalavimą laiko nerealiu ir pranašauja, kad pasienio srityse niekas nežiūrės kanadiškų stočių, pasirinkdami amerikietiškąsias, kur programa yra augštesnio lygio. Lig šiol britų ir prancūzų filmai buvo užskaitomi kanadiškos programos dalimi. Dabar jie bus laikomi užsienietiškais. Radijo stotims siūloma duoti 30% kanadiškos programos, nors Kanadoje trūksta populiaresnių dainininkų, o didžioji plokštelių įrašų dalis daroma JAV.

SPORTAS

SPORTAS LIETUVOJE

Sov. Sąjungos augščiausios klasės krepšinio pirmenybėse Kauno Žalgirio vyrai nugalėjo Tbilisio Dinamo 91:95 ir Leningrado Spartaką 69:60. Dabar žalgiriečiai yra II vietoje su 13 laimėjimų iš 16 rungtynių. I vietoje esanti CASK komanda turi 14 laimėjimų.

Vilniaus Kibirkštis, žaidžianti augščiausioje Sov. Sąjungos moterų krepšinio lygoje, laimėjo dvejas paskutines rungtynes: prieš Sverdlovsko Uralmašą 64:57 ir Maskvos Dinamo 59:58. Kibirkštis su 4 laimėjimais yra IV vietoje. Toje pačioje grupėje žaidžianti Kauno Politechnikos moterų komanda pralaimėjo Sverdlovsko Uralmašui 54:60. Su vienu laimėjimu Politechnika yra X vietoje.

Gintarė Dirsytė Vilniuje įvykusiose plaukymo rungtynėse 50 m. krūtine nuplaukė per 36,9 sek. Tai naujas 13-14 m. amžiaus mergaičių Lietuvos rekordas. Senasis buvo — 37,0 sek. ir priklausė V. Burkauskaitei.

SPORTAS VISUR

Europos moterų greitojo čiuožimo pirmenybės pirmą kartą įvyko Olandijoje. Laimėjo rusė N. Statkevič, II ir III vietoje liko olandės S. Kaizer ir A. Senit.

Betsy Clifford, 16-kametė kanadietė iš Otavos tapo slidininkų pasaulio meistere. Italijos mieste Val Gardena didžiajame slalome ji laimėjo I vietą. Tai IV kanadietė, iškilusi į geriausias pasaulio slidininkes.

VYČIO ŽINIOS

Mergaitės (18 m.) draugiškose rungtynėse pralaimėjo Royal York mokyklos krepšininkėms 23:32. Žaidė: Žukauskaitė, Nacevičiūtė 12, Zubrickaitė 2, Underytė 7, Vaišvilaitė 2.

G. Kerniūtė dalyvavo Ontario plaukymo pirmenybėse su geriausiais Kanados plaukikais; 200 m. plaukime nugara užplaukime buvo antra, tačiau baigmėje liko ketvirta.

Stalo tenisas. Vyčio komanda dalyvauja augščiausios grupės pirmenybėse ir 10-ties komandų grupėje užima V vietą. Komandai daugiausia laimėjimų iškovojo E. Vaičekauskas ir V. Nešukaitytė. Pastaroji gali didžiuotis vienose rungtynėse nugalėjusi III geriausią Ontario žaidėją Ivakich. Kovo 20-22 d. Vyčio stalo tenisininkai vyksta į Detroitą, kur dalyvaus JAV lietuvių atvirose stalo teniso pirmenybėse. Keturi Nešukaičiai ir E. Vaičekauskas sėkmingai dalyvavo Aušros atvirose stalo teniso pirmenybėse.

Nariai turintieji klubo laimėtas taures, prašomi pranešti klubo valdybai, atsiųsti nuotraukas ir pan. Norime sutvarkyti klubo istoriją. Taip pat nariai, aktyviai dalyvaujantieji klubo sportinėje veikloje, prašomi užsimokėti nario mokestį.

Mūsų nariams P. Jankauskui ir H. Lapui nuoširdžiai dėkojame. **A. S.**

AUŠROS ŽINIOS

Emilijus Vaičekauskas — stalo teniso meisteris. Vasario 14 d. Prisikėlimo par. salėje Aušra surengė Kanados lietuvių atvirą stalo teniso turnyrą A, B, C ir jaunių klasėms. Dalyvavo 18 žaidėjų. Varžybas tvarkė Jonas Nešukaitis, talkinamas J. Klevino. Dėmesio centre buvo A klasės rungtynės. Pirmoje pusėje susitiko J. Nešukaitis ir E. Vaičekauskas. Per du setus Nešukaitis prisegė Vaičekauskui minusą. Antroje pusėje V. Nešukaitytė nugalėjo Almį Kuolą, J. Kleviną. Jos tėvas iš trijų setų labai lygioje kovoje nugalėjo dukrą Violetą. Antrąjį minusą V. Nešukaitytei pridėjo Vaičekauskas. Baigmėse be pralaimėjimo susitiko J. Nešukaitis ir E. Vaičekauskas. Pastarasis parodė nepaprastą kovingumą ir tik kieta gynyba parklupdė trim setais J. Nešukaitį. Dėl antrojo minuso Vaičekauskas daug vargo neturėjo. Nešukaitis prarado kovingumą, pradėjo skubėti ir dviem setais atidavė Vaičekauskui laimėjimą. Į B klasės baigmę pateko O. Rautinš ir A. Kuolas. Permainingoje kovoje rungtynes laimėjo A. Kuolas 21:19. Trečioji vieta atiteko J. Klevinui ir IV — F. Nešukaitytei. C klasės I v. laimėjo L. Klevinas, II — Aloyzas Kuolas, III — P. Plučas. Jaunių grupėje I v. laimėjo P. Klevinas, II — F. Nešukaitytė, III — J. Plučas. Rungtynės buvo gerai organizuotos; žaista ant 4 stalų, užtruko apie 5 valandas.

KOVO ŽINIOS

Mergaitės (iki 16 m.) nugalėjo pajėgią Dalewood krepšinio komandą 13:12. Žaidė: V. Stukaitė 6, L. Solovaitė 3, V. Rickutė 2, S. Zubaitė 2, O. Elvikytė, L. Deksnytė, S. Čerškutė, D. Grajauskaitė, A. Lukošiūtė.

Berniukai A nugalėjo CYO lygoje Blessed Sacrament parapijos krepšinio komandą 27:16. Tai stiprus vienetas, nugalėjęs St. Antonio komandą. AV parapijai yra daug vilčių patekti į baigminius žaidimus. Dabar mūsiškiai stovi III vietoj. Prieš Blessed Sacrament komandą žaidė: Kęst. Kalvaitis 8, J. Elvikis 7, Kęst. Šeštokas 5, Todorowich 5, Gedrimas 2, Šnuolis.

Jauniai C draugiškas krepšinio rungtynes žaidė su Christ of King mokyklos komanda ir laimėjo 17:16. Rezultatai būtų buvę geresni, jei mūsų klubo narys A. Grajauskas būtų žaidęs mūsų pusėje. Kadangi jis priklauso tos mokyklos komandai, šį kartą teko žaisti prieš savuosius. Žaidė: Šeštokas 7, Čerškus 6, Navickas 2, Banevičius 2, E. Zubas, B. Zubas, Trumpickas, M. Stungevičius, E. Stungevičius, P. Gutauskas, V. Gedrimas.

Sekančios jaunių A įdomios krepšinio rungtynės bus vasario 22 d., 3 v., su St. John's parapijos komanda Regina Mundi salėje, netoli sanatorijos. **Z. R.**

CHOLKAN

R. CHOLKAN & CO. LIMITED

REALTOR

527 BLOOR ST. W.

532-4404

MOTELIS, 20 vienetų, modernus, 6 kambarių gyvenamas namas, apie $35.000 įmokėti; gali imti "įkeitimą" Toronte kaip dalį įmokėjimo; vandeniu apšildomas, taip pat vėsinamas, nebloga apyvarta.
$5000 ĮMOKĖTI, 6 kambarių vienaaugštis, garažas su privačiu įvažiavimu, 10 metų skola, Rathburn-Kipling rajone, netoli tiesioginės požeminio traukinio linijos.
JANE — BLOOR KETURBUTIS, apie $7.000 metinių pajamų, garažai su privačiu įvažiavimu, didelis sklypas, apie $20.000 įmokėti, 7½% išsimokėjimas.
YONGE — EGLINTON 6 BUTAI, 3-jų ir 2-jų miegamųjų, apie $13.500 metinių pajamų, garažai su privačiu įvažiavimu, viena atvira skola, tik keliolikos metų senumo.
RUNNYMEDE — BLOOR, apie $8.000 įmokėti, atskiras 7 kambarių namas, viena skola; garažas, prieinama kaina.
ROYAL YORK — KINGSWAY, dvibutis, modernus, užbaigtas rūsys, garažai su privačiu įvažiavimu.

PR. KERBERIS NAMŲ TEL. LE 5-1584

2232 BLOOR ST. W. DARBO TEL. 767-5454

LAKE SIMCOE — GEORGIAN BAY

apylinkėje įvairiais nejudomo turto pirkimo ir pardavimo reikalais prašoma skambinti

JUOZUI GRYBUI TEL. 364-6625

Taupyk ir skolinkis

PIRMUTINIAME IR DIDŽIAUSIAME TORONTO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVE

PARAMA

MOKA	IMA
5½% už depozitus	8% už asm. paskolas
6% už šėrus (numatoma)	
7% už 1 m. term. dep.	8% už mortgičius
7¾% už 2 m. term. dep.	

Kapitalas virš trijų su puse milijonų dolerių

ASM. PASKOLAS duodame iki $5.000 ir MORTGIČIUS pagal valdžios nustatytą normą — 66% įkainoto turto. VISŲ NARIŲ GYVYBĖ apdrausta santaupų dydyje, bet nedaugiau $2.000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki $5.000.

KASOS VALANDOS: kasdien nuo 10 val. iki 3 val. p. p., išskyrus sekmadienius. Pirmadieni ir penktadieni vakarais nuo 4 val. 30 min. iki 8 val. 30 min. Šeštadieniais nuo 9 val. iki 1 val. p. p. (liepos ir rugpjūčio mėn. šeštadieniais uždaryta).
BUSTINĖ: Lietuvių Namai — 1129 Dundas Street West, Toronto 3, Ontario. • Telefonas LE 2-8723

A. J. MORKIS

REAL ESTATE & MORTAGE BROKER

PELNINGAS PINIGŲ INVESTAVIMAS

BLOOR — LANSDOWNE, $1.900 įmokėti, atskiras 6 kambarių, nauja krosnis, 7% mortgičius; prašoma $16.900 pilna kaina.

HAVELOCK — BLOOR atskiras 15 kambarių namas, nauja šildymo sistema, 6 virtuvės, 3 prausyklos, privatus įvažiavimas, 2 garažai; prašoma $49.000; pirmą kartą parduodamas.

ETOBICOKE, vienaaugštis (bungalow) plytinis, 7 kambarių, poilsio kambarys, privatus įvažiavimas; prašoma $30.300.

QUEBEC — HIGH PARK, atskiras, plytinis, 9 kambarių namas, 2 prausyklos, 2 virtuvės, platus įvažiavimas; 8% atvira skola.

RONCESVALLES — GRENADIER, $4.000 įmokėti, plytinis, 6 kambarių namas, 2 modernios virtuvės, alyva šildomas, 10 metų skola; prašoma $26.900.

1082 BLOOR St. W., Toronto 4,

Tel. LE 4-8459

Turime krautuvių, namų vasarviečių, viešbučių, motelių įvairiose vietose ir įvairia kaina. Prašome tik kreiptis pas mus. Taip pat parūpiname geresnėm sąlygom paskolų — mortgičių.

VYT. MORKIS, A. BLIUDŽIUS ALV. (MIELDAŽUKĖ) VISTOSKI

ESTŲ PAMINKLŲ BENDROVĖ

YONGE MEMORIALS LTD.

2019 YONGE ST., Toronto 7 (tarp Dávisville ir Eglinton)
Tel. 487-2147, vakarais 445-8955
Meistriškas darbas, puikūs lietuviški projektai

AUTOMOBILIŲ PLOVIMAS IR BLIZGINIMAS UŽ $1.25

UŽ 25 CT. GALITE PATYS JUOS NUSIPLAUTI

SIX POINT CAR WASH LTD.

(Lietuvio savininko automatinis autovežimių plovimas)
83 SIX POINT RD. (į pietus nuo Bloor iš Islington gatvės)

BALIO MASKELIŪNO DRAUDOS ĮSTAIGA

Tel. 251-4864 Namų tel. 277-0814

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA — LUA NARYS

Ilgametė patirtis — įvairių draudos b-vių atstovybė

A. ČIŽIKAS **ALFA RADIO & TV**

PARDUODAM IR TAISOM TV IR RADIJO APARATUS • STATOM IR TAISOM ANTENAS • DIDELIS PASIRINKIMAS LIETUVIŠKŲ PLOKŠTELIŲ.

672 Lansdowne Ave., Tel. 531-6165 — Dirbtuvė

NAUJAS SKYRIUS: 295 Roncesvalles Ave., Tel. 536-1373

Atidaryta: Kasdien 9—6 val. Ket. ir penkt. 9—9 val.

ĮVAIRŪS SIUNTINIAI IR DOVANOS Į

Lietuvą, Latviją, Estiją, Ukrainą ir S.S.S.R. PAPRASTU BEI ORO PAŠTU

DOVANOS BE MUITO:

Motociklai, automobiliai, automobiliams motorai, skalbiamosios mašinos, siuvamosios mašinos, televizijos ir radijo priimtuvai, šaldytuvai ir t.t.

Taip pat persiunčiame pinigus, už kuriuos gavėjas gali nusipirkti įvairių prekių ir maisto dolerinėje krautuvėje.

Norint pasiųsti automobilį, prašome pirma pasiteirauti, nes automobilių skaičius yra ribotas.

- Be to siunčiame Jūsų sudarytus ir apdraustus įvairius siuntinius iki 19¾ svarų gryno svorio.
- Turime pardavimui įvairių medžiagų ir kitų prekių.
- Gyveną ne Toronte, prašomi savo sudarytus siuntinius bei užsakymus siųsti mums paštu ar ekspresu. Apmokėsite gavę mūsų pranešimą.
- Sąžiningai ir greitai patarnaujame.

Prieš pradedant ruošti siuntinį prašome rasti laiko ir pasiteirauti kiek ko galima viename siuntinyje siųsti, nes nuo 1969 m. spalio mėn. daiktų ir ypač medžiagų kiekiai yra sumažinti. Be to, jei turima neaiškumų, prašome klausti, telefonuoti bei rašyti — mielai paaiškinsime ir duosime patarimą.

- Mūsų įstaiga labai daug kam patarnavo ir pasiruošusi patarnauti ateityje.

DARBO VALANDOS:
pirmatieniais — penktadieniais nuo 9 val. ryto iki 7 val. vakaro;
šeštadieniais — nuo 9 val. ryto iki 5 val. p. p.

LIETUVIŲ ĮSTAIGA
BALTIC EXPORTING CO.
480 RONCESVALLES AVE. TORONTO 3, ONT.
Telefonas LE 1-3098
Savininkai A. ir S. KALŪZA

LIETUVIAI STALIAI
maloniai kviečia
aplankyti jų dirbtuvę ir susipažinti su gaminių kokybe ir kainomis
2160 DUNDAS Street West • Tel. LE 2-2289
ARO CUSTOM WOOD PRODUCTS CO.
K. Striaupis Res. tel. LE 6-5363

A & B TAILORS
Sav. A. B. BERESNEVIČIUS
343 Roncesvalles Ave., Toronto 3
Tel. 531-1432
VYRIŠKŲ IR JAUNIMO MODERNIŲ DRABUŽIŲ KRAUTUVĖ

UŽSAKYKITE TIK PER
DOMESTIC FUEL OIL CO. LTD.
NAMAMS ŠILDYTI ALYVĄ
C. (Chuck) ROE Sales Manager — tel. įstg. 255-3900, namų 741-9065
Atst. St. Prakapas tel. 767-9088
Nemokamas krosnių išvalymas.
Greitas, sąžiningas patarnavimas dieną ir naktį.

Vienintelė lietuviška Toronte PARKDALE GULF SERVICE CENTRE benzino stotis 1181 Queen St. W. Tel. 535-9468
Benzinas, alyvos keitimas, tepimas, padangos, baterijos ir t.t. Automobilių vilkikas (towing). Autovežimių taisymas, elektrinis (Alen Scop) patikrinimas. Po darbo valandų skambinti tel. RO 6-8503.
Kiekvieno mėnesio pirmą savaitę (kovo 1—8) atidaryta visą parą — 24 valandas.
Gulf

Firchuk Textiles Ltd. Siuntiniai į Europą
Pagrindinė įstaiga: 670 Queen St. W., Toronto 3, Ont. Tel. EM 4-5036.
Hamiltone skyrius: 293 Ottawa St. N., Hamilton, Ont. Tel. 549-2005

Čia gausite tekstilės gaminius pigiausiomis kainomis; didelis pasirinkimas skarelių, megztinių ir kitų dalykų, kuriuos gavę giminės ir draugai Europoje tikrai džiaugsis.

P. T. SERVICE CENTRE (Buvo — A. P. Garage)
5320 DUNDAS ST. W., ISLINGTON (priešais Canadian Tire)
Kviečiame visus klientus aplankyti mūsų naują garažą ir gazolino stotį. Gazolinas, tepalai, padangos, baterijos ir visi automobilių remontai. Darbas atliekamas kuo sąžiningiausiai. Garantuotai naujos dalys, geras patarnavimas, nuosavas vilkikas ir t. t.
Savininkai: Antanas Paškevičius ir Juozas Tamošiūnas, oficialiai pripažinti mechanikai
Telefonas 239-6601. DARBO VALANDOS — nuo 7 v.r. iki 8 v.v.

Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas, mechaniniai darbai ir automatinės transmisijos
DUNDAS AUTO BODY
MAX KANE AUTO BODY
Darbas sąžiningas ir garantuotas
Lietuvius aptarnauja Jonas Jurėnas
430 BATHURST ST.
Tel. WA 1-3225 arba WA 4-1001

BALTIC MOVERS
VISŲ RŪŠIŲ PERVEŽIMAS
BALDAI IR KT.
Vežamas turtas pilnai apdraustas
Skambinti tel. LE 4-1403
30 Dewson St., Toronto, Ont.

SKAITYTOJAI PASISAKO

KANADOS LIETUVIŲ FONDAS GERAME KELYJE?

Pr. Alšėnas, įstodamas į Kanados Lietuvių Fondą, parašė "NL" straipsnį "Kanados Lietuvių Fondas geram kely" 29. X. 69, kuriame kritikavo kitų Fondo narių nuomones, pasirodžiusias "TŽ" ir kartu gal perdaug šviesiom spalvom pavaizdavo KLF kelią. Pr. A. pagyrė Fondą už atliktus didelius darbus: statuto paruošimą ir įteisinimą, antspaudo padarymą, statuto išvertimą iš anglų ir lietuvių kalbą, kurio puikų vertimą atlikęs vienas iš pasišventusių tarybos narių... Argi Fondas tik tiek tepadarė? Faktinai tie "dideli darbai" ir nuopelnai nėra tokie dideli. Statutą paruošė ir įteisino advokatas Kelly už gerą atlyginimą. Jam sumokėta $447.82 ir paskiau dar pridėta $20. K. L. Bendruomenė už savo statuto paruošimą ir įteisinimą sumokėjo advokatui apie $200. Tiek Fondo, tiek Bendruomenės statutai yra panašūs ir vienodo dydžio. Kodėl tad Fondas sumokėjo pustrečio karto daugiau? Pradžioje Fondo statutui paruošti ir įteisinti pirmininkas buvo pakvietęs lietuvį advokatą, bet ta iniciatyva nebuvo sėkminga — per ištisus metus nieko nepadaryta. Fondo čerterį pasirašė tik trys asmenys (Bendruomenės čarterį pasirašė devyni asmenys).

Įvyko nesutarimas vadovybėje dėl antspaudo. Taryba nepritarė pagaminimui (net du kartu) guminio Fondo antspaudo. Oficialaus metalinio antspaudo, įspaudžiamo į popierių be dažų, ir dabar dar nėra.

Fondo statutas buvo išverstas į lietuvių kalbą 1966 m. ir išsiuntinėtas visiems nariams 1967. I. 30. Jo lietuvių kalba šlubavo. 1969 m. pavesta inž. L. Balsiui pataisyti kalbą, bet kadangi jis nėra kalbininkas, tai išsiuntinėjo pataisytus tekstus visiems tarybos nariams, kad kiekvienas pagal savo išmanymą dar pataisytų ir jam grąžintų. Atrodo, kad tas "puikus vertimo darbas" iki šiol tebėra neatliktas.

Antrame savo straipsnyje "NL" 21. I. 70 "Atsikeršijimo fiasko" Pr. Alšėnas rašė apie A. Rinkūno nusistatymą KLF atžvilgiu ir pažadėjo, jei reikės, ginti Fondą "bis zur Entscheidung". Čia tenka abejoti, ar būtų reikalingas koks nors Fondo gynimas, jeigu jo reikalai būtų teisingai, išmaningai tvarkomi ir spaudoje be jokių pasigyrimų, pagražinimų nušviečiami. Perdėtas ir pagražintas Fondo "gynimas" spaudoje gali sukelti asmeninius ginčus, kurie Fondui daugiau pakenks nei padės.

Tikriems lietuviams šio Fondo tikslas labai aiškus ir be jokių "politiškų" gudrybių: sudėtas kapitalas — laisvai Lietuvai, nuošimčiai — kultūrinei lietuvių veiklai Kanadoje. Fondo tvarkymas bei pelno skirstymas — jo narių reikalas. Toks yra KLF principas, pagal kurį ir įteisintas jo statutas. Visuotiniame narių susirinkime 1968 m. kovo 2 d. šis statutas priimtas 204 balsais prieš 4, 7 susilaikius.

K. L. B. krašto valdyba, pirmininkaujama A. Rinkūno, 1966 m. kovo 20 d. siūlė kitokį Fondui principą, būtent, KLF lieka automatiškai veikiantis Bendruomenės padalinys; KLB Šalpos Fondas išduotų nuo mokesčių atleidimo kvitus už sumas, skiriamas kultūriniams reikalams. Bet nei krašto valdyba, nei Šalpos Fondas negalėtų išduoti kvitų už nejudomo kapitalo sumas, t. y. už įnašus. Krašto valdyba įsitikinusi, kad ir atskiras KLF čarteris tokios teisės nesuteiks. Visdėlto KLF atskiru čerteriu tokią teisę gavo ir kvitus išdavinėja, tuo tarpu Šalpos Fondas ir dabar tos teisės neturi.

Nesutarimas ir ginčai dėl Fondo statuto 1966 m. persikėlė į spaudą ir tai labai atsiliepė į įnašų telkimą. Tais metais surinkta įnašų tik pusė numatytos sumos — vietoj $10.000 gauta tik $5000. "TŽ" 1967 m. 23 nr. buvo rašyta, kad nesutarimas tarp Bendruomenės ir K.L. Fondo įvyko ne tiek dėl principinių dalykų ir kompetencijos, kiek dėl vadovybių užsispyrimo. Manyta, kad padėtis pasikeis su vadovybių pasikeitimu. Bet ir naujoji KLB krašto valdyba laikosi senojo nusistatymo ir mano, kad reikia pakeisti Fondo statuto §18. Tačiau kaip dabar tą statutą keisi, kai jis 204 balsais prieš 4 priimtas.

Po visuotinio narių susirinkimo 1968 m. V. Ignaičiui pasitraukus, buvusi Fonde pusiausvyra lyg ir pairo, nes nebeliko opozicijos. Valdyboje kilo nauji nesutarimai dėl buhalterinių reikalų. Iždininkas atsisakė rinkti įnašus ir tas pareigas perdavė sekretoriui. Įnašams sumažėjus, Fondo taryba 1969 m. spalio 25 d. vėl pakvietė iždininką rinkti įnašus. Tada sekretorius atsisakė iš pareigų. Niekam nesutikus sekretoriaus pareigų perimti, taryba prašė tą patį sekretorių pasilikti. Jis sutiko pasilikti tik iki narių susirinkimo 13. XII. 69. Tarybos sekretorius gyvena Windsore ir negali atvykti į kiekvieną posėdį. Kiti tarybos nariai, nors gyvena Toronte, jokių pareigų neprisiima.

Po N. Metų į Fondo veiklą labiau įsijungė tarybos pirm. inž. V. Balsys, kuris neturi asmeninių ambicijų. Jis trokšta pastatyti Fondo reikalus į tinkamas vėžes.

Pr. Alšėno minėtas B. M. Kelly nėra joks Fondo teisinis patarėjas. Jis paruošė statutą, išrūpino čarterį. Jam sumokėta ir reikalas su juo baigtas. Fondo angažuotas tėra auditorius Russell Klymas (pagal Fondo tarybos nutarimą).

Iš šio atviro aprašymo matome, kad KLF kelias nėra toks lygus ir geras, kaip Pr. A. pavaizdavo. Šiam Fondui visą laiką trūko drąsos išeiti platesniu mastu į visuomenę ir pasakyti ko Fondas laukia iš jos ir ką pasirengęs jai duoti. Jam trūksta to, ką anglai vadina "public relations".

Inž. P. Lelis

KREPŠINIS IR PRIEKAIŠTAI

Š. m. "TŽ" 6 nr. įdėta korespondencija iš Londono, Ont., kurioje dėl Kanados apygardos krepšinio pirmenybių atidėjimo daromas priekaištas P. P. S. Klubui "Aušra". Iš tikrųjų buvo šitaip. Sausio 8 ar 9 d. gavau laišką iš p. Daniliūno, kuriame rašo, kad sp. klubas "Tauras" rengia šiemet Kanados apyg. krepšinio pirmenybes sausio 24 d. Londone, Ont.; prašo iki sausio 15 d. pranešti kiek ir kokių komandų dalyvaus iš "Aušros". Kaip daugelis žino, "Aušros" kelios komandos dalyvauja Toronto miesto įvairiose lygose — "Bathurst College", "CYO" ir kitur. Be to, daugumas krepšininkų krepšinį žaidžia mokyklose ir dalyvauja jų rengiamuose turnyruose, kurių šiemet yra nemažai. Tvarkaraštis yra sudaromas visam žiemos sezonui, ir jis paprastai nekeičiamas. Kadangi laiko buvo labai mažai — vos kelios dienos iki užsiregistravimo pirmenybėms Londone, tuoj sušaukiau komandų vadovus ir tarėmės ką daryti. Paskui dar susitikau su "Vyčio" klubo atstovais — A. Supronu ir M. Duliūnu. Visi priėjom bendros išvados, kad sausio 24 d. yra mums nepriimtina (perdaug rungtynių su Kanados klubais tą savaitgalį ir pertrumpas laikas, kad galima būtų ką nors pakeisti). Tuoj pat telefonu paskambinau p. Daniliūnui ir paaiškinau apie padėtį bei negalėjimą dalyvauti. Kartu pranešiau (prašomas A. Suprono, "Vyčio" klubo pirmininko), kad ir "Vytis" dalyvauti negali. Taip pat prašiau p. Daniliūną iš anksto (mažiausiai 1 mėn.) mums pranešti apie ateity numatomas ruošti Kanados lietuvių krepšinio pirmenybes.

Rašant sporto reikalais, reikia pirma dalyką iš pagrindų ištirti, o ne stengtis kaltę suversti kitiems. Tada bus gražiau ir sportiškiau.

E. Šlekys,
P.P.S.K. "Aušra" pirmininkas

ČIKAGOS VAIZDAI IR VARGAI

EDVARDAS ŠULAITIS

LIETUVIŲ JAUNIMO auklėjimas, nors ir kiek pavėluotai, susilaukia vis daugiau dėmesio mūsų visuomenės eilėse. Ir patys mokytojai pradeda lietuviškojo švietimo klausimus plačiau diskutuoti. Tai labai pastebima pas Čikagos mokytojus, kurie 4 mėnesių laikotarpyje jau suruošė antrą paskaitą, nagrinėjančią mūsų prieauglio lietuviškąjį švietimą. Čikagos lietuvių mokytojų sąjunga vasario 8 d. Jaunimo Centre buvo surengusi mokyt. Juozo Kreivėno pranešimą tema "Kad jaunieji lietuviškai kalbėtų". Čia paskaitininkas, kuris jau 25 metai dėsto išeivijos mokyklose ir turi didelį patyrimą, plačiai pažvelgė į mūsų jaunimo padėtį Amerikos kontinente. Jo nuomone, esama padėtis nieko gero nežada ir vaikai pamažu slysta iš lietuvių visuomenės, nes jų lietuvių kalba darosi tik "virtuvinio" pobūdžio, o tautinė sąmonė gęsta. Jis pabrėžė, jog net ir lietuviškose parapijose, kur lietuviškumui skiriama daug dėmesio, vaikų švietimas yra paliktas visiškoje amerikonizmo įtakoje. Kalbėtojas priminė, jog blogai daro tie, kurie lietuvių šeštadieninėse mokyklose sutrumpino ar nori sutrumpinti mokslo metų skaičių, geisdami kuo greičiau išduoti vaikams atestatus, nežiūrint, kad jų lietuviškų dalykų žinojimas yra labai menkas. Jieškodamas išeities iš nepalankios situacijos lietuviškojo švietimo kelyje, paskaitininkas siūlė reformuoti lietuvių mokyklų programas, naudoti naujus mokymo metodus, išplėsti lietuviškų dainų, muzikos, tautinių šokių mokymą, naudoti Lietuvą vaizduojančius filmus, skaidres ir pan. Ši paskaita skaityta Čikagos liet. mokytojų draugijos susirinkimo rėmuose. Susirinkimą atidarė naujoji pirmininkė S. Petersonienė, o jam vadovavo mokyt. Pranas Torūta iš Grand Rapids, Mich.

• • •

LIETUVIŲ KALBOS dėstymas dabar labai plačiai diskutuojamas ir ryšium su lietuvių kalbos kurso įtraukimu į Čikagos universiteto (University of Chicago) programą. Jau sutarta, kad tai bus padaryta nuo 1970 m. rudens. Lietuvių Fondas pasižadėjo šį projektą paremti $5000. Tai, žinoma, svarbus dalykas, nors nežinia, kiek lietuvių tuo pasinaudos. Greičiau čia bus tik daugiau propagandinis laimėjimas — viename iš didžiųjų universitetų lietuvių kalba bus įtraukta programon. Reikia pažymėti, jog lietuvių kalba be jokių didelių prašymų bei paramų jau kuris laikas yra dėstoma kitame Čikagos Northwestern universitete. Čia, nors ir gana kuklios apimties, lietuvių kalbos kursą dėsto amerikietis kalbininkas Gordon B. Ford, tačiau juo lietuviai visai nesidomi. Šiuo metu kurso klauso tik viena studentė, tačiau ir ta pati nelietuvių kilmės. Galimas daiktas, Čikagos universitete padėtis nebus tokia tragiška, tačiau faktas lieka faktu — pinigų lietuviškų studijų įsteigimui yra lengviau surasti, negu studentų.

• • •

LIETUVIAI FILATELISTAI, kurie yra susibūrę į draugiją "Lietuva", jau pradėjo paruošiamuosius darbus jubilėjinei pašto ženklų parodai spalio 23—25 d. Balzeko liet. kultūros muzėjuje. Lietuvių saleziečių spaustuvėje Romoje jau paruošti parodiniai vokai, ant kurių yra Lietuvos steigiamojo seimo 50 sk. pašto ženklas, atspausdintas originalinėmis spalvomis, o žemiau pašto ženklo — meniška jubilėjinė vinjetė. Vyriausiu parodos tvarkytoju yra Benediktas Jurėnas (4720 S. Hamlin Ave, Chicago, Ill. 60632). Jis galėtų duoti informacijų ir kitų vietovių lietuviams filatelistams, kurie norėtų šioje parodoje dalyvauti.

Čikagos lietuviai filatelistai, nors skaičiumi ir nelabai gausūs, yra veiklūs. Jie net įstengia leisti mėnesinį, platų apimtimi biuletenį, kuris savo vertinga medžiaga išsiskiria iš mūsų išeivijos leidinių tarpo. Neseniai pasirodė šio biuletenio 1970 m. sausio mėn. numeris, kuriame rašo J. Žygas, J. Kreivėnas, J. Grigaliūnas, A. Bernotas ir kt.

• • •

TRUMPAI IŠ ČIKAGOS. Alvudo vaikų teatras vasario 8 d. Jaunimo Centre pakartojo pernai pastatytą A. Kairio pasaką vaikams "Du broliukai". — Čikagos liet. futbolo klubas "Lituanika" turėjo narių susirinkimą ir išrinko naują valdybą. Šiuo metu klube yra apie 200 narių. Klubas turi dvi vyrų komandas, jaunių, jaunučių ir mažųjų vienuolikes, kurios dalyvauja vietinėse pirmenybėse. Pirmoji komanda praėjusių metų eigoje sužaidė net 38 rungtynes. Šis klubas šiemet minės 20 metų gyvavimo sukaktį. — Miesto burmistras Richard J. Daley sausio 28 d. paskelbė raštą Lietuvos nepriklausomybės šventės proga ir leido vasario 16 d. prie miesto salės iškelti Lietuvos trispalvę. — Čikagos lietuviai vasario 7 d. surengė nemaža Užgavėnių vakarų. Bene didžiausią iš jų surengė Mažosios Lietuvos Draugija Dariaus-Girėno salėje.

SAVAITRASTIS "TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI" SIUNČIAMAS SUSIPAŽINTI NEMOKAMAI TIEMS, KURIE ATSIUNČIA SAVO ADRESĄ.

PUIKIAUSIŲ MĖSOS GAMINIŲ IR SKANĖSTŲ PIRKITE MODERNIOSE EUROPIETIŠKO STILIAUS KRAUTUVĖSE
tip-top MEATS
delicatessen
1727 Bloor St. West (High Park). Tel. 767-4982
Prieš Keele požeminio stotį.
Yorkdale Shopping Centre 787-1733

ŠYPSENOS

Mįslė

— Ir gyvulys,
— Ir kamuolys;
— Pilnas kimselis adatų, —
— Tai kas gi būtų?
— Gal ežys...

Nėra ko džiaugtis

— Girdėjau, gavai paaugštinimą ir algos pakėlimą?

— Gavau, bet nėra ko džiaugtis. Žmona jau viską apie tai žino...

Ką, ir vėl?

Policininkas sulaiko vairuotoją ir bara:

— Tamsta važiavai per miestą 100 mylių greičiu, sužeidei tris žmones ir pro langą įvažiavai į krautuvę! Tamstą reikia uždaryti į beprotnamį!

— Ką, ir vėl? — nustebo vairuotojas. — Mane ką tik iš ten paleido!

Japoniškas mandagumas

Japoniškas mandagumas moko, kad apie save reikia kalbėti kuo blogiausiai, o savo pasikalbėjimo dalyvius girti kuo geriausiai.

Štai kaip skamba dialogas tarp dviejų gerai išauklėtų japonų apie savo žmonas:

— Kaip jaučiasi kilmingoji Jūsų Lotoso gėlė?

— Ačiū. Mano kvaila žmona jaučiasi gerai. O kaip jaučiasi Jūsų garbingoji ir žavingoji žmona?

— Ačiū. Tas senas barškalas vis dar triukšmauja.

Prezidentas ir pilietis

JAV prezidentas Woodrow Wilson labai mėgdavo skaityti Marko Twaino knygas. Kartą jis nutarė aplankyti tas vietas, kur gyveno Twaino knygų veikėjai. Jis liepė sustabdyti prezidentinį traukinį ties Hannibalu Missouri valstijoje ir pradėjo dairytis. Apie tas vietas rašė Twain. Sutikęs vietinį, tarė:

— Aš čia svetimas. Ar negalėtum pasakyti, kur čia gyveno Tomas Sojeris?

— Tokio negirdėjau, — atsakė žmogus.

— O kaip apie Huką Finą?

— Negirdėjau ir apie tokį.

— Na, o apie Wilsoną?

—Apie tai girdėjau, — pralinksmėjęs atsakė žmogus. — Už tą kvailį tai net balsavau...

* * *

• Lietus lyja ir beturčiams, ir turtingiems, bet tik turtingieji turi lietsargius. — Kiniečių priežodis.

Parinko Pr. Alš.

FRANK BARAUSKAS
INSURANCE AGENCY LIMITED
& REAL ESTATE BROKER
231-2661; 231-6226
3828 Bloor St. West, Islington
(PRIE SIX POINTS PLAZA)

CLEAR-VISION T.V.-Hi-Fi
TAISOM IR PARDUODAM T.V. ir HiFi
STATOM IR TAISOM T.V. ANTENAS.
532 - 7733
1613 Dundas St. W. Sav. R. Stasiulis

780 Queen St. W.
prie Gore Vale
Tel. EM. 4-7994
ART'S PHOTO STUDIO
Vestuvinės nuotraukos
Meniškos vaikų nuotraukos
Portretai ir kt.

DUFFERIN RADIO and TV
SALES AND SERVICE
Taisomi televizijos, HI-FI ir radijo aparatai. Parduodamos lempos ir baterejos. Prityręs specialistas su ilga praktika
1000 College St., • LE. 1-3074 • Sav. P. Uzbal

VISŲ RŪŠIŲ MECHANINIS AUTOMAŠINŲ TAISYMAS, kvalifikuoti mechanikai, sąžiningas ir greitas patarnavimas lietuviams.
Bloor Autorite Garage 296 BROCK Ave. (tarp Dundas ir College)
Sav. FRANK PETIT Tel. 531-1305

DR. E. ŽUBRIENĖ
DANTŲ GYDYTOJA
1577 BLOOR ST. WEST
(prie Dundas)
Telefonas LE. 2-4108

DR. V. J. MEILUVIENĖ
DANTŲ GYDYTOJA
184 ELLIS AVE
(prie Queensway)
Tel. 762-1009.
Priima pacientus pagal susitarimą.

Kabineto telefonas LE 4 - 4451
DR. P. MORKIS
DANTŲ GYDYTOJAS
Vakarais ir šeštadieniais pagal susitarimą.
1082 BLOOR ST. W., Toronto
(Į rytus nuo Dufferin St.)

DR. N. NOVOŠICKIS
dantų gydytojas
794 BATHURST ST.
(kampas Bloor & Bathurst)
Tel. 534 - 3370
Priima pacientus iš anksto susitarus

Parduodamas
ĮVAIRIAIS KIEKIAIS
nepasterizuotas medus
KORIAIS AR INDUOSE.
Skambinti tel. 534-0563
30 Dewson St.,
Toronto 4, Ont.

VALAU FOTELIUS
IR ĮVAIRIUS KILIMUS
Automatinis elektra valymas. Sutaisau išrusius galus ir pradegintus kilimus. P. KARALIŪNAS.
Skambinkite LE. 3-4912.

NOTARAS
A. LIUDŽIUS, B.L.
Bendradarbis V. S. MASTIS, LL.D.
Namų, ūkių ir betkurio verslo pirkimo-pardavimo dokumentų sudarymas, mortgičiai, sutartys, testamentai ir kiti teisiniai reikalai.
421 Roncesvalles Ave.
Toronto - Dominion Bank pastate II aukštas — įėjimas iš Howard Park Ave.
Telefonai: įstaigos 537-1708, namų 279-7980
Priėmimo laikas: kasdien nuo 10 v.r. iki 1 v.p.p. išskyrus trečiadienius ir sekmadienius. Antradieniais ir penktadieniais nuo 6-8 v.v.

OKULISTĖS
Br. Bukowska-BEJNAR, R.O.
Wiktoria BUKOWSKA, R.O.
274 RONCESVALLES AVE.
(prie Geoffrey St.)
TEL. LE. 2 - 5493
Darbo valandos: kasdien 10 v. ryto iki 9 val. vak.; šeštadieniais nuo 10 v. ryto iki 6 v.v.

OKULISTAS
S. BROGOWSKI, O.D.

412 Roncesvalles Ave. (prie Howard Park Ave.) Kabineto telefonas LE 1-4251. Darbo valandos nuo 10 val. ryto iki 6.30 val. vak. Šeštadieniais nuo 10 val. ryto iki 4 val. po pietų.
Vėlesniu ar kitu laiku tik susitarus telefonu. Trečiadieniais uždaryta.

OKULISTAS
L. LUNSKY, R.O.
M. LUNSKY, O.D., M.S.C.
470 College St. Toronto
Tel. 921 - 3924
Darbo valandos 9.30 v.r.—6 v.v.
Dėl priėmimo skambinti telefonu

ALL SEASONS TRAVEL AGENCY
323 Lakeshore Rd. East, Port Credit, Ont.
Savininkas V. BAČĖNAS

- teikia patarimus planuojantiems kelionės
- sutvarko rezervacijų, nakvynių ir kitus reikalus be atskiro atlyginimo
- agentūros išduoti bilietai galioja visame pasaulyje
- parūpina bilietus keliaujantiems autobusais, traukiniais, laivais, lėktuvais
- parūpina eismo priemones ekskursijoms
- patarnauja atsikviečiant gimines

Skambinti telefonu 278-7261 dienos metu arba vakarais

INSURANCE
DUDA 769-4612
2231 Bloor Street W.

TORONTONT

Šv. Jono Kr. par. žinios

— Iškilmingai atšvęsta Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo 52-ji sukaktis. Pamaldų metu organizuotai su vėliavomis dalyvavo kūrėjai-savanoriai ir parapijos kat. moterų draugijos skyrius. Giedojo par. choras, vadovaujamas muz. S. Gailevičiaus, dalyvaujant sol. V. Verikaičiui. Prie įėjimo padaryta rinkliava Tautos Fondui.

— Pirmosios Komunijos iškilmės — gegužės 10 d.

— Lankomi parapijiečiai šią savaitę Bloor-Armadale rajone.

— Nuoširdžiai užjaučiame E. Čepienę, mirus jos motinai, Sibiro kankinei a.a. Onai Kalpokienei. Už velionės vėlę pamaldos — kovo 22, sekmadienį.

— Pamaldos: šį šeštadienį 8 v.r. Mišios už a.a. Joną Paurį; užprašė Port Colborne lietuviai; 8.30 v. r. — už a.a. Leoną Karbūną. Sekmadienį: 10 v. už a.a. Mariją Kučinskienę, 11 v. — už a.a. Joną Žuklį 10 metinių proga; 12 v. — už a.a. Joną, Adolfą ir Antaną Mitalus.

Architektas W. Liačas ir architektė N. Liačienė susilaukė "The Telegram" dienraščio dėmesio. Vasario 9 d. nr. įdėta didelė abiejų nuotrauka ryšium su straipsniu "Marriage working round-the-clock". Pasak dienraščio, abu architektai dirba atskirai, nors vienas kitam padeda. W. Liačas yro Toronto unto profesorius (assistant professor) ir turi savo įstaigą, o N. Liačienė dirba viešųjų darbų departamente. Pasak jų, kai projektas nepavyksta, sudaro dvigubai didesnę širdgėlą abiem; kai pasiseka — dvigubai didesnį džiaugsmą, vertą betkokių pastangų — pareiškė N. Liačienė "The Telegram" korespondentui.

Dr. J. Kirschbaum, Kanados etninės spaudos federacijos pirmin. ir slovakų bendruomenės tarybos narys, negalėjęs dėl ligos dalyvauti Vasario 16 minėjime, atsiuntė apyl. valdybai sveikinimo laišką, kuris buvo gautas vasario 16 d. (rašytas vasario 12 d. Toronte) Jame sakoma: "Slovakų tauta visuomet jautė nuoširdžią simpatiją Lietuvai. Būdami pavergti to paties priešo, mes linkime jums sėkmės kovoje prieš svetimųjų okupaciją."

Apylinkės valdyba džiaugiasi pavykusiu Vasario 16 minėjimu, ypač dalyvavimu visų meninių vienetų, kurie padarė didelį įspūdį dalyvavusiems kitataučiams ir mums patiems. Tai bendro sutarimo, geros valios išdava. Apylinkės valdyba visiems nuoširdžiai dėkoja. Šios apylinkės valdybos kadencija eina prie galo. Kovo 8 d. įvyks Toronto apylinkės tarybos ir organizacijų atstovų susirinkimas. Jo metu bus renkama nauja valdyba.

VIENINTELĖ KANADOS VALDŽIOS REGISTRUOTA NATŪRALAUS GYDYMO SVEIKATOS KLINIKA. Įvairūs natūralūs gydymo būdai — masažai, gydomieji judesiai, elektronika, įvairūs spinduliai, garai. **B. NAUJALIS, R.M. N.Pt. R.N.A. natūralaus gydymo specialistas. 460 Roncesvalles Ave., Toronto 154, Ont. Tel. LE 3-8008.**

Prisikėlimo par. žinios

— Praėjusį sekmadienį iškilmingomis pamaldomis paminėta Vasario 16. Nuoširdus ačiū visiems, kurie aukomis parėmė Tautos Fondą.

— Šeštadienį, 9 v. koncel. Mišios; vienos iš jų — už a. a. Antano ir Antaninos vėles, užpr. p. Vaškevičių; sekmad., 9 v. — už a.a. Dominiko ir Onos vėles, užpr. p. Juodikaičių; 10 v. — už a.a. S. Kasperavičių, užpr. p. Kasperavičių; 11.15 v. — už a.a. A. Žulienę, užpr. parapijos choro kaip užuojauta choro seniūnui K. Žuliui ir jo šeimai.

— Naujoji parapijos taryba, išrinkta visuotinio par. susirinkimo vasario 8 d., pasiskirstė pareigomis: prezidiumo pirm. B. Sakalas, vicepirm. J. Gustainis, sekr. Z. Daugvainienė; religinė sekcija: pirm. J. Gustainis, Tėv. Ambrozijus, Sesuo Ignė, Z. Daugvainienė ir K. Abromaitis; jaunimo sekc.: pirm. V. Taseckas, Tėv. Augustinas, J. Vingelienė, I. Žemaitienė, A. Baltrušaitis, Al. Kuolas, B. Sriubiškis ir J. Vaškevičius; visuomeninė sekc.: pirm. A. Kuolienė, Tėv. Rafaelis, I. Žemaitienė ir K. Žulys; bažn. rinkliavų sekc.: pirm. M. Petrulis, Tėv. Benediktas, A. Baltrušaitis, Z. Girdauskas, V. Montvilas, J. Puteris, V. Simonaitis, A. Štuikys ir A. Žemaitis; ekonominė sekc.: pirm. S. Vaitiekūnas, Tėv. Benediktas, A. Baltrušaitis, J. Baltrušaitis, J. Danaitis, L. Matukas, J. Mockus, V. Sičiūnas, J. Vingelienė ir I. Žemaitienė. Reikalui esant, sekcijos gali pasikviesti iki 3 naujų narių, kurie tampa tarybos nariais, prezidiumui patvirtinus. Par. prezidiumą sudaro: par. klebonas, prezidiumo pirmininkas, vicepirmininkas, sekretorius ir visų sekcijų pirmininkai.

— Parapijos 1969 m. finansinė apyskaita su aukotojų-aukų sąrašu per keletą sekmad. bus padėta prie įėjimo į bažnyčią. Prašoma pasiimti. Paprašius ji bus atsiųsta.

— Šį sekmadienį per Mišias prie bažnyčios aukas Vokietijoje likusiems seneliams ir vargstantiems sušelpti priims Šalpos Grupė "Daina".

— Šį savaitgalį kleb. T. Placidas išvyksta į JAV dalyvauti pranciškonų vadovybės metiniuose posėdžiuose. Grįš kitos savaitės pabaigoje.

— Visos religijos pamokos ir lituan. seminaras — įprasta tvarka.

— Studentų choro repeticija — trečiadienį, 7 v.v.; suaugusių — ketvirtadienį, 7.30 v.v., o po repeticijos — pasitarimas dėl tolimesnės choro veiklos; vaikų choro repeticija per visą vasario mėn. — sekmad. po 10 v. Mišių prie vargonų.

— Kitą savaitę lankomos šeimos Rusholme Rd. ir gyvenančios 14-je pašto zonoje.

"Birbynės" ansmablį $25 auka parėmė J. J. Varkavičiai. Ačiū labai. Būtų gera, kad atsirastų ir daugiau rėmėjų. Kreiptis į "Birbynės" tėvų komiteto atstovę V. Dalindienę tel. 769-9424.

Audrius Šileika savo bendrovės vadovybės nuo sausio 15 d. paskirtas skyriaus vedėju ir perkeltas į Montrealį. Toronto universitete jis baigė biochemiją bakalauro laipsniu 1967 m. ir pradėjo dirbti "Ortho Pharmaceutical Ltd." bendrovėje Kitchenerio mieste; 1968 m. persikėlė į Winnipegą, kur gilino savo studijas Manitobos un-te. Studijų metais Toronte A. Šileika buvo veiklus lietuvių bendruomenės narys, ypač studentų sąjungoje. Yra vedęs lietuvaitę. Winnipege abu dalyvavo lietuvių veikloje. **J. K.**

Fleet Electric Co. Ltd.
ELEKTROS RANGOVAS
Atlieku visus elektros įrengimo darbus Toronte
923-7194. Sav. A. Čeponis

City Driving School
Pripažinta Ontario Safety Lygos. Baigę šią mokyklą gauna pigesnę autovežimio draudą. Nemokami nurodymai klasėje ar namuose turintiems laikinius leidimus. Mokome vairuoti standartinius ir automatinius automobilius. 1076 BATHURST ST. Tel. LE 2-3656. Rytuose HO 6-1331

PLUMBING and HEATING
J. LISAUSKAS,
VALDŽIOS PRIPAŽINTAS PLOMBERIS, ATLIEKA ĮVAIRIUS VAMZDŽIŲ IR APŠILDYMO DARBUS.
Darbas sąžiningas ir nebrangus. 148 Westminster Ave., Toronto Metro Lic. PH. 136. Tel. LE 2-5191

ATLANTIC
valgykla
1330 DUNDAS ST. W., TORONTO 3.
Tel. LE 3-6045
LIETUVIŠKI PATIEKALAI
V. ir V. IVANAUSKAI

IŠNUOMOJAMAS mažas butas iš trijų kambarių III augšte; tinka vienam arba dviem; arti Bloor — Dundas požeminio traukinio. Yra garažas. Skambinti tel. 534-9127.

PARDUODAMA naudota gerame stovyje elektrinė gitara su garsiakalbiu. Dėl kainos susitarsime. Skambinti tel. 259-3695.

ATLIEKU GRINDŲ ATNAUJINIMO (sanding) poliravimo ir blizginimo darbus. Skambinti Alfonsui LE 6-2805.

KREDITO KOOPERATYVUI "PARAMA" reikalinga tarnautoja-as, kuri-is sugebėtų buhalterine mašina dirbti ir visus kitus raštinės darbus atlikti. Suinteresuoti prašomi paduoti pareiškimą raštu "Paramos" raštinėje, 1129 Dundas St. West, Toronto 3, Ont. Vedėjas

PARDUODAMI DU MODERNŪS FOTELIAI, sofa ir kojom kėdutė, priklausą vienam komplektui; taipgi antras komplektas, fotelis ir miegamoji sofa su matracu. Tel. WA 2-7981 arba 261-0537.

ATLIEKU VISUS NAMŲ MEDŽIO REMONTO DARBUS. Darau virtuvėms spinteles ir įrengiu poilsio kambarius. Tel. 535-4724.

BARONESSA BEAUTY SALON
Sav. Alė Kerberienė **Tel. 762-4252**
2265 BLOOR St. W., kampas Bloor-Durie gatvių
Įvairaus stiliaus sušukavimai, pusmetiniai, dažymas, perukai ir t. t. Prieinamos kainos.

Neleiskit užgesinti laisvės žiburio...

Atkelta iš 1-mo psl.

kuriant teisingą ir tolerantingą visuomenę". Raštu sveikino opozicijos vadas R. Stanfield, Ontario premjeras J. Robarts, min. J. Yaremko, etninio meno tarybos pirm. L. Kossar. Dalyvaujantieji svečiai buvo pristatyti publikai iškilmės pranešėjos I. Šernaitės-Meiklejohn. Jų tarpe buvo JAV konsulas Luckett, parlamento nariai — Deakon, Trotter, estų, latvių ir kitų tautybių atstovai.

Lankysis Lietuvoje

Didžiausio dėmesio susilaukė buvęs Kanados premjeras J. G. Diefenbakeris, kurį susirinkusiems pristatė adv. A. Maloney. Ilgokoj kalboj žymusis svečias priminė Lietuvos praeitį, jos nepaprastą ryžtą kovojant už savo laisvę ir pridūrė, kad netolimoje ateityje ketina aplankyti Baltijos kraštus. Iš neseno savo lankymosi Ukrainoj jis priminė pokalbį su sovietų pareigūnais, kurie tvirtino, kad Ukraina esanti suvereni, nepriklausoma valstybė. Kai J. Diefenbakeris pasiūlė pasikeisti konsulatais su Kanada, pareigūnas atsakė, kad tai gali padaryti tik Maskva... Čia kalbėtojas papasakojo anekdotą apie Vasilji Kabluk, kuris vargais negalais gavo vizą užsienin. Iš Budapešto, Prahos, Bukarešto jis atsiuntė Kremliui 3 telegramas su parašu: "Kabluk iš laisvos Prahos..." Kai nuvyko į Londoną, atsiuntė telegramą su parašu — "Laisvas Kabluk".

Laikas reikalauti

Prisiminė Diefenbakeris ir savo garsiąją kalbą JT 1960 m. Esą Otavos biurokratija, atseit jo kolegos ministeriai, buvo priešingi tokiai kalbai, nes diplomatiniuose sluogsniuose nemadoj kalbėti prieš Sov. Sąjungą. Kalbą tada jis pasakė N. Chruščiovo akivaizdoje, bet kai dabar lankėsi Maskvoj, negalėjo jo pamatyti. **Vakariečiai esą turėtų drąsiau kalbėti JT pavergtųjų tautų klausimu, ypač dabar, kai sovietai atsidūrė Kinijos grėsmėje. Kanados parlamentas Baltijos kraštų klausimu turėtų priimti rezoliuciją, panašią į tą, kurią priėmė JAV kongresas** (jas kalbėtojas pacitavo). J. Diefenbakeris pasisakė prieš Kinijos pripažinimą dabartiniu metu ir reikalavo tramdyti revoliucininkus Kanadoje, kurie pranašauja revoliuciją 1972 m. Baigdamas savo kalbą, jis pabrėžė, kad atėjo metas reikalauti nepriklausomybės Baltijos valstybėms; Kanados parlamentui — priimti tuo reikalu deklaraciją; vakariečiams — baigti tylą Baltijos valstybių klausimu. Pagaliau J. Diefenbakeris skatino lietuvius tęsti kovą už tautos laisvę: **"Kol gyvi, neleiskite užgesinti laisvės žiburio Baltijos kraštuose."** Nepaprastai gausiai plojant publikai ir visiems sustojus, žymiajam svečiui buvo įteiktas Lietuvos nepriklausomybės medalis su atitinkamu diplomu, o jo žmonai — dail. J. Bakio skulptūra ir gėlių puokštė. Tai atliko KLB pirm. dr. S. Čepas ir apyl. pirm. L. Švėgždaitė. Sujaudintas svečias padėkojo ir pasakęs "God bless you" paliko sceną, apsuptas fotografų. Išklausęs beveik visą meninę programą, svečias dar aplankė Šv. Jono Kr. par. kleboniją, kur jam buvo įteikta knyga "Lithuanians in Canada". Tą patį vakarą jis lėktuvu grįžo Otavon.

Meninė programa

Pranešėjai I. Šernaitei-Meiklejohn perskaičius paruoštas rezoliucijas, pereita prie meninės dalies, kuri šiais metais buvo išskirtinai turtinga ir gerai paruošta. Sol. V. Verikaičio dėka, kuris buvo programos koordinatorium, pirmą kartą Toronto meniniai vienetai atliko jungtinę programą. "Varpo" ir Prisikėlimo jungtinis choras padainavo keletą dainų ir Br. Budriūno kantatą "Lietuvos šviesos keliu", "Birbynės" ansamblis, dirig. D. Viskontienės, atliko porą sutartinių, "Šatrijos" ir "Rambyno" skautų tuntų muzikinė grupė, vad. Stp. Kairio, pagrojo liaudies instrumentais, gausūs "Gintaro" šokėjai (trys grupės), vadov. Ritos ir Juozo Karasiejų, atliko tautinių šokių pynę. Labai sklandžiai vyko šių grupių pasirodymai — ėjo viena po kitos be jokių nereikalingų tarpų. Visi dalykai buvo gerai paruošti. Gražiai skambėjo jungtinis choras, diriguojamas S. Gailevičiaus, kun. Br. Jurkšo ir V. Verikaičio. Tiktai kantata vis tebėra kietokas riešutas. Bendros pastangos, ypač jaunimo vienetų, parodė meninį torontiečių pajėgumą. Nors visa minėjimo programa užtruko 3 valandas ir 40 min., nebuvo nuobodi, varginanti. Galimas dalykas, nevienam atrodė perilga. Po minėjimo visi programos atlikėjai buvo apyl. valdybos pavaišinti Šv. Jono Kr. par. salėje, o kitataučiai svečiai — klebonijoj.

Spaudos susidomėjimas

J. Diefenbakerio pakvietimas Vasario 16 kalbėtoju sudomino visų Toronto dienraščių reporterius. Pastarieji nors ir daugiau rašė apie svečio pareiškimus, liečiančius Kanadą ir tarptautinę politiką, tačiau neužmiršo ir Lietuvos. "The Telegram" vasario 16 d. laidoje plačiausiai rašė apie Diefenbakerio kalbą ir jam Lietuvos laisvės medalio įteikimą. "Toronto Daily Star" įsidėjo didelę nuotrauką Diefenbakerio, jo žmonos ir dr. S. Haidasz bei ilgoką aprašymą. "The Globe a. Mail" parašė vedamąjį "A deepening silence" apie intelektualų persekiojimą Sov. Sąjungoje ir ta proga priminė Baltijos valstybes bei Kanados lietuvius, minėdami 52-ją nepriklausomybės sukaktį. Radijo kalbėtojas kun. M. G. Meehan, redemptoristas, kalbėjo apie religijos persekiojimą Lietuvoje iš Hamiltono radijo stoties CH ML vasario 15 d., 10.05 v. v. Tai vis ženklai, kurie rodo, kad Lietuvos laisvės byla pasiekia plačiąją viešumą. **Kor.**

Gen. konsulas dr. J. Žmuidzinas buvo pagrindiniu kalbėtoju Vasario 16 minėjime Los Angeles, Calif. Prieš išvykdamas ten su Ponia, parašė specialų sveikinimą Toronto lietuviams, kuris perskaitytas iškilmės metu.

Lietuvių Kredito Kooperatyvo "Parama" valdyba praneša nariams, ypač tiems, kurie dėl kurių nors priežasčių negavo pranešimų, kad kredito kooperatyvo metinis narių susirinkimas įvyks sekmadienį, vasario 22 d., 3 v. p.p., (registracija nuo 2 v.) Club Bloordale salėje, 1610 Bloor St. West, tarp Dundas ir Indian Rd. gatvių.

Medžiotojų ir žūklautojų klubo "Tauras" metinis narių susirinkimas — vasario 22, sekmadienį, 1.30 v.p.p., Trinity Recreation Centre (Queen ir Crawford kampas). Nariams dalyvavimas privalomas, nes bus svarstomi labai svarbūs klubo reikalai. Visi iki šios datos turi užsimokėti nario mokestį. **V-ba.**

Dr. Henrikas Nagys kalbės kalbės apie "Triukšmingąją ir ramiąją revoliuciją lietuvių poezijoje" šeštadienį, vasario 28 d., 8 v.v., Prisikėlimo salės muzikos studijoje. Paskaitą rengia Toronto Akademikų Draugija.

Hamiltono jaunimo teatras "Aukuras" pasirodys Toronte kovo 8 d. Prisikėlimo parapijos salėje su Kazio Inčiūros veikalu "Joninės" ir kitų mūsų dramaturgų bei poetų ištraukomis. Teatrą iškvietė Aušros sporto klubas, kuris prašo rezervuoti kovo 8 šiam spektakliui.

Jaunimo muzikos ir dainos popietė įvyks kovo 15, sekmadienį, Šv. Jono Kr. parapijos salėje. Jaunimas šiam pasirodymui entuziastingai ruošiasi ir tikisi gausios publikos. Įvertinkime jų pastangas gausiu atsilankymu. Meninė priežiūra — muziko St. Gailevičiaus. Šią popietę globoja L. K. Moterų Dr-jos Šv. Jono Kr. parapijos skyrius.

Toronto Maironio šeštadieninė mokykla Vasario 16-ją minėjo vasario 14 d. Šv. Cecilijos mokyklos patalpose. Kadangi nėra salės, kurioje sutilptų visi mokiniai, minėjimą ruošė susijungę paraleliniai skyriai atskirai. Buvo labai įvairu. Vienos klasės pasipuošė tautos žymiųjų vadų paveikslais, tautiniais ženklais, savo pieštais darbeliais, kitų skyrių mokiniai nešiojo tautines vėliavėles, dar kiti Lietuvos himno tekstą išdailinę įvairiais ornamentais papuošė savo klasę. Vienur paskaitas skaitė susikeitę skyriais mokytojai, kitur patys mokiniai skaitė rašinėlius. Kaikurie skyriai pasikvietė svečius kalbėtojus: E. Sondienę, T. Sekonienę, Pr. Bastį, P. Balčiūną. Tai patyrę mokytojai Lietuvoje arba Kanadoje. D. Dalindaitė, kuri prieš porą metų baigė šeštad. mokyklą ir praėjusią vasarą aplankė okupuotą Lietuvą, papasakojo savo įspūdžius, pailiustruodama nuotraukomis, V skyriaus mokiniams. Įvairias menines programėles atliko patys mokiniai. Radijo programoje, skirtoje jaunimui, dalyvavo VIII skyriaus mokinės: R. Bumbulytė, R. Rautinšaitė, L. Rusinaitė, L. Smolskytė, L. Vaitiekūnaitė ir L. Zenkevičiūtė, globojamos savo auklėtojo P. Besąspario. **J. A.**

"Latvija-Amerika", latvių laikraštis, išeinąs dukart savaitėje, vasario 11 d. laidoje atspausdino ilgą Aleksandro Vilks straipsnį "Mes nerimsim" ryšium su Vasario 16.

Inž. Pr. Razgaitis iš Klevelando, anksčiau gyvenęs Toronte, lankėsi čia praėjusį savaitgalį, dalyvavo Vasario 16 minėjima ir turėjo pasitarimus su bendraminčiais.

"T. ŽIBURIAMS" AUKOJO

$25: Toronto "Šatrijos" ir "Rambyno" tuntų tėvų komitetas; $10: Lietuvių Katalikų Religinė Šalpa; $6: J. Mikšys, P. Bulkė; $5: R. Ramanas, K. Lembertas, J. Lapavičius, J. Kaknevičius, Vl. Šukys; rėmėjo pren. po $10: P. Grunskis, S. Šalkauskas, M. Bankaitienė, K. Strikaitis, M. Krivickas, H. Sakalauskas, M. Zubrickas, L. Balsys, dr. J. S. Žmuidzinas, J. Jasiūnas, K. Poderys, J. Lukoševičius, E. Rakauskienė, V. Liuima, V. Kiškūnas, J. Lapavičius, A. Ašoklis, Z. Tumosa, A. Ruzgys, V. W. Strazdas; $4: B. Stonkus, P. Dunderas, B. Misevičius, J. Dervaitis, J. Norkus, V. Rutkauskas, B. Stasiulis, M. Matušaitis, Č. Valiukas; $3: A. Stalionis, Vladas Rušas, Č. Senkevičius S. Juras, M. Guola; $2: Vl. Giedrikas, J. Mackevičius, V. Jasinevičius, P. Vilimas, L. Balzaras, V. Semaška, A. Ripkevičius, J. Jonkaitis, E. Heikys, S. Jonaitis, B. Kavaliauskas, A. Gintneris, J. Uogintas, B. Vaišnoras, A. Portofiejus, T. Varneckienė, E. Valiukonienė, I. Vilimas, V. Kiaupa, A. Želvys, D. Keršienė, E. Miliauskas, G. Gaputienė, J. Drabutis, S. Pakauskas; $1: K. Činčikas, A. Šidlauskas, J. Mardosas, L. Razgaitis, V. Morkūnas, J. Vėgelis, A. Jokubaitis, V. Kudirka, J. Steiblys, B. Giedraitienė, S. Stolpin, A. Petkevičius, Vl. Motiejūnas, F. Jarušienė, A. Rimša, A. Kunigiškis, V. Vaičiūnas, A. Kutka, T. Žakevičius, K. Gečas, S. Vaičiulis, V. Navickienė, J. Augis, V. Miškinis, L. Balaišis. Nuoširdus ačiū visiems.

Mūsų mielai bendro vargo draugei, išbuvusiai 20 metų Sibiro tremtyje,

A † A

ONAI KALPOKIENEI

Lietuvoje mirus, jos liūdinčią dukrą *GENĘ ČEPIENĘ* bei jos šeimą ir artimuosius giliai užjaučiame ir kartu liūdime —

Ona, Stasys ir Laimutė Teišerskiai

Mylimam **TĖVELIUI** Čikagoje mirus, jo dukrą ponią REGINĄ BUTKEVIČIENĘ ir šeimą nuoširdžiai užjaučiame —

P. A. Jakubauskai

PRANUI BALSEVIČIUI

mirus, jo sūnui VYTAUTUI su šeima reiškiame nuoširdžią užuojautą —

J. ir D. Daniai ir dukros

DĖMESIO!

Gautas pranešimas, kad vėl galima užsakyti savo giminėms Lietuvoje ar kitur automobilius:

"MOSKVIČ" 408 E $2.695.00
"ZAPOROŽEC" ZAZ 966, naujas modelis $2.097.66

Prašau įsidėmėti, kad šiuos automobilius galima užsakyti tiktai iki 1970 metų kovo mėnesio 1 dienos. Po šios datos automobiliams užsakymai bus kuriam laikui sustabdyti.

BALTIC EXPORTING CO.
A & S. KALOZA. Telef. LE 1-3098, Toronto, Ont.

Mūsų kredito unijos nariui

A † A

JUOZUI KAVALIAUSKUI mirus, jo giminėms ir visiems artimiesiems nuoširdžią užuojautą reiškia —

Montrealio Lietuvių Kredito Unijos "Lito" valdyba

MONTREALQUE

Šv. Kazimiero par. žinios

— Vasario 7 d. Jieva ir Juozas Paznokaičiai atšventė 56 metų vedybinę sukaktį savo artimųjų tarpe. Jiedu uoliai darbuojasi parapijoj virš 50 metų ir dalyvauja lietuviškuose parengimuose kaip talkininkai. Šia proga minėtina ir darbščioji šeimininkė D. Girdauskienė, kuri drauge su J. Paznokaitiene sudaro virtuvėje dirbančių "smegenis". Jos save vadina "sesutėmis". Nors pasiekusios jau garbingą amžių, tebedirba mūsų parengimams, rūpinasi bažnyčios švara bei priežiūra. J. Paznokaitis ilgus metus darbavosi parapijos komitetuose, ėjo zakristininko pareigas, bet po operacijos nuo tų pareigų atsisakė, nors talkina kiek galėdamas ir dabar bažnyčios tvarkyme. Minėtos šeimos parapijai yra labai daug pasidarbavusios. Ilgiausių metų joms!

— Vasario 8 d. parapijos svetainėje buvęs choro seniūnas Ch. Ambrasas su Ponia savo 39-tųjų vedybinių metinių proga sukvietė visus choristus, gimines ir jiems surengė malonų pobūvį-vaišes. Pasakyta sveikinimo kalbų, įteikta rožių puokštė, kurią parūpino M. Arlauskaitė. Svečių tarpe buvo ir klebonas kun. dr. F. Jucevičius.

— Vakarienė, kurią suruošė Šv. Elzbietos Dr-ja sausio 31 d., davė $500 pelno.

— Gavėnios rekolekcijas ves kun. prof. St. Yla. Jos prasidės kovo 16 d. vaišėmis par. svetainėje.

— Vasario 7 d. susituokė R. Laimikis su F. D'Aigie.

— Mirė Petronelė Morkūnienė, 57 m. amžiaus; palaidota vasario 12 d.

— Užpraėjusį sekmadienį surinkta $157.07. **K. A.**

Vasario 16 minėjimas. Iškilmingos pamaldos įvyko abiejų parapijų bažnyčiose. Organizacijos dalyvavo su vėliavomis. Šią dieną bažnyčios buvo pilnesnės 11 val. pamaldose. Po pietų 3 v. Ecole Normale de Musique salėje įvyko iškilmingas aktas ir meninė dalis. Minėjimą atidarė Bendruomenės seimelio prezidiumo pirm. Pr. Rudinskas. Paskaitą skaitė dr. H. Nagys. Tai buvo daugiau poetinis šauksmas į kurčią žmoniją, kuri mindo žmogaus teises. Po to sekė rezoliucijos skaitymas trimis kalbomis. Minėjimo programos pranešėjais buvo Arvydas ir Ramūnė Bulotos. Jiedu pasigėrėtinai gražiai įpynė prieš kiekvieną programos numerį poezijos posmų. Pirmoje meninės programos dalyje pasirodė poetai Sesuo Marija (Jurgita Saulaitytė) ir H. Nagys, kurie paskaitė savo kūrybos. Antroje meninės programos dalyje Aušros Vartų parapijos choras atliko: "Laisvės daina" — J. Žilevičiaus, "Pavasario rytas" — J. Karoso, "Mano daina" — J. Tallat-Kelpšos, "Lėkit mintys" — iš operos "Nabucco". Moterų choras atliko: "Prie jūros" — V. Vilkončiaus, "Ji visų gražiausia" — A. Ilčiuko. Vyrų oktetas padainavo: "Šlama šilko vėjas" — K. Žižiūno, "Uždek žvaigždes" — J. Juozapaičio, "Gaudžia trimitai" — M. Petrausko. Chorams vadovavo M. D. Roch, akompanavo M. A. Roch. Choro dainavimas buvo augšto lygio — skambėjo darniai, nors salės akustika nepergeriausia. Pasigėrėtinas reiškinys, kad chore moterų grupės didesnę pusę sudaro jaunimas, kuris garantuoja choro ateitį. Minėjime beveik nesimatė ankstyvesnės imigracijos lietuvių, kurių dar daug yra Montrealyje. **J. Ladyga**

Jaunimo ansamblis "Gintaras" buvo išvykęs autobosu į Hamiltoną, kur Vasario 16 minėjime atliko meninę programą. Koncerto klausėsi apie 700 asmenų. Visi gėrėjosi jaunimo dainomis, muzika ir tautiniais šokiais.

Dr. P. Lukoševičius buvo pagrindiniu kalbėtoju Vasario 16 minėjime Hamiltone.

N. Pradėtosios Marijos seselių rėmėjai, norėdami padėti jų visuomeniniams darbams, kovo 7, šeštadienį (ne kovo 14), rengia vakara-koncerta Aušros Vartų par. salėje. Meninę programą atliks solistė Janina Šalnienė iš Čikagos. Rengėjai kviečia visus montrealiečius dalyvauti.

"Baltijos" stovyklavietės atsišaukimai ir pasižadėjimų formos jau pradedami išsiuntinėti rėmėjams. Pirmieji į vajų atsiliepė: Aušros Vartų parapija su $100, Tėvai jėzuitai — $50, A. ir Iz. Mališkos — $50, S. ir A. Danaičiai — $50, J. Tanner — $20 ir S. V. Drešeriai — $10.

Kanados Lietuvių Fondo įgaliotiniu Montrealyje sutiko būti inž. Iz. Mališka. Tuo būdu jis tapo KLB Montrealio seimelio prezidiumo nariu.

Nuo sausio mėnesio nekilnojamo turto paskolos "Lite" nurašomos kiekvieno mėnesio 10 dieną, asmeninės paskolos — kiekvieno mėnesio 20 d. Norintiems gauti nekilnojamo turto paskolas patariama užsirašyti į eilę. "Litas" duoda ne tik asmenines, čekių kredito, bet ir investacines paskolas, garantuotas antraisiais mortgičiais "balance of sale", žemės sklypais mieste ir pn. Investacinių paskolų palūkanos yra nuo 9.5% iki 12%, priklausomai nuo garantijų rūšies.

Vis daugiau tautiečių naudojasi einamosiom sąskaitom ir "Lito" čekiais. Šiuo metu einamąsias sąskaitas turi 604 nariai iš bendro 1404 skaičiaus. Žymi dalis vis dar naudojasi kitų bankų čekiais. Sunku suprasti, kodėl jie moka bankams po 15 ar 20 ct. už čekį, kai "Litas" už juos nieko neima. Net ir mažai čekių rašantis narys gali sutaupyti 15-20 dol. į metus. Dar yra ir tokių narių, kurie net ir savo skolas "Litui" moka kitų bankų čekiais. Atseit, jiems "Litas" reikalingas tik paskoloms iš pigesnio palūkanų procento gauti. Tokio nusistatymo laikantis "Litas" palengva iš kredito unijos pasidarytų paprasta "trust" bendrove, kuri verstųsi tik terminuotais indėliais ir nekilnojamo turto paskolomis. Tokiu atveju, žinoma, "Litui" tektų savo paskolų palūkanas pakelti iki "trust" bendrovių lygio, tai yra, 10-11% už nekiln. turto paskolas ir 12% už asmenines paskolas. Norint šito išvengti, nariai kviečiami savo santaupas dėti ne tik kaip terminuotus indėlius, bet ir kaip einam. sąskaitas kasdieninei apyvartai. **Pr. R.**

MONTREAL ENTERPRISES REG'D.
TELEFONAS 727-3120
VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA
6695-35th Avenue, Rosemount, Montreal, 409, P.Q.
ALBERTAS NORKELIŪNAS, B.A.C.S.C.I.B. 727-3120
NAMŲ:
ARVYDAS RUDZEVIČIUS, A.I.B. 271-5758

"LITAS" **ADRESAS: 1465 DE SEVE STREET MONTREAL 205, QUE., TEL. 766-5827**

DUODA PASKOLAS:		MOKA UŽ:	
Asmenines iš	9%	Einamąsias s-tas	5,0%
Čekių kredito iš	9%	Šėrus (numatyta)	6,0%
Nekiln. turto iš	9%	Taupomąsias s-tas	6.5%
įskaitant gyvybės draudimą iki $10.000.		Term. ind. 1 metams	7.25%
JAU IŠDUOTOS PASKOLOS iki termino lieka senomis palūkanomis (pradedant 6.5%)		Term. ind. 2 metams	7.75%
		Term. ind. 3 metams	8,0%
		Nemokamas gyvybės draudimas iki $2.000 šėrų sumos.	

Kasos valandos: 1465 De Steve St., sekmadieniais nuo 10.30 iki 12.30 v., darbo dienomis — nuo 10 iki 3 val. kasdien, išskiriant šeštadienius; vakarais — trečiadieniais ir penktadieniais nuo 7 iki 9 val.
3907 Rosemount Blvd., tel. 722-3545: dieną — penktadieniais nuo 1 iki 6 val. ir vakarais — pirmad., trečiadieniais ir penktad. nuo 7 iki 9 v. Sekmadieniais nedirbama vasarą nuo birželio 15 d. iki rugsėjo 15 d. ir per visus ilgesnius savaitgalius.